

UNIVERZA V LJUBLJANI
EKONOMSKA FAKULTETA

DIPLOMSKO DELO

**VREDNOTENJE VZDUŠJA NA
EKONOMSKI FAKULTETI MED ŠTUDENTI
EKONOMSKE FAKULTETE**

Ljubljana, oktober 2003

PETRA BRICELJ

IZJAVA

Študentka Petra Bricelj izjavljam, da sem avtorica tega diplomskega dela, ki sem ga napisala pod mentorstvom dr. Irene Vide in dovolim objavo diplomskega dela na fakultetnih spletnih straneh.

V Ljubljani, dne 25.10.2003

Podpis:

KAZALO

1. UVOD.....	1
2. TEORETIČNI PREGLED UNIVERZITETNEGA VZDUŠJA.....	2
2.1 Opredelitev univerzitetnega vzdušja.....	2
2.2 Načini merjenja univerzitetnega vzdušja	3
2.2.1 Odprta – zaprta klima.....	3
2.2.2 Zdrava izobraževalna institucija.....	4
2.2.3 Delovna klima	5
2.3 Načini vodenja v izobraževanju.....	6
2.4 Kakovost izobraževanja	6
2.5 Teorije kakovosti izobraževanja.....	7
2.6 Gospodarjenje s časom pri študiju.....	8
2.7 Organizacijska kultura v izobraževalni instituciji.....	8
2.8 Raziskovalci vzdušja v izobraževalnih institucijah	9
2.8.1 Raziskovalci vzdušja v izobraževalnih institucijah po svetu	9
2.8.2 Raziskovalci vzdušja v izobraževalnih institucijah v Sloveniji	10
3. RAZISKAVA VZDUŠJA NA EKONOMSKI FAKULTETI 2003.....	11
3.1 Predstavitev problema, ozadje in namen raziskave.....	11
3.2 Primarni ter sekundarni cilji in hipoteze raziskave	11
3.3 Metodologija raziskave.....	13
3.3.1 Viri podatkov	13
3.3.2 Predstavitev vprašalnika.....	13
3.3.3 Načrt vzorčenja.....	14
3.3.4 Potek zbiranja podatkov	14
3.3.5 Opis vzorca.....	15
4. REZULTATI RAZISKAVE	19
4.1 Splošno vzdušje na Ekonomski fakulteti	19
4.2 Predmeti na Ekonomski fakulteti.....	21
4.3 Pedagoški delavci na Ekonomski fakulteti	24
4.4 Odnos študentov do študija.....	25
4.5 Medsebojni odnosi na Ekonomski fakulteti	26
4.6 Izpiti na Ekonomski fakulteti	28
4.7 Študij doma.....	30
4.8 Predanost Ekonomski fakulteti	33
4.9 Odprto vprašanje.....	34

4.10 Analiza raziskovalnih hipotez.....	35
4.11 Omejitve raziskave.....	41
5. SKLEP	42
LITERATURA.....	45
VIRI	46
PRILOGA	

1. UVOD

Živimo v obdobju hitrega razvoja na vseh znanstvenih področjih. Vse pomembnejše postaja znanje in materialne dobrine, pozabljamo pa na medsebojne odnose. Tako v profitnih kot tudi v neprofitnih organizacijah je pomembno, da se udeleženci med seboj dobro razumejo, da vedo, kaj se od njih pričakuje in da so za svoje delo primerno nagrajeni. Dobro počutje in zavzetost za delo pripeljeta udeležence do zadovoljstva in visoke produktivnosti. Ker sama v življenju pripisujem velik pomen dobremu vzdušju in ker me zanima izobraževanje, sem se odločila, da proučim vzdušje na Ekonomski fakulteti.

Raziskavo o vzdušju na Ekonomski fakulteti sem naredila z namenom opredeliti, proučiti in analizirati vzdušje na njej. V raziskavo sem vključila študente, ki v šolskem letu 2002/2003 obiskujejo prvi, drugi, tretji ali četrti letnik programa ekonomija na Ekonomski fakulteti v Ljubljani.

Diplomsko delo je razdeljeno na dva dela. Prvi je teoretičen in zajema eno poglavje, v drugem delu pa so prikazani rezultati raziskave, ki sem jo izvedla med študenti Ekonomske fakultete.

V teoretičnem delu je opredeljen pojem univerzitetnega vzdušja, ki predstavlja odnose med vsemi udeleženci na izobraževalni instituciji. Sledijo načini merjenja univerzitetnega vzdušja, načini vodenja v izobraževanju, organizacijska kultura in kakovost izobraževanja. V okviru opredelitve kakovosti izobraževanja sta predstavljeni dve teoriji kakovosti izobraževanja. V zadnjem poglavju tega dela je opisano raziskovanje vzdušja v izobraževalnih institucijah po svetu in v Sloveniji.

Raziskovalni del diplomske naloge je opisan v drugem delu in vsebuje analizo rezultatov raziskave o vzdušju na Ekonomski fakulteti leta 2003. V tretjem poglavju je opisan načrt raziskave, rezultati raziskave in omejitve, s katerimi sem se srečala pri delu, pa so prikazani v četrtem poglavju. Sledi peto, sklepno poglavje, kjer sem povzela glavne ugotovitve raziskave.

2. TEORETIČNI PREGLED UNIVERZITETNEGA VZDUŠJA

To poglavje je namenjeno opredelitvi pojma univerzitetnega vzdušja in z njim povezana pojma organizacijska kultura v izobraževalni instituciji in kakovost izobraževanja. Po strokovni literaturi sem povzela načine merjenja univerzitetnega vzdušja in načine vodenja v izobraževanju.

2.1 Opredelitev univerzitetnega vzdušja

Zabukovec (Domovič, 1999, str. 171) opredeljuje univerzitetno vzdušje kot odnose med vsemi udeleženci na izobraževalni instituciji. Na fakulteti so to odnosi med vodstvom fakultete in profesorji, med profesorji in študenti ter med drugim osebjem in profesorji. Univerzitetno vzdušje oziroma univerzitetna klima, kar je iz vsebinskega vidika isto, pomeni splošen odnos do izobraževalne institucije, odnos med osebjem in njegova podpora študentom. Pomembno je tudi vzpodbujanje strokovnega razvoja profesorjev. Le-ti naj bi imeli primerne možnosti za dodatno izobraževanje. K dobremu šolskemu vzdušju veliko pripomorejo tudi način vodenja izobraževalne institucije in svoboda pri odločanju.

Univerzitetno vzdušje pomeni vzdušje, ki prevladuje na fakulteti in vpliva na študijske uspehe študentov. Velikokrat se na izobraževalni instituciji, kjer so ljudje zadovoljni, sliši: «Na tej univerzi je dobro vzdušje.» To pomeni, da se ljudje čutijo sprejeti in varni. Še več, ustvarijo si pozitiven odnos do univerzitetnega okolja in ljudi. Posledica dobrega univerzitetnega vzdušja je zadovoljstvo udeležencev in visoka produktivnost. Zadovoljstvo je predpogoj za rast in napredek. Mlademu človeku daje smisel in cilj. Produktivnost oziroma ustvarjalnost, kot sad pozitivnega okolja, vodi v akademsko in osebno rast študentov. V takšnem ozračju študenti napredujejo v znanju in veščinah. Takšen napredek vodi v samospoštovanje in ponos študentov (Howard, Howell, Brainard, 1987, str. 5-6).

Kakovost univerzitetnega vzdušja je po Howardu, Howellu in Brainardu (1987, str. 7-8) določena z osmimi dejavniki. Kot najpomembnejši dejavnik navajajo *nenehen akademski in družbeni razvoj*. Vsak študent je samostojna oseba, ki naj bi napredovala v znanju in sposobnostih. To lahko doseže le s študijem. Na izobraževalni instituciji naj bi bil vsak posameznik spoštovan. *Spoštovanje in skrb* za sočloveka naj bi bila vsestranska. Velikokrat si študentje zamišljajo, da bi jih morali profesorji spoštovati, sami pa v tej smeri nič ne naredijo. Ena od pomembnih stvari naj bi bilo *zaupanje*, ki je predpogoj za vzdušje brez napetosti. Kot naslednji faktor je poudarjena *moralna zavest*, ki se kaže v pripravljenosti za sprejemanje obvez, ki jih dodeli izobraževalna institucija. K tem pa veliko pripomorejo tudi dobri *prijateljski odnosi*. Čeprav na izobraževalni instituciji niso vsi usposobljeni za sprejemanje pomembnih odločitev, naj bi bila vsem dana *priložnost*, da izrazijo svoje mnenje. To v veliki

meri pripomore k *univerzitetnemu prenavljanju*, ki je pogoj za izboljševanje kakovosti, kar naj bi bil glavni cilj izobraževalne ustanove.

Poleg univerzitetnega vzdušja, ki predstavlja makro klimo, ločimo tudi mikro klimo, ki opredeljuje vzdušje v predavalnici. Za univerzitetno vzdušje je značilno, da je enako za vse člane izobraževalne institucije, vzdušje v predavalnici pa je skupno le študentom posamezne skupine.

Začetnik raziskovanja izobraževalnega okolja, Fraser (Zabukovec, 1998, str. 7), je opredelil vzdušje v predavalnici kot celotno dogajanje v njej. To so medsebojni odnosi, ki se odvijajo na ravni študent-študent ali študent-profesor in ki se kažejo v osebnem razvoju posameznikov, zaupanju in medsebojni pomoči. Omenjene postavke uvrščamo v kategorijo odnosov. Zelo pomembno je, da je vzdušje v predavalnici dobro, saj v njej preživimo večji del dneva. Dobro razumevanje pozitivno vpliva na študentovo osebno rast kot osebno razvojno kategorijo. K dobremu vzdušju pripomorejo tudi jasno določena pravila. Pomembno je, da študentje vedo, kaj se od njih pričakuje in kakšen je način ocenjevanja.

2.2 Načini merjenja univerzitetnega vzdušja

Trije znani načini merjenja vzdušja v izobraževalni instituciji so: koncept odprte-zaprte univerzitetne klime Halpina in Crofta, koncept organizacijskega zdravja in Moosov model delovne klime.

2.2.1 Odprta - zaprta klima

Koncept odprta-zaprta klima sta leta 1962 razvila A. W. Halpin in D. B. Croft (Domović, 1999, str. 172-175), ko sta odkrila, da je osebnost za posameznika to, kar je klima za organizacijo. Slovar slovenskega knjižnega jezika (1994, str. 790) opredeljuje osebnost kot vse lastnosti in značilnosti, ki jih ima človek kot posameznik. Na podlagi sklepanja lahko ugotovimo, da pomeni klima za organizacijo vse lastnosti, ki jih le-ta ima. Avtorja koncepta sta sestavila vprašalnik za merjenje klime v osnovnih šolah, ki pa je doživel kar nekaj kritik. Na podlagi vprašalnika (raziskava je potekala na 71 osnovnih šolah) sta šolsko klimo razdelila na šest tipov: *odprta*, *avtonomna*, *kontrolirana*, *familiarna*, *paternalistična* in *zaprta* klima. To je služilo kot osnova Hoyu in Cloverju, da sta razvila poenostavljen model štirih šolskih klim: *odprta*, *angažirana*, *neangažirana* in *zaprta* klima. Čeprav je ta koncept napisan za osnovne šole, menim, da se ga da upoštevati tudi na fakulteti. V splošnem te zakonitosti veljajo na vseh izobraževalnih institucijah. Na fakulteti opravlja dekan podobno vlogo kot ravnatelj na osnovni šoli, profesorji pa, kot organizatorji in vodje učnega procesa, opravljajo vlogo učiteljev.

Odperta klima predstavlja spoštovanje in odprtost med profesorji ter med profesorji in dekanom. Pod angažirano klimo razumemo zaviralno vedenje dekana, a kljub temu so profesorji odprti in predani delu. Ravno obratno pomeni neangažirana klima, kjer dekan spodbuja profesorje, ti pa se med seboj ne spoštujejo. V zaprti klimi se med seboj nihče ne spoštuje. Udeleženci niso pripravljeni vložiti veliko truda, da bi prišli do dobrih rezultatov. Tabela 1 prikazuje omenjene štiri vrste klime glede na vedenje dekana in profesorjev.

Tabela 1: Tipologija klime v izobraževalnih ustanovah

		VEDENJE DEKANA	
		Odperta	Zaprto
VEDENJE PROFESORJEV	Odperto	Odperta klima	Angažirana klima
	Zaprto	Neangažirana klima	Zaprta klima

Vir: Domović, 1999, str. 174.

2.2.2 Zdrava izobraževalna institucija

Miles (Domović, 1999, str. 176-180) je leta 1969 opredelil kot zdravo organizacijo tisto, ki se razvija in zna obvladovati nastale težave. Na osnovi te opredelitve in posebnega vprašalnika za srednje šole sta Hoy in Feldman leta 1987 razvila koncepta zdrave (angl. healthy school) in bolne oz. slabe (angl. unhealthy school) šole. Sklepam, da omenjeni koncept velja tudi za fakultete, le da je potrebno zamenjati vlogo ravnatelja z dekanom, učitelja pa s profesorjem.

Na dobri fakulteti se dekan zavzema za dobre medsebojne odnose in se osredotoča na izpolnjevanje nalog. Profesorjem je v oporo, vendar jim pri delu postavlja visoke standarde. Ima dobre odnose z nadrejenimi in zna pridobiti vse potrebno za učinkovito delovanje. Posledično so profesorji predani delu in pomagajo študentom, da dosežejo visoko zastavljene, a dosegljive cilje. Študenti pa so zadovoljni, da lahko hodijo na dobro izobraževalno institucijo, aktivno sodelujejo in v učnem procesu dosežajo visoko zastavljene cilje.

Na bolni oz. slabi izobraževalni instituciji pa je vzdušje slabo in nihče izmed udeležencev ni predan svojemu delu. Odnosi na vseh ravneh so slabi in niti profesorji niti študentje ne jemljejo izobraževanja resno. Dekan neučinkovito vzpodbuja profesorje in nima dobrih odnosov z nadrejenimi. Profesorji so zadržani, želijo uporabljati učna sredstva in pripomočke, vendar jih nimajo na razpolago. Na slabi izobraževalni instituciji prevladuje tudi vzdušje nesoglasja. Ker vodstvo ne vzpodbuja skupinskega dela, tudi ni dobrih rezultatov.

2.2.3 Delovna klima

Moos (Domović, 1999, str. 180-184) je raziskal različna socialna okolja, med njimi tudi šolske razrede in študentske domove. Ugotovil je, da so v vseh okoljih prisotne *dimenzije odnosa* (kako kvalitetni so odnosi med ljudmi), *dimenzije osebnostnega razvoja* (kako okolje vzpodbuja razvoj posameznika) in *dimenzije vzdrževanja in spremljanja sistema* (organizacija okolja, pripravljenost na spremembe).

Moos je razvil lestvico delovnega okolja (Work Environment Scale-WES), ki jo lahko uporabljamo povsod in ne le v šolah. Lestvica ima različne podlestvice, ki merijo nekatere klimatske značilnosti okolja. Omenjeni inštrument sta prvič uporabila Fisher in Fraser leta 1983 v Avstraliji pri proučevanju izobraževalnih okolij.

Tabela 2: Opredelitev glavnih pojmov lestvice delovnega okolja

	DIMENZIJE ODNOSOV
1. Vključenost	se nanaša na obseg zainteresiranosti in predanosti delavcev svojemu delu.
2. Kolegialna navezanost	se nanaša na obseg prijateljskega odnosa in podpore drug drugemu.
3. Podpora vodstva	se nanaša na obseg podpore študentom s strani profesorjev in spodbujanje, da si pomagajo med seboj.
	DIMENZIJA OSEBNEGA RAZVOJA
4. Avtonomija	se nanaša na obseg spodbujanja študentov, da so pri svojem delu neodvisni in da se zanašajo na lastne odločitve.
5. Orientacija k cilju	se nanaša na stopnjo poudarjanja dobrega načrtovanja aktivnosti.
6. Pritisk pri delu	se nanaša na stopnjo delovnih in časovnih pritiskov v delovnem okolju.
	DIMENZIJA VZDRŽEVANJA IN SPREMINJANJA SISTEMA
7. Jasnost	se nanaša na obseg jasnosti pričakovanj, pravil in predpisov pri vsakodnevnem delu.
8. Kontrola	se nanaša na obseg uporabljanja pravil in pritiskov s strani profesorjev za nadzor nad študenti.
9. Inovativnost	se nanaša na stopnjo poudarjanja raznolikosti, sprememb in novih pristopov pri delu.
10. Fizično udobje	se nanaša na obseg doprinosa fizičnega okolja k ugodnim delovnim pogojem.

Vir: Domović, 1999, str. 184.

2.3 Načini vodenja v izobraževanju

Na univerzitetno klimo v veliki meri vpliva način, kako profesor posreduje znanje in vzpodbuja študente k delu. Poznamo dva povsem nasprotna načina vodenja. To sta avtokratični in demokratični način vodenja. Avtokratično vodenje temelji na prisili, s pomočjo katere naj bi profesor dosegel pozornost študentov v predavalnici. V tem primeru profesor ni sprejemljiv za kompromise, študent pa mora opraviti delo tako, kot zahteva profesor. Če študentje ne delajo po navodilih, avtokratski profesor uporabi prisilo in na ta način ustvari napeto vzdušje. Avtokratski vodja ponavadi pove, kaj je treba narediti, vendar ne pokaže kako. Glasser (1991, str. 23-27) navaja, da ta način vodenja za izobraževalne institucije ni primeren, vendar je skoraj povsod prisoten. Demokratični profesor pa želi prikazati snov tako, da bi študentje začutili, da je to za njih koristno. Delo prilagodi znanju in potrebam študentov. Pokaže jim, kako je treba delati in jim pove, kaj od njih pričakuje. Pri tem načinu profesor želi, da študentje sami ocenijo kakovost opravljenega dela.

Malokrat uporabljeni model vodenja je tudi vodenje na podlagi popolne svobode sodelujočih. Zanj je značilno veliko svobode (Malovrh, 1996, str. 127-128). Menim, da omenjeni pristop ni primeren za šolstvo, ker študentje nismo dovolj zreli, sposobni in motivirani. Zato je potrebno način vodenja prilagoditi posamezni situaciji in potrebam ter zrelosti posameznikov.

Glasser (1991, str. 17) navaja, da je učinkovit učitelj tisti, ki uspe prepričati vse udeležence, da kakovostno delajo. Pravi, da se večina ljudi ne zaveda, da je učiteljski poklic eden najtežjih.

2.4 Kakovost izobraževanja

Kovač (1997, str. 29) poudarja, da je kakovost izobraževanja odvisna od kakovosti šolskega sistema, šolskih programov, pedagoških in didaktičnih metod ter od profesorjev in študentov. Po njegovem mnenju gre za kakovostno izobraževanje, ko profesor dobro obvlada in jasno posreduje znanje ter spodbuja kreativnost študentov. V zadnjem času se vse bolj uveljavlja sodelovanje študentov s profesorji pri reševanju izobraževalnih problemov.

Ferjan (1997, str. 8) je v anketi spraševal ravnatelje srednjih šol, kaj si predstavljajo pod pojmom kakovost pedagoškega procesa. Nekateri so mnenja, da je to skrb za vnašanje novosti v izobraževalno-vzgojne programe, drugi si predstavljajo odnos med učiteljem in učencem, tretji gledajo na opremljenost z didaktičnimi pripomočki. Zlasti pomembna pa je pedagoška in strokovna usposobljenost kadrov in dobra priprava učitelja na pouk. Kakovostno šolstvo je tisto, ki usposobi dijake srednjih šol ali študente fakultet za delo oziroma nadaljnje izobraževanje.

2.5 Teorije kakovosti izobraževanja

Vprašanje kakovosti izobraževanja je zelo staro vprašanje, ki pa še vedno ni razrešeno. Strokovnjaki poskušajo priti do odgovora na podlagi tradicionalne teorije človekovega vedenja in s pomočjo teorije notranje motivacije oziroma kontrolne teorije.

Tradicionalna teorija, poznana kot »stimulus – reaction« ali (S-R), pravi, da naše vedenje povzročajo dražljaji (različni dogodki, situacije), ki se dogajajo zunaj nas. Po tej teoriji je naše vedenje odvisno od zunanje motivacije. Za dobro opravljeno delo posameznik dobi nagrado, v nasprotnem primeru sledi kazen. Teorija S-R opredeljuje kakovostno izobraževanje kot izobraževanje, v katerem študentje pridobijo znanja in sposobnosti, ki zadostujejo za uspešno opravljanje testov znanj. Kakovost je vezana na zunanji nadzor, saj je pri tej teoriji pomembno le, da študentje zadostijo zunanjim kriterijem uspešnosti. Pomemben kazalec kakovosti izobraževanja so ocene izpitov (Čagran, 1996, str. 43).

Kontrolna teorija pravi, da je naše vedenje odvisno od osebnih interesov in notranjih želja. Vsak človek želi zadovoljiti svoje temeljne potrebe. Iz tega sledi, da je naše ravnanje odvisno od notranje motivacije. Kakovost je po teoriji notranje motivacije vse naučeno in storjeno, kar pozitivno vpliva na osebni razvoj in zadovoljuje človekove potrebe. Kakovostno izobraževanje je tisto, ki študentom zadovoljuje potrebe in se jim zdi smiselno. Po tej teoriji so študenti zadovoljni, da lahko hodijo v šolo in se učijo stvari, ki jih zanimajo. Z veseljem opravijo naloge, ki se jim zdijo koristne (Čagran, 1996, str. 43).

Včasih se zgodi, da profesorji ne želijo predavati samo po učnem programu, ampak želijo študentu podati širše znanje. Tudi študentje si velikokrat želijo znati drugo snov, tisto, ki jih zanima. Glasser se s tem popolnoma strinja, zato priporoča tako imenovane magnetne izobraževalne institucije. To so izobraževalne institucije, ki omogočajo študentom in profesorjem več svobode. Na takih izobraževalnih institucijah se študentje lahko učijo več tega, kar jih zanima, profesorji pa lahko predavajo tudi snov, ki se jim zdi bolj koristna (Glasser, 1991, str. 13-14).

Na kakovostno izobraževanje in dobre učne dosežke vplivajo različni dejavniki. Zelo pomembne so *sposobnosti* profesorjev in študentov, ki kažejo, koliko kdo zmore. Nepogrešljivo je *znanje*, ki pove, kako obvladamo snov. Do dobrih dosežkov pomaga profesorjem in študentom *motivacija*, ki jo lahko opredelimo kot zavzetost in željo po dobrih rezultatih. Pomembne so tudi druge *lastnosti*, kot npr: delovne navade in koncentracija. Lahko ima študent potrebne sposobnosti za učenje in dobre delovne navade, pa mu snov ni zanimiva. Manjka mu motivacija in to je lahko razlog za njegov neuspeh. Lahko je študentu snov zanimiva in ima veselje do učenja, a ker ne zna nemškega jezika, se ne more učiti iz nemške literature. Manjka mu določena sposobnost, ki je lahko nepremagljiva ovira na poti k njegovemu uspehu (Malovrh, 1996, str. 25-26).

2.6 Gospodarjenje s časom pri študiju

Glede na to, da se študentje v povprečju veliko ukvarjajo z izvenšolskimi dejavnostmi, je pomembno, da si znajo dobro razporediti čas, namenjen študiju. To je še pomembnejše takrat, ko se bliža izpitno obdobje in študentje namenijo učenju več ur, kot je delavnik zaposlenega človeka. Študent, ki ima dobre delovne navade, se bo učil že med semestrom, v času izpitov pa bo znal racionalno izkoristiti razpoložljivi čas. Marentič-Požarnik (1980, str. 64-67, 92-95) opozarja, da ni pomembna količina dnevnega učenja, ampak njegova kvaliteta.

Študent z dobrimi učnimi navadami na področju racionalne porabe časa na predavanjih dela zapiske in si poskuša že veliko zapomniti. Študiju naj bi namenil dovolj časa, odvisno od njegove sposobnosti in obsega obveznosti. Priporočljivo je, da si izdelava dnevni in tedenski delovni načrt in da v času, namenjenem študiju, res koncentrirano dela. Na študentovo voljo do študija v veliki meri vpliva njegov in profesorjev odnos do obravnavane snovi ter razpoložljiva literatura za študij (Marentič-Požarnik, 1980, str. 64-67, 92-95).

Velikokrat se zgodi, da študente žene k učenju *negativna motivacija*, to pomeni, da jim ni pomembno, da bi snov res znali, ampak se želijo le izogniti negativnim posledicam, kot je neuspešno opravljen izpit. Na drugi strani so študentje, ki želijo pridobiti čim več znanja in sodelujejo tudi pri neobveznih projektih (Marentič-Požarnik, 1980, str. 64-67, 92-95).

Neobvezni projekti, domače naloge in seminarske naloge naj bi bili popravljeni čim prej. Psiholog Pečjak (1977, str. 26) je mnenja, da bi morali študentje izvedeti oceno čim prej, ker jih to spodbuja k delu. Domače naloge naj bi asistenti ali profesorji pregledali do naslednjega srečanja. Tiste domače naloge, ki so pregledane po dolgem času ali celo šele ob koncu semestra, so po psihologovem mnenju nespodbudne. Najslabši vpliv na študente imajo tiste domače naloge, ki niso nikoli pregledane.

2.7 Organizacijska kultura v izobraževalni instituciji

Tako v profitnih kot tudi v neprofitnih organizacijah je zelo pomembno, da so udeleženci zadovoljni z organizacijsko klimo in organizacijsko kulturo. Organizacijska klima (Možina, 2002, str. 835) ali organizacijsko vzdušje je vrsta značilnosti, ki kažejo zadovoljstvo zaposlenih s socialnimi vidiki dela. Isti vir opredeljuje organizacijsko kulturo kot vzorec temeljnih domnev, ki jih je kaka skupina iznašla, odkrila ali razvila, ko se je učila spopadati s problemi eksterne adaptacije in interne integracije.

Nekateri raziskovalci univerzitetnega okolja enačijo pojma univerzitetna klima in univerzitetna kultura, drugi ta dva pojma ločijo. Bečaj (2001, str. 36) opredeljuje šolsko kulturo kot sklop temeljnih prepričanj in vrednot, s katerim člani izobraževalnega sistema

dajejo smisel okolju in svojemu ravnanju v njem. To je zelo stabilen pojav, ki se ne spreminja iz dneva v dan, in nam kaže, kakšne navade, vrednote in običaji so značilni za določeno izobraževalno institucijo. Organizacijsko kulturo v izobraževalni instituciji delimo na **tradicionalno kulturo** in **kulturo medsebojnih odnosov**.

Bistvo tradicionalne kulture je dober uspeh, ki ga je možno doseči s trdim delom. Študentje in profesorji imajo visoka pričakovanja na učnem področju. Študentje so disciplinirani in si želijo doseči visoko zastavljene cilje s pomočjo profesorjev, ki imajo avtoriteto. Kultura medsebojnih odnosov pa poudarja zadovoljstvo posameznika in na dobre odnose med ljudmi, ki se kažejo v zaupanju, spoštovanju in poštenosti. Prav tako je pomemben uspeh, vendar ne za ceno dobrih odnosov. Pogosto se zgodi, da velike organizacije nimajo ene same kulture, ampak ima vsak podsistem svojo kulturo (Bečaj, 2001, str. 36-37).

2.8 Raziskovalci vzdušja v izobraževalnih institucijah

V svetu ima raziskovanje vzdušja v izobraževalnih institucijah že več kot dvajset letno zgodovino, v Sloveniji je omenjena tema za raziskovanje zanimiva le nekaj let. V nadaljevanju predstavljam nekatere raziskave, ki so bile narejene po svetu in pri nas.

2.8.1 Raziskovalci vzdušja v izobraževalnih institucijah po svetu

Zanimalo me je, kakšne raziskave na omenjeno temo so bile že narejene po svetu in v Sloveniji ter kdo jih je naredil. Ugotovila sem, da je bil eden prvih raziskovalcev v Avstraliji Fraser, ki je začel raziskovati vzdušje v izobraževalnih institucijah v letu 1981, v Ameriki pa Welch in Welberg, ki sta začela v letu 1972. Zanimivo je, da se je Fraser ukvarjal z raziskovanjem na vseh ravneh izobraževanja. S sodelavci je razvil vprašalnik za osnovne in srednje šole ter univerze. Leta 1986 je s Treagustom izdelal vprašalnik o univerzitetnem okolju, ki se glasi College and University Classroom Environment Inventory (<http://edtech.connect.msu.edu>).

Z raziskovanjem visokošolskega okolja sta se ukvarjala tudi Astin in Holand, ki sta po Paynu in Pughu uporabila pri raziskavi vzdušja na izobraževalni instituciji kot zaznavno mero indeks značilnosti izobraževalne institucije (College Characteristic Index-CCI), za objektivno mero pa sta vzela tehniko presojanja okolja (Environmental Assessment Technique-EAT). CCI-vprašalnik okolja vsebuje 300 trditev. EAT pa vsebuje osem objektivnih spremenljivk. Stern je naredil raziskave, kako se ujemajo osebnostne lastnosti in okolje univerz, in sicer s pomočjo indeksa aktivnosti (Activities Index-AI) in indeksa značilnosti univerze (CCI). George in Bishop sta uporabila Cattellov vprašalnik za merjenje osebnostnih potez, Halpin in Croftov pa vprašalnik organizacijskega okolja na univerzah (Bošnjak, 1991, str. 10).

Obsežno mednarodno raziskavo šolskega okolja je naredilo Mednarodno združenje za vrednotenje izobraževalnih dosežkov (The International Association for the Evaluation of Educational Achievement - IEA). V raziskavo, ki so jo začeli v letu 1978 in je zajemala 275 osnovnih šol, je bilo vključenih osem držav. Sodelujoče države so bile: Avstralija, Kanada Ontario – angleško govoreči del, Kanada Ontario – francosko govoreči del, Kanada Quebec, Madžarska, Izrael, Koreja, Nizozemska, Nigerija in Tajska. Načrtovanju raziskave so bila namenjena tri leta, zbiranju podatkov dve leti, analiziranju pa štiri leta. Namen raziskave je bil ugotoviti značilnosti okolja, šol, učiteljev, družinskih razmer, učencev, načina učenja, sodelovanja učencev, načina podajanja navodil in ocenjevanja. Podatke, ki so bili zbrani na različne načine (intervjuji in različni vprašalniki), so analizirali s pomočjo računalniškega programa (The IEA classroom environment study, 1989).

Organizacija za ekonomsko sodelovanje in razvoj (OECD) se ukvarja z različnimi oblikami ekonomskega sodelovanja, kamor uvrščamo tudi izobraževanje. OECD obdelane podatke z analizo in napovedanimi trendi s področja izobraževanja objavi v publikaciji Education at a Glance. Raziskava, v kateri sodeluje 30 članic in 18 nečlanic OECD, poteka neprestano in se iz leta v leto dopolnjuje, tako da je možna primerjava. Namen raziskave je bil ugotoviti stanje sodelujočih držav na različnih ravneh izobraževanja. Proučujejo osnovno šolstvo, srednje šolstvo in visoko šolstvo v javnih in zasebnih institucijah. Zbirajo podatke o demografiji študentov, finančni porabi za izobraževanje glede na število študentov in BDP, odločitve v zvezi z urnikom, uporabo računalnikov v šoli, podatke o spremembah v dobi šolanja, o višini učiteljskih plač, izobraževalnih dosežkih in o tem, koliko študentje delajo med izobraževanjem (Education at a glance, 2001).

2.8.2 Raziskovalci vzdušja v izobraževalnih institucijah v Sloveniji

Tudi v Sloveniji je opaziti zanimanje za raziskovanje šolskega vzdušja. Slovenska strokovnjaka Vlasta Zabukovec in Janez Bečaj s Filozofske fakultete sta skupaj s sodelavci naredila že nekaj raziskav o šolskem vzdušju na osnovnih in srednjih šolah. Ena od raziskav je opisana v knjigi Merjenje razredne klime, priročnik za učitelje (Zabukovec, 1998). Na podlagi raziskave, ki so jo izvedli s pomočjo šestnajstih vprašalnikov, so želeli ugotoviti, kakšno je obstoječe in želeno vzdušje na osnovnih šolah. Vprašalnike so izpolnjevali tako učitelji kot učenci.

Na mariborski univerzi so naredili obsežno raziskavo o družbenem profilu študentov univerze v Mariboru. Omenjena raziskava nima veliko skupnega s šolskim vzdušjem, lahko pa služi kot dobra osnova za raziskovanje, saj je vzdušje odvisno od ljudi, ki pripadajo določeni organizaciji (Flere, 2002).

3. RAZISKAVA VZDUŠJA NA EKONOMSKI FAKULTETI 2003

V drugem poglavju diplomskega dela sem prikazala teorijo univerzitetnega vzdušja, kot ga obravnava strokovna literatura. To poglavje namenjam raziskovalnemu delu, in sicer proučevanju vzdušja na Ekonomski fakulteti. Na začetku je predstavljen problem raziskovanja, sledijo namen in cilj raziskave, hipoteze, metodologija raziskave ter predstavitev v vzorec zajetih študentov. Rezultati raziskave so prikazani v četrtem poglavju.

3.1 Predstavitev problema, ozadje in namen raziskave

Zamisel za temo diplomskega dela sem dobila, ko sem nekega dne sedela na hodniku in poslušala, kako so se študentje med seboj pogovarjali, da fakulteta od njih zahteva preveč. Tudi sama sem imela v določenih obdobjih tako mnenje, predvsem takrat, ko smo delali seminarske naloge. Slišala sem tudi, da se študentje zaradi prevelike obremenjenosti pritožujejo pri dekanu. Štiri leta na Ekonomski fakulteti so bila dovolj, da sem spoznala, kako se študentje počutijo in s kakšnimi težavami se srečujejo. Moje izkušnje glede odnosov na Ekonomski fakulteti niso slabe, z veseljem pa ugotavljam, da sem bila v višjih letnikih z odnosi zelo zadovoljna. Raziskavo sem naredila z namenom opredeliti, proučiti in analizirati univerzitetno vzdušje. Moj cilj je bil ugotoviti, kako študentje zaznavajo vzdušje na Ekonomski fakulteti.

3.2 Primarni ter sekundarni cilji in hipoteze raziskave

Primarni cilj raziskave je ugotoviti, kako študentje zaznavajo vzdušje na Ekonomski fakulteti. To je zelo subjektivna kategorija, ki jo je težko neposredno meriti, zato sem kot pomoč do zastavljenega cilja oblikovala sekundarne cilje, katerih ugotovitve opredeljujejo glavni cilj. Zanima me, kakšen je odnos študentov do profesorjev, do študija na Ekonomski fakulteti ter do Ekonomske fakultete nasploh. Nadalje želim izvedeti, kako se študentje pripravljajo na izpite in kaj se dogaja med opravljanjem le-teh, koliko časa posvetijo študiju v okviru predavanj, vaj in doma ter koliko izpitov so opravljali in koliko so jih naredili v zimskem izpitnem obdobju 2002/2003. Prav tako sem želela ugotoviti, s katerimi aktivnostmi se študentje ukvarjajo poleg študija in kaj delajo v prostem času.

Eden izmed ciljev je tudi preveriti, do kakšne mere se razlikujejo mnenja študentov glede na:

- splošno vzdušje na Ekonomski fakulteti
- predmete na Ekonomski fakulteti
- pedagoške delavce na Ekonomski fakulteti
- odnos študentov do študija

- medsebojne odnose na Ekonomski fakulteti
- študij doma

V okviru raziskave sem testirala naslednje hipoteze:

Postavitev začetnih hipotez:

- H1: Študentje različnih letnikov imajo različno mnenje o splošnem vzdušju na Ekonomski fakulteti.
- H2: Študentje različnih oddelkov imajo različno mnenje o splošnem vzdušju na Ekonomski fakulteti.
- H3: Študentje različnih letnikov imajo različno mnenje o predmetih na Ekonomski fakulteti.
- H4: Študentje različnih oddelkov imajo različno mnenje o predmetih na Ekonomski fakulteti.
- H5: Študentje različnih letnikov imajo različno mnenje o pedagoških delavcih na Ekonomski fakulteti.
- H6: Študentje različnih oddelkov imajo različno mnenje o pedagoških delavcih na Ekonomski fakulteti
- H7: Študentje različnih letnikov imajo različno mnenje o odnosu študentov do študija.
- H8: Študentje različnih oddelkov imajo različno mnenje o odnosu študentov do študija.
- H9: Študentje različnih letnikov imajo različno mnenje o medsebojnih odnosih na Ekonomski fakulteti
- H10: Študentje različnih oddelkov imajo različno mnenje o medsebojnih odnosih na Ekonomski fakulteti.
- H11: Študentje različnih letnikov imajo različno mnenje o izpitih na Ekonomski fakulteti.
- H12: Študentje različnih oddelkov imajo različno mnenje o izpitih na Ekonomski fakulteti.
- H13: Študentje različnih letnikov imajo različno mnenje o študiju doma.
- H14: Študentje različnih oddelkov imajo različno mnenje o študiju doma.

3.3 Metodologija raziskave

3.3.1 Viri podatkov

Pri raziskavi sem uporabila sekundarne in primarne vire podatkov. Sekundarne podatke sem dobila s študijem literature. Sledilo je zbiranje primarnih podatkov, ki sem jih dobila s pomočjo globinskih intervjujev in z anketiranjem študentov v letnem semestru 2002/2003.

3.3.1.1 Sekundarni podatki

Da bi spoznala razmere na Ekonomski fakulteti v Ljubljani, sem prebrala nekaj številnih časopisa *Ekonomit*, kjer so opisani predvsem problemi te fakultete. V pomoč mi je bila raziskava študentov z naslovom *Zadovoljstvo študentov Ekonomske fakultete s študijem na Ekonomski fakulteti*, ki je bila narejena v okviru predmeta *Metode trženjskega raziskovanja* v poletnem semestru študijskega leta 2001/2002. Tudi raziskava o *Motivaciji za študij in delovno kariero študentov Ekonomske fakultete in Fakultete za družbene vede* mi je bila v pomoč, saj sem ugotovila, koliko so študentje pripravljeni delati.

3.3.1.2 Globinski intervjuji

Po pregledu literature sem se odločila, da pridobim dodatne informacije s pomočjo globinskih intervjujev. Štiri globinske intervjuje sem izvedla s študentkami Ekonomske fakultete, ki ne želijo biti imenovane. Zatrdile so, da so govorile resnico in ne bi rade videle, da se objavi njihova identiteta, ker so povedala dejstva, ki morda ne bodo vsem všeč. Prvi globinski intervju sem opravila s študentko prvega letnika, drugega s študentko četrtega letnika, smer trženje, nato sem se pogovarjala s študentko, ki je ponovno vpisana v drugi letnik, in na koncu sem dobila nekaj informacij še od druge študentke iz četrtega letnika, smer trženje. Vsi globinski intervjuji so opisani v prilogi 1. Veliko koristnega sem izvedela tudi iz intervjuja s strokovnjakinjo mag. Mojco Pušnik, ki je zaposlena kot višja svetovalka za srednje šole na zavodu za šolstvo. Pogovarjali sva se predvsem o obremenjenosti študentov, njihovi zaznavi šolskega vzdušja ter o neracionalni porazdelitvi nalog preko semestra (Priloga 2).

3.3.2 Predstavitev vprašalnika

Vprašalnik sem sestavila v sodelovanju s prof. dr. Ireno Vido. Služil mi je kot osnova za pridobitev podatkov o pogledih študentov na vzdušje na fakulteti. Prvi sklop vsebuje sedem splošnih trditev o dogajanju na Ekonomski fakulteti. Drugi sklop vsebuje osem trditev o predmetih na Ekonomski fakulteti, kjer so študentje izrazili svoje mnenje o študijskem

programu. V tretjem sklopu je osem trditev, ki se nanašajo na delo profesorjev na Ekonomski fakulteti. Četrti sklop z devetimi trditvami je dal odgovor na vprašanje, kakšen je odnos študentov do študija. Pri naslednjih osmih trditvah so študentje izrazili mnenje o medsebojnih odnosih na fakulteti. Šesti sklop vsebuje pet trditev na temo priprave na izpit in pisanje izpita. V sedmem sklopu so študentje lahko izrazili mnenje, ali imajo res precej študija doma. Pri prvih sedmih sklopih vprašanj so študenti izrazili svoje mnenje na Likertovi lestvici tako, da so obkrožili eno številko od ena do pet. Ena je pomenila, da se vprašani s trditvijo sploh ne strinja, pet pa, da se s trditvijo močno strinja.

Sledili sta dve vprašanji na temo vizija in poslanstvo Ekonomske fakultete ter o odločitvi za omenjeno fakulteto, kjer so študentje odgovarjali z da ali ne. Naslednja štiri vprašanja so zastavljena tako, da je potrebno vpisati številko, koliko ur študenti preživijo v predavalnici, koliko študirajo doma ter koliko domačih in seminarskih nalog so naredili v preteklem semestru. S pomočjo naslednjega vprašanja sem izvedela, koliko izpitov so študentje opravljali v zimskem izpitnem obdobju 2002/2003 in koliko naredili. Sledi vprašanje o izvenšolskih dejavnostih in njihovem trajanju. Zanimalo me je tudi, ali študentje ob študiju delajo in koliko ter kako dobijo delo. V zadnjem sklopu vprašanj sem dobila socio-demografske podatke o študentih, kot so spol, starost, letnik študija, oddelek, smer študija, regija, iz katere prihajajo, kakšen je mesečni dohodek staršev in najvišjo izobrazbo v družini. Vprašalnik se zaključuje z odprtim vprašanjem, kaj bi študentje najprej spremenili, če bi imeli to možnost. Vprašalnik je priložen v prilogi 3.

3.3.3 Načrt vzorčenja

Populacijo sem opredelila kot vse študente prvega, drugega, tretjega in četrtega letnika programa ekonomija v letu 2002/2003 na Ekonomski fakulteti. Le-ta zajema 2693 enot (Priloga 4). Enoto predstavlja vsak študent, vpisan v letu 2002/2003 v prvi, drugi, tretji ali četrti letnik omenjenega programa. Za vzorčni okvir pri raziskavi sem vzela stanje vpisa na ekonomijo v letu 2002/2003. Vsi anketirani študenti predstavljajo vzorec, ki zajema 842 enot. Vzorčenje je bilo neverjetnostno, saj sem anketirala vse prisotne v izbranih razredih, ne glede na spolno strukturo prisotnih v primerjavi s spolno strukturo vpisanih. Pri vzorčenju nisem uporabila slučajne tehnike vzorca, vendar verjamem, da se vzorec po svojih lastnostih približuje vzorcu, ki bi bil izbran slučajno.

3.3.4 Potek zbiranja podatkov

Podatke za raziskovalni del raziskave sem dobila s pomočjo ankete, ki sem jo izvajala v obdobju od 3.3.2003 do 10.3.2003 na Ekonomski fakulteti v Ljubljani. Na anketna vprašanja so odgovarjali študenti prvega, drugega, tretjega in četrtega letnika ekonomije. Anketirala sem

pri devetih različnih predmetih z namenom, da v raziskavo zajamem študente iz vseh smeri in letnikov. V raziskavi so sodelovali študenti, ki so bili prisotni na predavanjih pri predmetih Mednarodne finance (dr. Mojmir Mrak), Obnašanje potrošnikov (dr. Irena Vida), Upravljanje in ravnanje podjetja (dr. Rudi Rozman), Poslovne finance (dr. Dušan Mramor), Mednarodne finance (dr. Draško Veselinovič), Mednarodno trženje (dr. Maja Makovec Brenčič), Javne finance (dr. Tine Stanovnik) in Računovodstvo (dr. Marko Hočevnar). Skupno je na vprašalnik, katerega namen je bil študentom znan, odgovorilo 842 študentov. Ker ne vem, koliko študentov je bilo prisotnih v predavalnicah v času anketiranja, ne morem izračunati stopnje odziva.

Tabela 3: Število anketiranih glede na število vpisanih študentov pri posameznem predmetu

PREDAVANJE	ŠTEVILO UPORABNIH ANKET	ŠTEVILO NEUPORABNIH ANKET	ŠTEVILO VPISANIH
Obnašanje potrošnikov (tretji letnik)	85	0	134
Upravljanje in ravnanje podjetja (drugi letnik)	166	1	586
Poslovne finance (tretji letnik)	125	0	444
Mednarodno trženje (četrti letnik)	92	0	245
Mednarodne finance (dr. Mrak) (četrti letnik)	19	0	88
Računovodstvo (prvi letnik)	205	6	618
Javne finance (tretji letnik)	21	0	325
Razvoj programskih rešitev (izbirni predmet)	16	2	23
Mednarodne finance (dr. Veselinovič) (četrti letnik)	113	2	223
SKUPAJ	842	11	2686

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

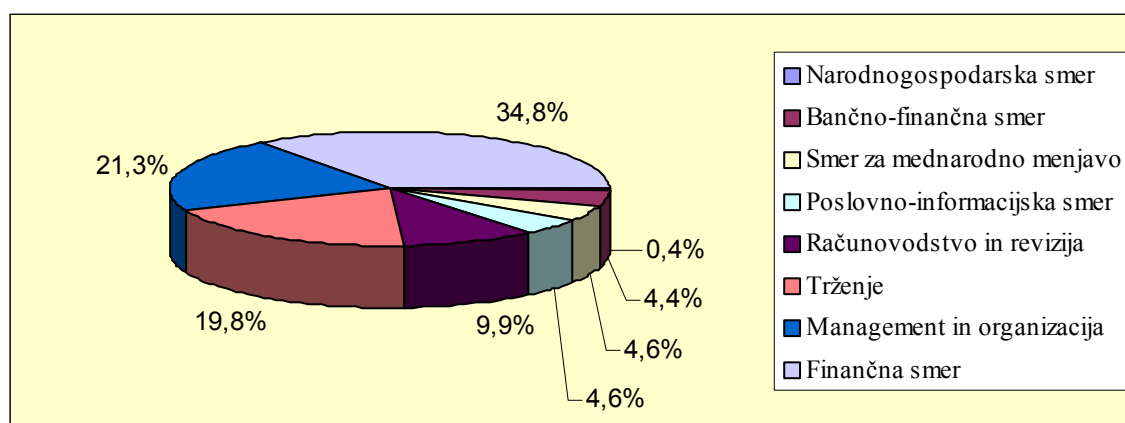
3.3.5 Opis vzorca

V vzorec je bilo vključenih 37,6% študentov in 62,4% študentk. V okviru raziskave je sodelovalo 208 študentov prvega letnika (25% anketirancev), 165 študentov drugega letnika (19,8% anketirancev), 216 študentov tretjega letnika (26% anketirancev) in 243 študentov četrtega letnika (29,2% anketirancev). V primerjavi s stanjem vpisa na ekonomijo 2002/2003 je prišlo do manjših odstopanj, kar je posledica neenakomernega obiska predavanj, na katerih sem anketirala. Glede na ciljno populacijo hodi 28,6 % študentov v prvi letnik, 27,9% v drugi,

21,5% v tretji in 22% v četrti letnik. Na ekonomski oddelek je vpisanih 110 anketiranih študentov (13,1% anketirancev), 510 anketiranih študentov pa obiskuje poslovni oddelek (61,5% anketirancev). Na vprašanje glede oddelka študija ni odgovorilo 25,4% študentov, to so predvsem tisti, ki hodijo v prvi letnik in še niso razdeljeni na oddelke. Dobljeno razmerje je dokaj podobno kot razmerje vpisanih. Ekonomsko fakulteto v povprečju obiskujejo študenti, ki neposredno nadaljujejo šolanje. Študentje so stari večinoma od 18 do 25 let. Le nekaj je takih, ki so starejši od 26 let.

Na vprašanje smer študija so odgovarjali le študentje tretjega letnika poslovnega oddelka in vsi študentje četrtega letnika. Anketirani študentje so po smereh razdeljeni: 19,8% trženje, 34,9% finančna smer, 9,9% računovodstvo in revizija, 21,3% management in organizacija, 4,6% poslovno-informacijska smer, 0,4% narodnogospodarska smer, 4,4% bančno-finančna smer in 4,6% smer za mednarodno menjavo (slika 1). Posamezne smeri so relativno dobro zastopane, le s finančne smeri poslovnega oddelka je bilo anketiranih več študentov. Razlog je veliko število vprašanih in zelo dober obisk na predavanju Mednarodne finance.

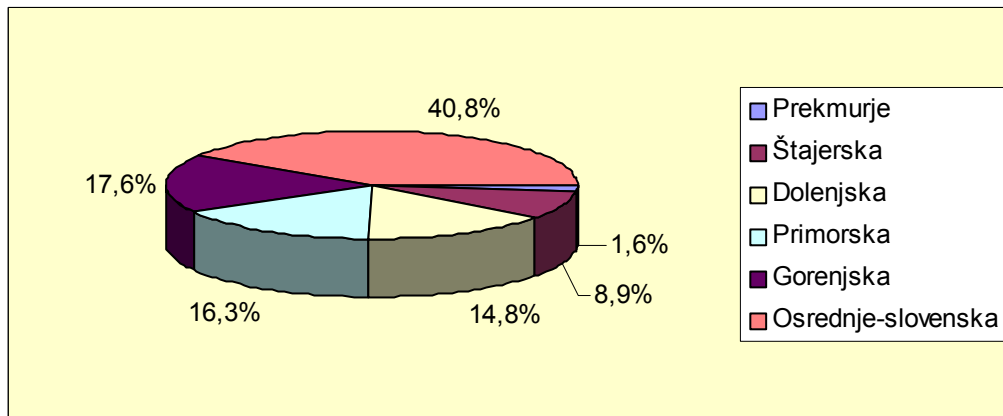
Slika 1: Smer študija

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

V vzorcu je zajetih 334 študentov iz Osrednje-slovenske regije, sledijo Gorenjska (144 študentov), Primorska (133 študentov), Dolenjska (121 študentov), Štajerska (73 študentov) ter Prekmurje (13 študentov). Slika 2 prikazuje, koliko odstotkov študentov prihaja iz posamezne regije. Iz rezultatov je razvidno, da študentje iz Štajerske, Dolenjske, Prekmurja in Primorske povečini stanujejo v Ljubljani v najemniških sobah (27,5%), študentskem domu (9,3%), pri sorodnikih ali znancih (2,4%) ali drugje (3,2%). Študentje, ki so zapisali, da živijo drugje, imajo po večini lastno stanovanje.

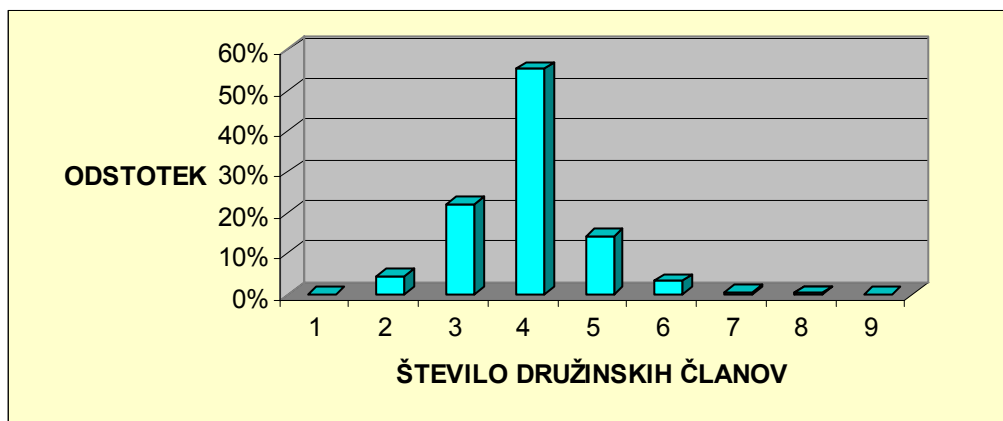
Slika 2: Regija, iz katere prihajajo študentje

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

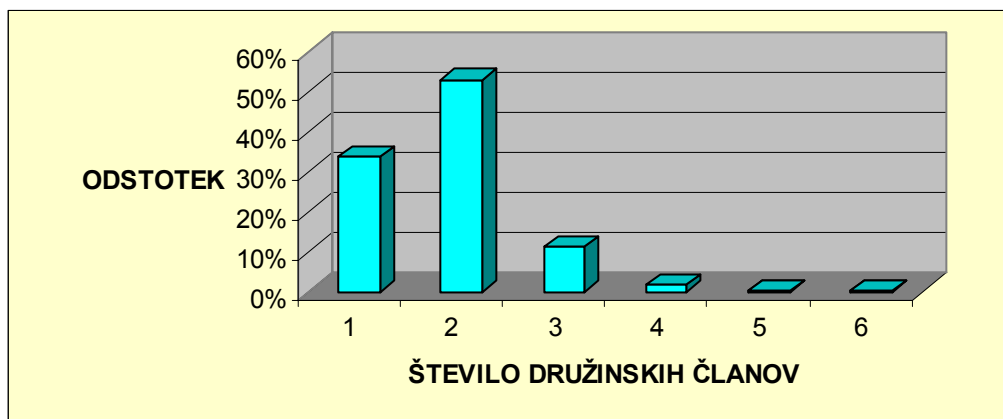
Slika 3 kaže, da 55,3% anketirancev prihaja iz povprečno velike slovenske družine, ki ima štiri člane. Iz družin s petimi družinskimi člani prihaja 119 študentov (14,3%), 183 študentov (22%) pa je iz družin s tremi člani. Iz rezultatov je razvidno, da 33 študentov prihaja iz družin, kjer je šest članov ali več. V povprečju lahko sklepamo, da se šolajo dva do trije družinski člani manj, kot je vseh v družini (slika 4).

Slika 3: Število vseh članov v družini

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

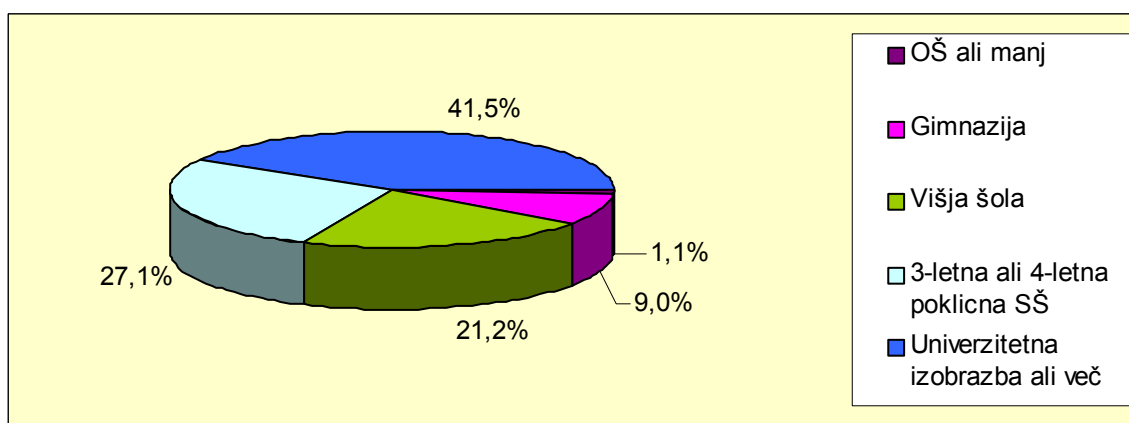
Slika 4: Število družinskih članov, ki se še šolajo

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

Mesečni dohodek staršev glede na slovensko povprečje 566 študentov (67,8% anketirancev) ocenjuje kot povprečen. Podpovprečen dohodek imajo starši 97-ih študentov (11,6% anketirancev), 172 študentov (20,6%) pa ima starše z nadpovprečnim dohodkom. V 41,5% družin je najvišja stopnja izobrazbe univerzitetna izobrazba ali več. Slika 5 kaže, da je najvišja stopnja izobrazbe v družinah dobra, saj ima poleg omenjenega 21,2% družin ali gospodinjstev vsaj enega člana z dokončano višjo šolo, 9% z gimnazijo in 27,1% s 3-letno ali 4-letno srednjo šolo.

Slika 5: Najvišja stopnja izobrazbe v družini ali gospodinjstvu

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

4. REZULTATI RAZISKAVE

Podatke, ki sem jih dobila s pomočjo anketiranja, sem računalniško obdelala v programih SPSS for Windows 10.0. in Excel 8.0. V nadaljevanju so prikazani rezultati obdelave podatkov in njihova interpretacija.

4.1 Splošno vzdušje na Ekonomski fakulteti

V okviru prvega sklopa trditvev Raziskave vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003 sem od študentov želela izvedeti, kakšno se jim zdi vzdušje na fakulteti-delo referata, organizacija centralne ekonomske knjižnice (CEK-a), razpoložljivost računalniške opreme. Več kot polovica študentov se strinja s trditvijo, da so pravila dela na fakulteti za študente jasno določena in za vse veljajo v enaki meri. Med pravila lahko uvrstimo pogoje za napredovanje v višji letnik, pogoje za podaljšanje absolventskega statusa, opravljanje prakse v tujini. Približno petina anketirancev dvomi v to, da so pogoji za vse študente enaki. V tabeli 4 se nahajajo posamezne vrednosti odgovorov za določene trditve.

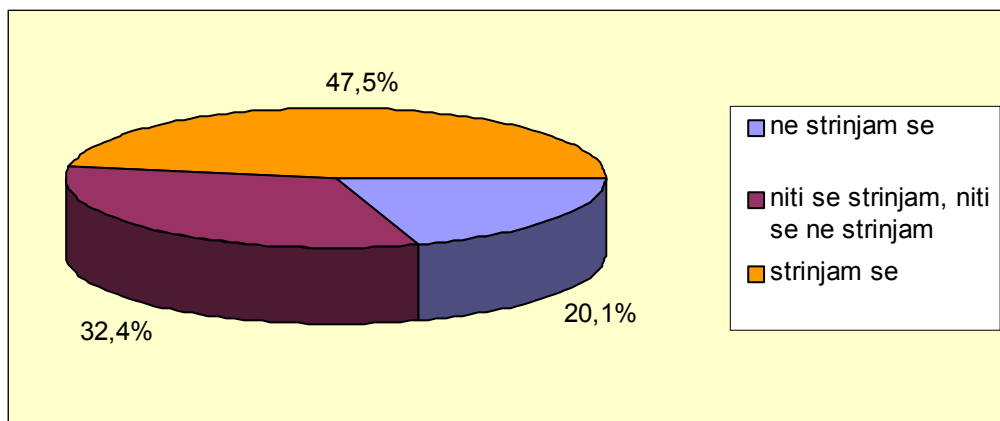
Študentje Ekonomske fakultete imajo na voljo računalnico, kjer lahko dve uri skupaj brezplačno uporabljajo računalniško opremo. V šolskem letu 2002/2003 so posodobili celotno računalnico, tako da je sedaj na voljo 41 računalnikov. Dobra tretjina anketirancev meni, da sta razpoložljivost in kakovost računalniške opreme na Ekonomski fakulteti razmeroma ustrezni, 40,1% študentk in študentov, vključenih v vzorec, pa ima nasprotno mnenje.

Literaturo, predvsem z ekonomskega področja in poslovnih ved, si lahko študentje Ekonomske fakultete brezplačno izposojajo v Centralni ekonomski knjižnici-CEK. Okoli 40% anketirancev je odgovorilo, da so zadovoljni z razpoložljivostjo literature v CEK-u. Tretjina anketirancev se s tem ne strinja. V CEK-u literaturo in revije izposojajo na sledeč način. Študent izpolni listek s signaturami knjig, ki si jih želi izposoditi. Izbrano literaturo, ki je na voljo, dobi po eni uri. Knjige lahko naroči tudi preko interneta. Na ta način je možno izposojati tudi podaljšati. Študentje imajo možnost, da se dogovorijo, da jih iz knjižnice obvestijo nekaj dni pred rokom vrnitve preko sms-a, da je potrebno knjigo vrniti. Nekaj manj kot 40% študentov je mnenja, da je organizacija izposoje knjig in literature v CEK-u kar dobra in da so sodelavci pripravljeni pomagati. Kar 30% anketirancev ima o tem negativno mnenje in niso zadovoljni.

Na Ekonomski fakulteti se poleg osnovnih študijskih dejavnosti (predavanja in vaje) odvija še mnogo dejavnosti. Od različnih delavnic, ki jih organizira CERŠ, preko dodatnih predavanj ali okroglih miz z znanimi gosti iz poslovnega sveta, do potopisnih predavanj. Slika 6 kaže, da je z organizacijo študijskih in obštudijskih dejavnosti na Ekonomski fakulteti zadovoljnih 47,5% vprašanih. Poleg vsebine predavanj je zelo pomemben tudi prostor, kjer so predavanja.

Kar je organizirano v sklopu Ekonomske fakultete, se po večini odvija na tej fakulteti. V učilnicah na fakulteti so dobre razmere za delo, s čimer se strinja 64,7% vprašanih. Le dobra desetina študentov je nasprotnega mnenja.

Slika 6: Na splošno sem zadovoljen z organizacijo študijskih in obštudijskih dejavnosti na Ekonomski fakulteti

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

Tabela 4: Odstotek študentov, ki so odgovorili na trditve o splošnem vzdušju na Ekonomski fakulteti s strinjam se, niti se strinjam, niti se ne strinjam in ne strinjam se

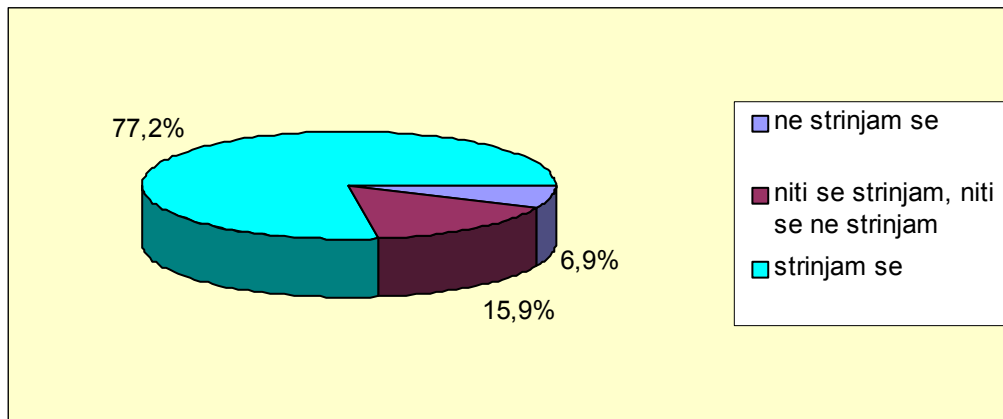
TRDITVE o splošnem vzdušju na Ekonomski fakulteti	% se strinjam	% niti se strinjam, niti se ne strinjam	% ne strinjam se
1. Pravila dela na fakulteti so za študente jasno določena in za vse veljajo v enaki meri.	53,9	25,9	20,2
2. Na splošno sem zadovoljen/na z organizacijo študijskih in obštudijskih dejavnosti na Ekonomski fakulteti.	47,5	32,4	20,1
3. Zadovoljen/na sem z razpoložljivostjo literature v CEK-u.	40,2	30,1	29,7
4. Rekel/rekla bi, da je organizacija izposoje knjig /literature v CEK kar dobra, sodelavci pa pripravljeni pomagati.	36,4	33,5	30,1
5. Menim, da sta razpoložljivost in kakovost računalniške opreme na Ekonomski fakulteti razmeroma ustrezni.	38,1	21,8	40,1
6. Z delom/storitvami študentskega referata na EF sem v splošnem zadovoljen/na.	44,7	29,2	26,1
7. V glavnem so v učilnicah na EF kar dobri pogoji za delo.	64,7	22,1	23,2

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

4.2 Predmeti na Ekonomski fakulteti

Študentke in študente sem v drugem sklopu trditev povprašala o njihovem mnenju glede predmetov na Ekonomski fakulteti. Najprej me je zanimalo, kako študentje zaznavajo razmerje med pridobljenim teoretičnim in praktičnim znanjem. Slika 7 kaže, da 77,2% vprašanih meni, da je prevelik poudarek na teoretičnih in premajhen na praktičnih znanjih.

Slika 7: V splošnem je pri predmetih na EF prevelik poudarek na teoretičnih in premajhen na praktičnih znanjih

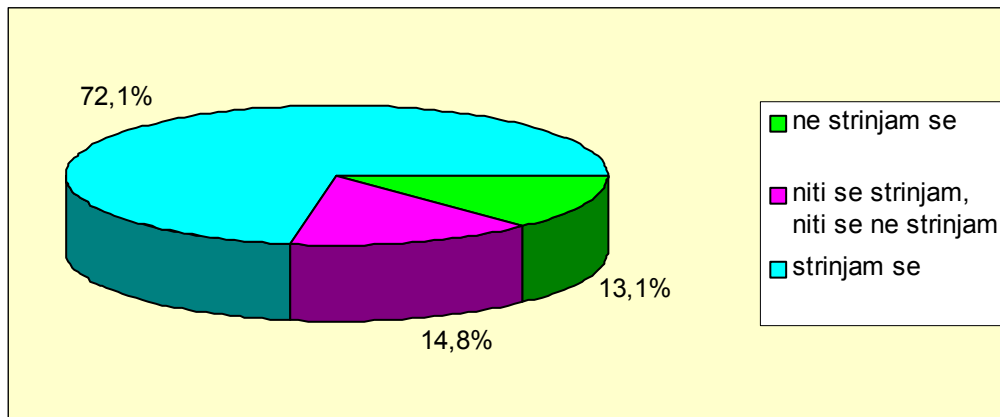

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

Na trditev »Malo je predmetov, za katere bi lahko trdil/a, da me res zanimajo« je 47,5% vprašanih odgovorilo, da se strinjajo s trditvijo, da študijski program vsebuje premalo predmetov, ki jih zanimajo. Slaba tretjina študentov ima nasprotno mnenje. Kar 80,5% vprašanih želi več izbirnih predmetov, 12,7% je neodločenih, 6,8% anketirancev pa ima nasprotno mnenje. Poudariti velja, da se 43,1% anketirancev s trditvijo »V splošnem predavanja pritegnejo mojo pozornost in so zanimiva« niti strinja, niti ne strinja, kar 33,3% študentov, zajetih v vzorec, se ne strinja s trditvijo, tretjina pa ima do trditve pozitivno stališče. Študentje nimajo povsem izoblikovanega mnenja o vprašanju, ali jim bo obravnavana snov koristila v poklicnem življenju ali ne. Skupaj 43% vprašanih se ne strinja s trditvijo, da jim bo predavana snov koristila v poklicnem življenju, 37,6% jih je odgovorilo z niti se strinjam, niti se ne strinjam, petina pa se s trditvijo strinja. Samo 38,3% anketirancev je zadovoljnih s kvaliteto študijskega programa, petina študentov ni zadovoljna, drugi pa nimajo izoblikovanega stališča.

Presenetljivo velikemu deležu študentov je všeč, da si lahko izboljšajo oceno z dodatnim delom. Več kot 70% anketirancev ima pozitivno stališče do dodatnega dela (seminarske naloge, bonusne dejavnosti), kar študentom izboljša končno oceno in le 13,1% vprašanih ima negativno stališče do dodatnega dela.

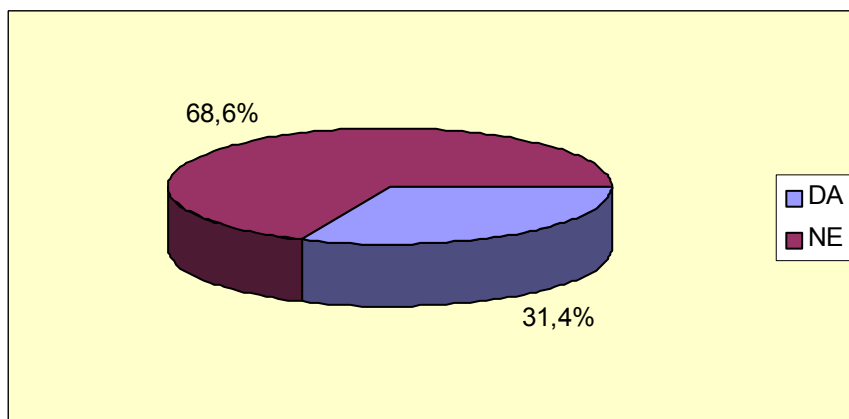
Slika 8: Všeč mi je, da si lahko izboljšam oceno z dodatnim delom (npr. neobvezne seminarske naloge, bonusne dejavnosti/naloge...)

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

Slika 9 prikazuje, da 68,6% anketirancev ne pozna centra CERŠ (Center za svetovanje in razvoj študentov Ekonomske fakultete), ki organizira brezplačne delavnice za študente (npr. retorika, javno nastopanje, obvladovanje stresa, iskanje zaposlitve). Kar 47,7% vprašanih, ki poznajo omenjeno organizacijo, je odgovorilo, da se neradi udeležujejo delavnic CERŠ in le 21,2% je takih, ki se radi prijavijo na omenjene delavnice.

Slika 9: Poznavanje centra CERŠ

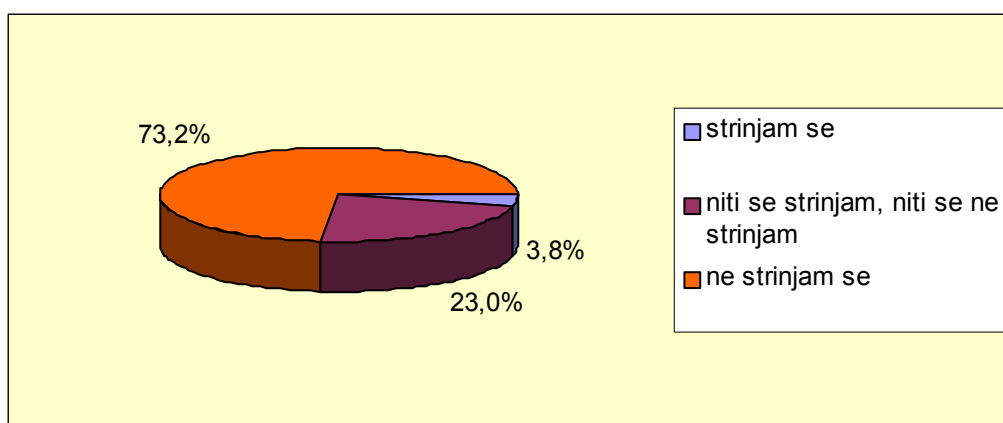
Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

4.3 Pedagoški delavci na Ekonomski fakulteti

Kar zadeva delo profesorjev na Ekonomski fakulteti, imajo študentje dokaj neizoblikovano mnenje. Pri večini odgovorov na trditve o profesorjih je okoli 40% študentov odgovorilo z niti se strinjam, niti se ne strinjam. Dobra tretjina anketirancev je mnenja, da profesorji na Ekonomski fakulteti opravljajo svoje delo z zadovoljstvom in le petina se jih s tem ne strinja. Približno enako so študentje odgovorili na trditev »V glavnem bi lahko trdil/a, da so profesorji na Ekonomski fakulteti pozitivno naravnani do študentov.« Kar 41,6% študentk in študentov odgovarja, da ni videti, da bi profesorji študentom res zaupali. Le 13,8% anketirancev ima občutek, da jim profesorji zaupajo. S trditvijo, da se profesorji trudijo, da so do študentov čim bolj objektivni in nepristranski, se strinja 42,5% vprašanih. Nekaj manj kot petina študentov in študentk meni, da so profesorji pri ocenjevanju subjektivni.

Sodobni načini podajanja snovi vključujejo različne tehnike, s pomočjo katerih naj bi študentje pri procesiranju in pomnjenju informacij uporabljali različna čutila. Sodobna tehnologija nam omogoča uporabo različnih multimedijskih pripomočkov. Več kot polovica vprašanih se strinja, da profesorji na Ekonomski fakulteti učinkovito in kreativno uporabljajo učno opremo in multimedijske pripomočke. Kar 65% anketirancev je mnenja, da so profesorji na Ekonomski fakulteti ponosni na svoj poklic. Le 7,3% jih ima nasprotno mnenje. Petina študentov je mnenja, da profesorji na Ekonomski fakulteti ne vzpodbujajo študentov, da razširijo svoje obzorje in pridobijo čim več znanja. Da si profesorji prizadevajo, da bi študentje čim več znali, meni 40% vprašanih. Presenetljiv je podatek, da 73,2% vprašanih meni, da si profesorji na Ekonomski fakulteti ne trudijo spoznati svoje študente (slika 10).

Slika 10: Menim, da profesorji na Ekonomski fakulteti želijo in se trudijo spoznati svoje študente

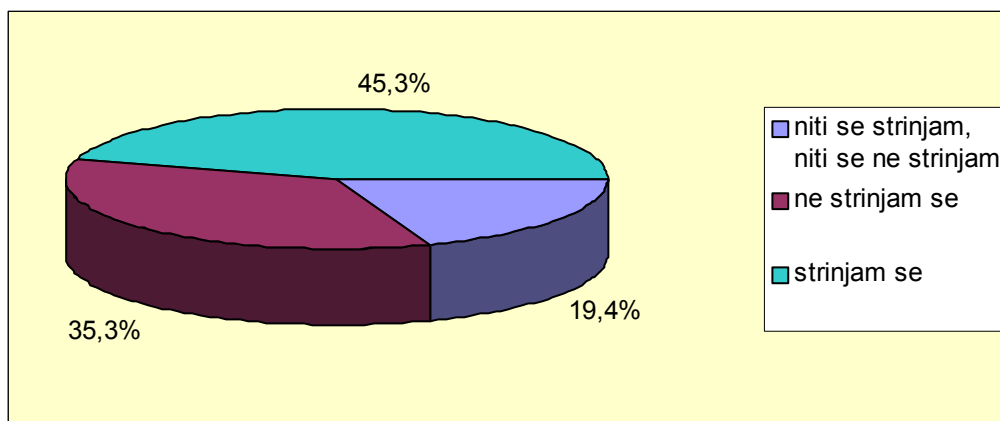

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

4.4 Odnos študentov do študija

V okviru četrtega sklopa vprašanj me je zanimalo, kakšen je odnos študentov do študija. Najprej sem želela izvedeti, ali so študenti ob vpisu v prvi letnik Ekonomske fakultete vedeli, kakšen poklic želijo opravljati po zaključenem študiju. Rezultati so prikazani na sliki 11, ki kaže, da je 45,3% anketirancev že ob vpisu na fakulteto vedelo, kakšen poklic želijo opravljati, 35,2% še ni imelo v mislih izbranega poklica, 19,4% pa je bilo še neodločenih. Razveseljiv je podatek, da se je 71,7% študentov že ob vpisu na Ekonomsko fakulteto zanimalo za znanje iz področja ekonomije in poslovnih ved. Odstotek tistih, ki hodijo na Ekonomsko fakulteto in so odgovorili, da jih ob vpisu ni niti zanimalo, niti ne zanimalo znanje ekonomije in poslovnih ved (18,1%), je zelo blizu odstotka tistih študentov, ki ob vpisu še niso bili odločeni, kateri poklic želijo opravljati.

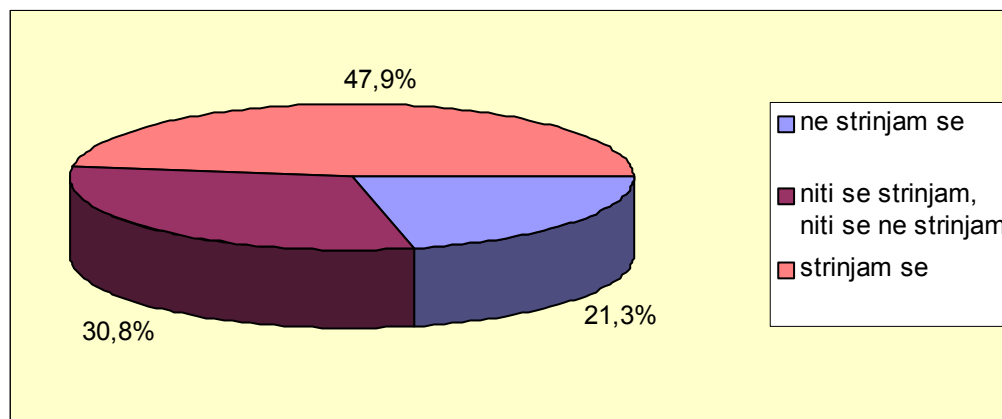
Slika 11: Ob vpisu na Ekonomsko fakulteto so študentje vedeli, kakšen poklic želijo opravljati

Vir: raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

Skupaj 64,7% vprašanih meni, da ocena diplome ni dober kazalec, koliko se je študent naučil v okviru univerzitetnega izobraževanja. Le 10,9% anketirancev je prepričanih, da diploma v resnici kaže pridobljeno znanje skozi čas šolanja. Poudariti velja še, da 47,9% študentov meni, da gre pri šolanju za veliko več kot narediti diplomu (slika 12). Za mnoge ocena diplome ni tako važna kot pridobljeno znanje, ki ga je potrebno uspešno unovčiti v okviru poklica. To nam kaže tudi podatek, da 84,7% študentov ocenjuje, da je znanje najboljša popotnica v svet.

Slika 12: Pri šolanju gre za veliko več, kot narediti diplomo

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

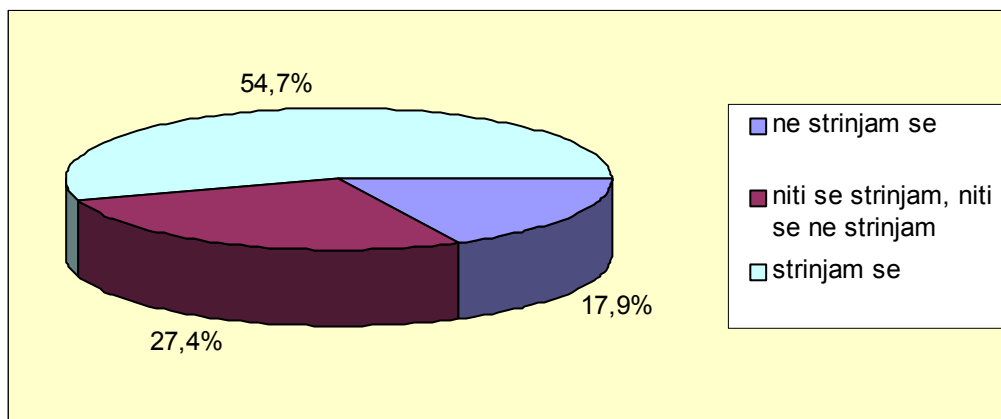
Študij na Ekonomski fakulteti traja pet let. V tem času naj bi študent naredil izpite štirih letnikov in diplomo. Kar zadeva pričakovanja staršev glede zaključka univerzitetnega izobraževanja, preseneča podatek, da samo 51,6% študentov meni, da njihovi starši pričakujejo, da bodo zaključili študij v načrtovanem roku. Presenetljivo visok delež anketirancev (86,3%) meni, da imajo mladi brez fakultetne izobrazbe bistveno slabše možnosti za dobro zaposlitev.

Dobro vzdušje na fakulteti v veliki meri vpliva na obisk predavanj in vaj. Le 32,9% študentov z veseljem hodi na fakulteto, 30,2% vprašanih pa se s trditvijo »Z veseljem hodim na Ekonomsko fakulteto in se počutim kot del skupnosti« ne strinja.

4.5 Medsebojni odnosi na Ekonomski fakulteti

V povprečju je tretjina anketirancev na trditve o odnosih s kolegi in profesorji na Ekonomski fakulteti odgovorila z niti se strinjam, niti se ne strinjam. Kot kaže slika 13, je na trditve »Želim si več individualnih stikov s profesorji« 54,7% študentov in študentk, zajetih v vzorec, odgovorilo, da si želijo več komunikacije s profesorji. Rezultat je pričakovan. Iz globinskega intervjuja s študentko Ekonomske fakultete, ki ponavlja drugi letnik, sem izvedela, da je v času šolskih težav pogrešala osebno komunikacijo z vsaj enim profesorjem. Nasprotnega mnenja je 17,9% anketirancev, ki menijo, da je bolje ne imeti osebnih stikov s profesorji. Na Ekonomski fakulteti je po mojem mnenju neoseben odnos s profesorji eden od razlogov, da se študentje prijavijo na izpit tudi v primeru, ko nanj niso dobro pripravljene. To velja predvsem za prvi in drugi letnik, kjer je zaradi velikega števila študentov skoraj nemogoče, da bi se vzpostavil tesnejši odnos med študentom in profesorjem.

Slika 13: Želim si več individualnih stikov s profesorji

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

Kar 34,5% vprašanih pravi, da imajo na predavanjih kar nekaj vprašanj, a se jih profesorjem ne upajo zastaviti. Nekaj manj študentov in študentk je nasprotnega mnenja. Tisti študentje, ki si ne upajo vprašati, imajo lahko predsodek pred profesorjem ali pred kolegi. V prvem letniku sem doživela, da je profesor pogumnemu študentu, ki mu je zastavil vprašanje, odgovoril z besedami: «Ali bolj neumnega vprašanja niste mogli zastaviti?» Pozitivno sem bila presenečena v tretjem letniku, ko je profesorica v uvodnem predavanju rekla, da lahko vprašamo kar koli, ker neumnih vprašanj ni. Menim, da študentje nimajo predsodkov pred kolegi, saj jih kar 76,5% odgovarja, da se med njimi na Ekonomski fakulteti dobro počutijo.

Nekaj manj kot polovica vprašanih meni, da profesorji na Ekonomski fakulteti nimajo enakega odnosa do študentov z višjimi ocenami v primerjavi s tistimi z nižjimi ocenami. Odnos med študenti naj bi po večini bil enak, ne glede na oceno, ki jo posameznik dobi. Rezultati kažejo, da le četrtina ni takega mnenja. V primeru, da pride do nesporazuma med profesorjem in študenti, polovica anketirancev odgovarja, da podpirajo tistega, ki ima po njihovem mnenju prav.

Tabela 5: Odstotek študentov, ki so odgovorili na trditve o medsebojnih odnosih na Ekonomski fakulteti s strinjam se, niti se strinjam, niti se ne strinjam in ne strinjam se

TRDITVE o medsebojnih odnosih na Ekonomski fakulteti	% se strinjam	% niti se strinjam, niti se ne strinjam	% ne strinjam se
1. Želim si več individualnih stikov s profesorji.	54,7	27,4	17,9
2. Na predavanjih imam kar nekaj vprašanj, a se jih profesorjem NE upam zastaviti.	34,5	33,3	32,2
3. Med kolegi na Ekonomski fakulteti se dobro počutim.	76,5	18,4	5,1
4. Občutek imam, da študentje ne spoštujejo dovolj profesorjev.	19	36,8	44,2
5. Profesorji na EF imajo enak odnos do študentov z višjimi ocenami kot do tistih z nižjimi ocenami.	20,7	36,8	42,5
6. Rekel/rekla bi, da so študentje, ki dobivajo nižje ocene enako spoštovani pri kolegih kot tisti z višjimi ocenami.	40,8	32,9	26,3
7. V primeru, da se z določeno oceno, načinom dela ali s profesorjevim mnenjem ne strinjam, IMAM možnost izraziti svoje mnenje.	31,5	32,5	36
8. V primeru, da pride do nesporazuma med profesorjem in študenti, pomagam tistemu, ki ima po mojem mnenju prav.	51,2	38,5	10,3

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

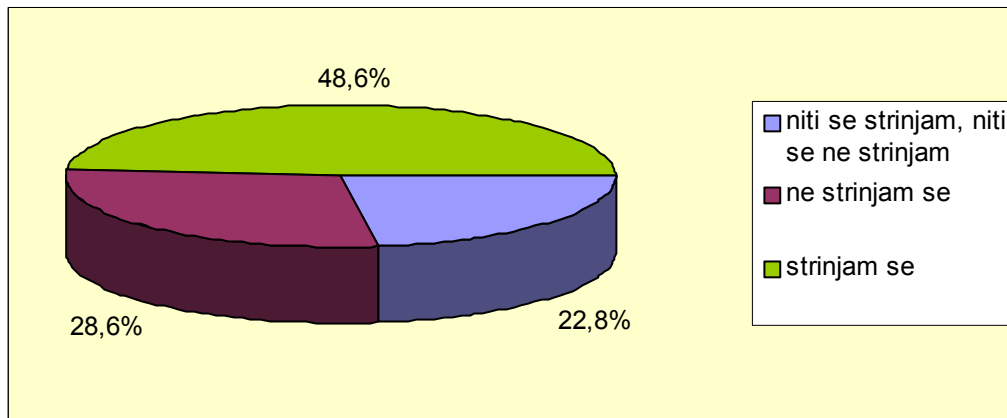
4.6 Izpiti na Ekonomski fakulteti

V nadaljnjem besedilu se nekoliko podrobneje ukvarjam s posameznimi ugotovitvami, do katerih sem prišla preko odgovorov na trditve glede izpitne problematike. Študente sem spraševala, kako se pripravljajo na izpit in kaj se dogaja med pisanjem izpita. Pri pripravi na izpit se 45,1% vprašanih v glavnem ne uči iz izpitov prejšnjih generacij, 22,4% anketirancev pa se v glavnem uči s pomočjo izpitov iz prejšnjih let. Kar 60,7% študentov in študentk, zajetih v vzorec, pravi, da če se ne učijo iz predpisane literature, težko naredijo izpit. Le 16,3% vprašanih naredi izpit tudi v primeru, če se ne uči iz obvezne literature. Slika 14 kaže, da se 48,6% študentov na izpit prijavi le v primeru, ko se nanj dobro pripravi, 28,6%

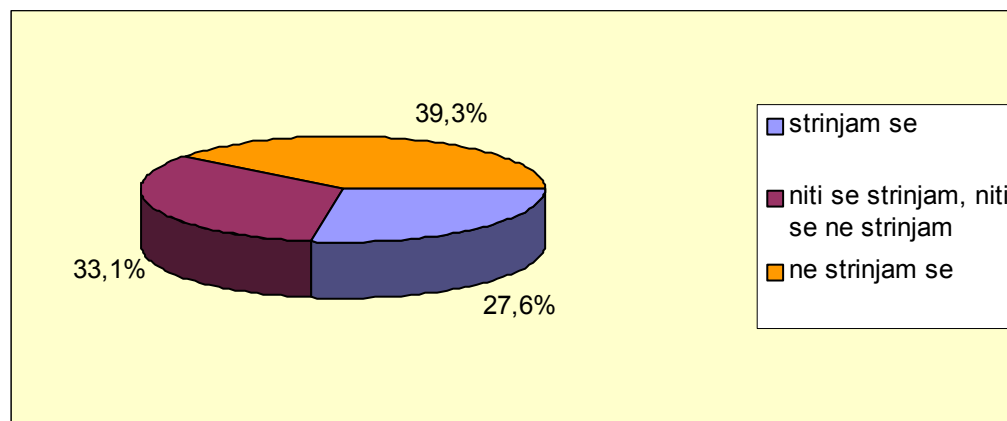
študentov pa se ne poslužuje take prakse in se prijavi na izpit tudi v primeru, če se nanj dobro ne pripravi. Verjetno računajo tudi na srečo, saj 47,0% vprašanih meni, da samo znanje ni dovolj, da študent uspešno opravi preizkušnjo ali izpit. S slike 15 je razvidno, da 39,3% študentov, vključenih v vzorec, meni, da se pri izpitih na Ekonomski fakulteti ne prepisuje s »plonk listka« ali od soseda, nekaj manj kot tretjina študentov pa meni, da se veliko prepisuje.

Slika 14: Na izpit se prijavim, ko se nanj dobro pripravim

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

Slika 15: Veliko študentov na preizkušnjah in izpitih prepisuje od soseda ali s »plonk listka«

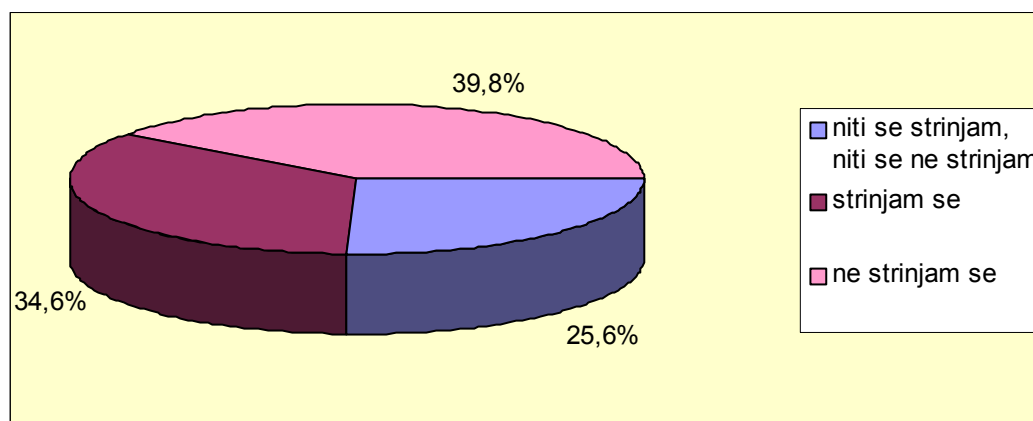

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

4.7 Študij doma

Poleg vaj in predavanj morajo študenti na Ekonomski fakulteti opraviti tudi precej dela doma oziroma izven rednih obveznosti na predavanjih in vajah. Pisati morajo seminarje, domače naloge ter skupinske in individualne seminarske naloge. Kar nekaj časa naj bi namenili študiju snovi kot pripravi na izpit. V zadnjem času je pri večini predmetov velik poudarek na sprotne delu, kar pa 39,8% anketirancem ni všeč. Slika 16 kaže, da je za sprotne delo motiviranih 34,6% študentk in študentov. Verjetno je razlog v bonus točkah, ki jih študent dobi kot nagrado za dobro opravljeno delo. Z njihovo pomočjo si študentje lažje pridobijo dobro oceno na izpitu. To je všeč več kot 62,3% študentom, zajetim v vzorec. Ti imajo raje, da je končna ocena pri predmetu sestavljena iz več dejavnosti preko celega semestra kot pa, da je ocena pri predmetu odvisna le od ene same preizkušnje. Ker je že skoraj pri vsakem predmetu seminarska naloga ali kaka druga oblika sprotne delo, je pomembno, da si znajo študentje dobro razporediti delo. Študijske obveznosti si zna po analizi sodeč dobro razporediti 41,2% vprašanih, kar 32,5% ne zna dobro organizirati svojega časa. Več kot polovica vprašanih meni, da so med semestrom preobremenjeni s sprotne delom. Le 16,5% študentov, zajetih v vzorec, se s tem ne strinja. Skupaj 47,6% anketirancev pravi, da se v splošnem udeležujejo vseh predavanj in da jih zamudijo le v primeru, ko imajo tehten razlog. Nekateri študenti se ne posvečajo študiju doma, kolikor bi se hoteli, ker imajo veliko izvenšolskih dejavnosti. Takih je okoli tretjina.

Slika 16: Motiviran sem za sprotne delo

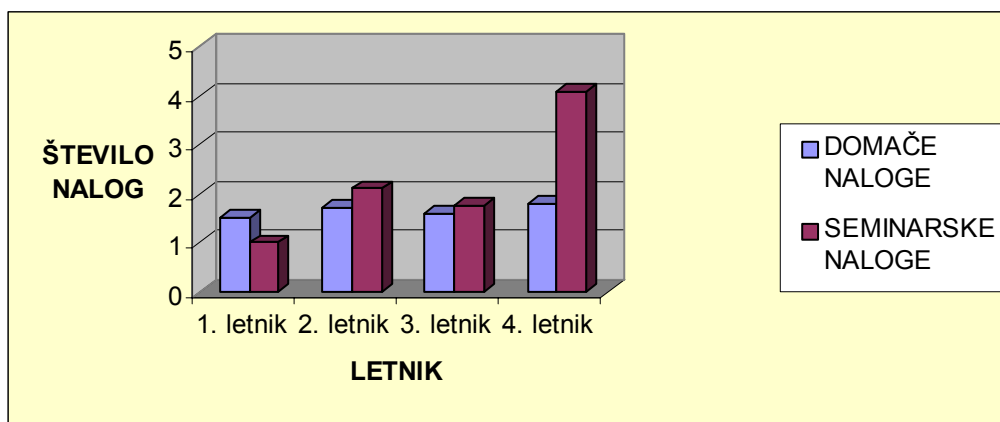

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

Glede na povprečje celotnega vzorca so bili študentje Ekonomske fakultete tedensko prisotni na vajah in predavanjih v povprečju 17,5 ur (sd=7,57). Od tega so največ časa na fakulteti preživeli študentje drugega letnika (19,31 ur, sd=8,09), najmanj pa študentje tretjega letnika (16,02 ur, sd=6,79). Najmanj časa so študiju doma namenili študentje tretjega letnika (5,46 ur, sd=5,45), največ pa študentje drugega (9,78 ur, sd=8,69) in četrtega letnika (9,59 ur, sd=7,19).

Razlog, da so študentje četrtega letnika namenili veliko časa študiju doma, je verjetno v velikem številu skupinskih ali individualnih seminarских nalog. V povprečju so v zimskem semestru 2002/2003 naredili 4,08 (sd=1,94) seminarских naloge, kar je veliko več od povprečja, ki znaša 2,31 (sd=1,79) seminarских naloge. Slika 17 kaže, da so študentje prvega letnika v povprečju naredili 1,01 (sd=0,73) seminarских naloge, študentje drugega letnika 2,11 (sd=1,12) seminarских naloge in študentje tretjega letnika 1,77 (sd=1,06) seminarских naloge. Največ študentov je naredilo eno seminarско nalogo. Glede domačih nalog so bili vsi študentje približno na istem. Rezultati kažejo, da je vsak študent naredil v povprečju tedensko 1,67 (sd=1,31) domače naloge.

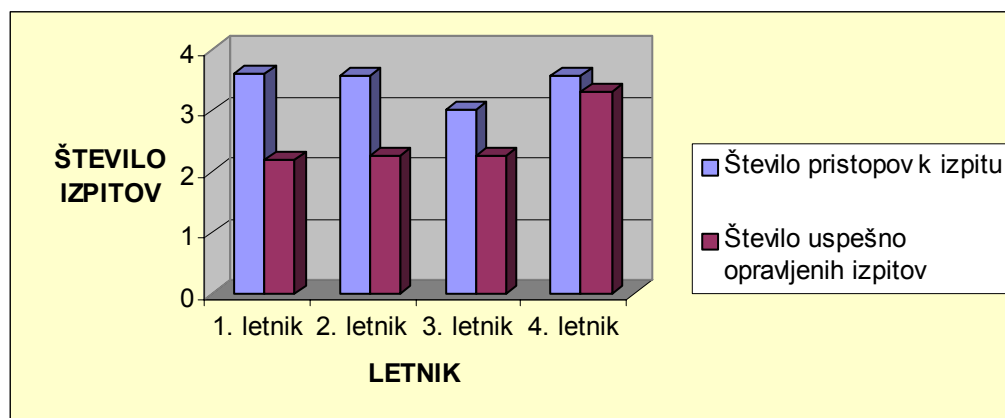
Slika 17: Število domačih nalog na teden in seminarских nalog v celem semestru

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

Čas, ki so ga študentje namenili študiju doma, je bil verjetno porabljen tudi za pripravo na izpit. V zimskem izpitnem obdobju 2002/2003 so študentje v povprečju opravljali 3,43 (sd=1,16) izpitov. Presenetljivo je, da so študentje prvega, drugega in četrtega letnika odpisali v povprečju enako število izpitov (povprečno 3,60 izpitov, sd=1,02), le njihov uspeh je zelo različen. Študent četrtega letnika je naredil v povprečju 3,31 (sd=1,30) izpitov. To je le malo manj od povprečnega števila izpitnih rokov, ki so se jih udeležili. Študenti prvega, drugega in tretjega letnika, ki so bili zajeti v vzorec, so v povprečju naredili enako število izpitov (povprečno 2,25 izpitov, sd=1,25). Največ študentov je v zimskem izpitnem obdobju 2002/2003 odpisalo štiri izpite, največ jih je naredilo dva izpita.

Slika 18: Število izpitov, ki so jih študentje opravljali v zimskem izpitnem obdobju 2002/2003, in število narejenih izpitov

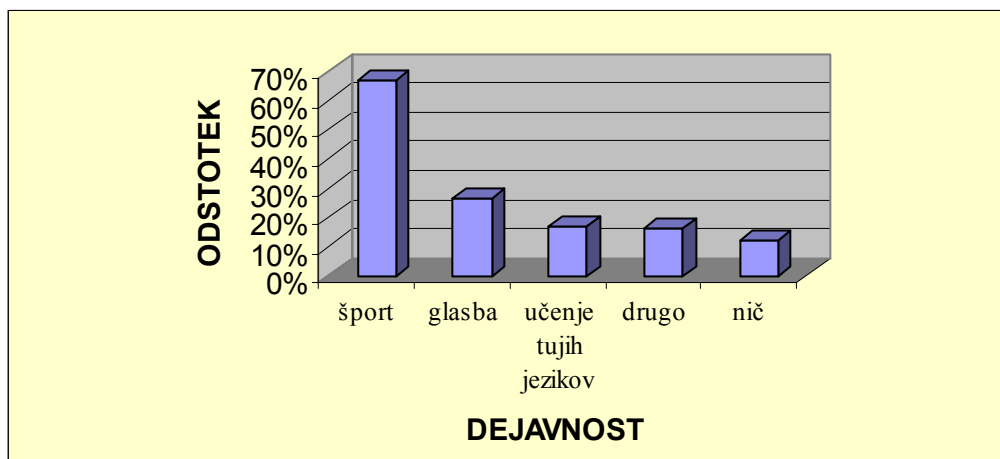

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

Delo ob študiju vzame študentom veliko časa. Polovica vseh v vzorec zajetih študentov Ekonomske fakultete, redno ali občasno ob študiju dela, da si zasluži denarna sredstva. Največji odstotek vprašanih (62,8%), ki redno ali občasno delajo, predstavljajo študentje tretjega letnika. Občasno dela 52,1% anketirancev iz tretjega letnika, 10,7% pa jih dela redno. Ni naključje, da na vprašanje »Ali ob študiju tudi delate?« 65,4% študentov prvega letnika in 57% študentov drugega letnika odgovarja z ne. Največji odstotek študentov, ki ob študiju redno delajo, predstavljajo študentje četrtega letnika. Od anketirancev, ki odgovarjajo, da ob študiju delajo, jih 48,4% pridobi delo preko študentskega servisa, 63,3% študentov pride do dela preko lastnih zvez in le 4,6% na drug način (natečaji, internet). Seštevek omenjenih odstotkov ne predstavlja 100%, ker nekateri študentje pridobijo delo na različne načine. Povprečno število ur, ki jih študentje namenijo delu ob študiju, se glede na letnik ne razlikuje veliko. Anketiranci četrtega letnika namenijo delu tedensko v povprečju 15,41 ur (sd=9,88), študentje tretjega letnika v povprečju 13,39 ur (sd=9,42), študentje prvega letnika v povprečju 12,05 ur (sd=8,28) in najmanj študentje drugega letnika, ki v povprečju tedensko delajo 11,5 ur (sd=8,61).

Velika večina študentov se poleg obiska predavanj, študija doma in dela ukvarja z različnimi dejavnostmi. V povprečju študentje namenijo za izvenšolske dejavnosti 8,73 ur (sd=6,53) tedensko. Rezultati kažejo, da se povprečja za izvenšolske dejavnosti glede na letnik ne razlikujejo veliko. Največ časa (v povprečju 9,68 ur, sd=7,62) namenijo izvenšolskim dejavnostim študentje tretjega letnika, najmanj (v povprečju 7,65 ur, sd=5,67) pa študentje četrtega letnika. Slika 19 kaže, da se kar 66,6% vprašanim, ki so odgovorili na vprašanje »Poleg študija se ukvarjam še z naslednjimi dejavnostmi«, ukvarja s športom, 16,7% z učenjem tujih jezikov, 26,4% s kulturo ali glasbo in 16% z drugimi stvarmi (skavti, delo na kmetiji, varstvo otrok). Le 12,1% študentov se ne ukvarja z ničimer.

Slika 19: S katerimi aktivnostmi se ukvarjajo študentje poleg študija

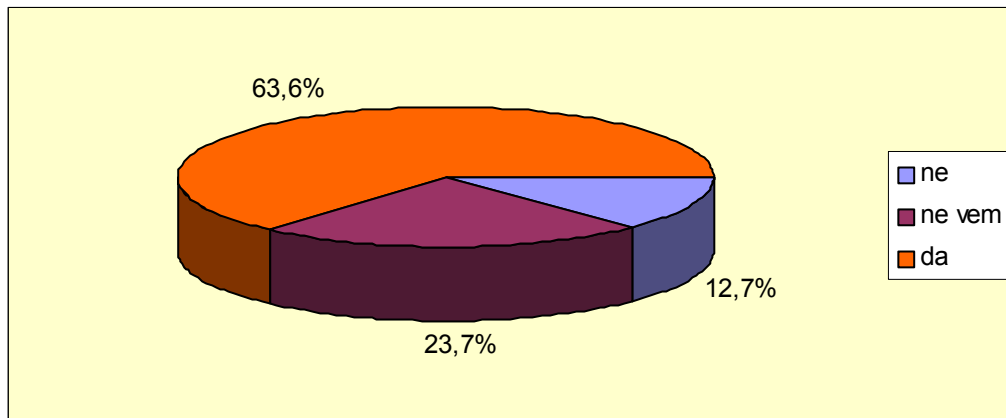
Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

Zaključimo lahko, da študentje tretjega letnika v povprečju največ ur tedensko namenijo za delo in za izvenšolske dejavnosti. Verjetno ni naključje, da so v zimskem semestru 2002 od vseh letnikov namenili najmanj časa obisku predavanj in študiju doma. Glede na dobljene rezultate je videti, da so študentje tretjega letnika v zimskem izpitnem obdobju 2002/2003 odpisali najmanj izpitov in jih v povprečju uspešno opravili toliko kot študentje prvega in drugega letnika.

4.8 Predanost Ekonomski fakulteti

Podatki kažejo, da bi se več kot polovica študentov iz vseh letnikov še enkrat odločila za Ekonomsko fakulteto. S slike 20 je razvidno, da 63,6% vseh študentov navaja, da bi v primeru ponovne izbira še enkrat vpisali na isto fakulteto. Slaba četrtina anketirancev ne ve, kako bi se odločila v primeru ponovne izbire, le 12,7% študentov, zajetih v vzorec, se ponovno ne bi vpisalo na Ekonomsko fakulteto. Najmanjši odstotek (19,1%) neodločenih predstavljajo študentje tretjega letnika. Kar 71,6% vprašanih tretjega letnika bi ob ponovnem vpisu izbralo Ekonomsko fakulteto in le 9,3% tega ne bi več storilo. Najmanj optimistični glede ponovne izbire fakultete so študenti prvega letnika. Med njimi je najmanj tistih, ki so odgovorili z »da« (58,5%), in največ tistih, ki so odgovorili z »ne vem« (27,8%). Menim, da dobljena slika v splošnem odraža pozitiven odnos študentov do fakultete.

Slika 20: Ponovna izbira Ekonomske fakultete

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

V povprečju okoli 80% v vzorec zajetih študentov odgovarja, da poznajo vizijo in poslanstvo Ekonomske fakultete. Le 20% jih je mnenja, da tega ne poznajo. Tisti, ki so zapisali, da poznajo vizijo in poslanstvo Ekonomske fakultete, naj bi vedeli za pomen naslednjih besed, ki izražajo vizijo: »Ekonomska fakulteta v Ljubljani bo viden član skupine najkakovostnejših evropskih poslovnih in ekonomskih šol z jasno prepoznavnim pomenom za slovensko gospodarstvo in gospodarstvo osrednje in jugovzhodne Evrope in z najvišjimi mednarodnimi učnimi ter raziskovalnimi standardi, zaradi katerih bo skupaj s svojimi študenti in diplomanti privlačna tako za slovensko kot mednarodno gospodarstvo.« Poslanstvo pa se glasi: »Ustvarjamo in širimo znanje, ki je za naše študente najboljša popotnica v svet, gospodarstvu pa najdonosnejša naložba.«

4.9 Odprto vprašanje

Od 842 anketirancev jih je 417 odgovorilo na zadnje vprašanje, ki se glasi:«Če bi imeli možnost karkoli spremeniti na Ekonomski fakulteti, česa bi se najprej lotili?»

Študentje so odgovarjali zelo različno. Kar 22,3% vprašanih, ki je odgovorilo na odprto vprašanje, bi začelo s spremembo študijskega programa v smeri pridobivanja več praktičnih znanj. Mnenja vprašanih pa se razlikujejo glede načina dela med semestrom. Manj sprotnega dela in manj obveznih seminarских nalog si želi 8,5% vprašanih, ki je odgovorilo na odprto vprašanje. Šest odstotkov vprašanih si želi več sprotnega dela preko celega semestra, saj se zavedajo, da je sprotno delo bolj učinkovito. Kar 18% vprašanih je odgovorilo, da si želijo bolj osebni odnos s profesorji. Zavedajo se, da je to skoraj nemogoče zaradi velikega števila vpisanih, zato jih 10,8% predlaga omejitev vpisa v prvi letnik. Po 6% vprašanih je odgovorilo,

da si želijo boljši urnik in delo v manjših skupinah na predavanjih in vajah. Daljši povzetek odgovorov na odprto vprašanje je opisan v prilogi 9.

Tabela 6: Odstotek študentov, ki so odgovorili na odprto vprašanje z določenim odgovorom glede na vse, ki so odgovorili na odprto vprašanje (v tabelo so vključeni le tisti odgovori, ki imajo frekvenco večjo od deset).

ODGOVOR	ODSTOTEK ODGOVOROV
Sprememba študijskega programa → želim si več praktičnih znanj	22,3
Bolj osebni odnos med študenti in profesorji	18
Večja omejitev vpisa v prvi letnik	10,8
Manj sprotne dela + manj obveznih seminarских nalog	8,5
Brezplačna parkirna mesta	7,4
Več sprotne dela, ki pripomore k končni oceni	6
Boljši urnik	6
Manjše skupina na vajah in predavanjih	6
Več računalnikov v računalnici	5
Boljša razporeditev izpitnih rokov	4,6
Prostor, kjer bi se študentje lahko zadrževali v času prostih ur	4,6
Več izbirnih predmetov	4,6
Milejši pogoji za napredovanje v višji letnik	3,2
Boljša kvaliteta hrane v restavraciji Sodexo	3,2
Nižje cene učbenikov	2,8
Bolj jasna navodila s strani referata	2,6

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

4.10 Analiza raziskovalnih hipotez

S pomočjo računalniške obdelave podatkov v SPSS sem za prvih sedem sklopov trditev v vprašalniku (Priloga 3) testirala hipoteze, s katerimi sem skušala ugotoviti, ali so aritmetične sredine za posamezen sklop trditev glede na letnik študija značilne ali ne. Enak postopek sem uporabila za testiranje hipotez o enakosti aritmetičnih sredin glede na oddelek študija. Postopek sem izvedla s pomočjo analize ANOVA, natančneje s pomočjo F testa.

Hipoteza 1:**Študentje različnih letnikov imajo različno mnenje o splošnem vzdušju na Ekonomski fakulteti**

Hipotezo sem preverila z analizo odgovorov na prvi sklop trditve v vprašalniku (Priloga 3), v katerem sem spraševala o splošnem vzdušju na Ekonomski fakulteti. Zanimalo me je, kako so študentje zadovoljni z delom referata, z organizacijo centralne ekonomske knjižnice (CEK-a), z razpoložljivostjo računalniške opreme, organizacijo študijskih in obštudijskih dejavnosti ter s pogoji dela v učilnicah.

Povprečno vrednost odgovorov na trditve za prvi sklop glede na letnik sem dobila tako, da sem izračunala aritmetično sredino vseh odgovorov. Povprečne vrednosti glede na letnik se ne razlikujejo veliko. Največjo povprečno vrednost odgovorov za prvi sklop trditve ima prvi letnik in znaša 3,32 (sd=0,54), najmanjše povprečje pa imajo študentje, zajeti v vzorec, ki obiskujejo drugi letnik. Povprečje znaša 3,10 (sd=0,55) (Priloga 7, tabela 42).

F test je pokazal značilne razlike pri stopnji tveganja $\alpha=0,05$ (Priloga 8), kar pomeni, da je vsaj eno povprečje različno. Hipoteze na podlagi rezultatov analize ne zavrnamo.

Hipoteza 2:**Študentje različnih oddelkov imajo različno mnenje o splošnem vzdušju na Ekonomski fakulteti**

Hipotezo sem preverila z analizo odgovorov na prvi sklop trditve v vprašalniku (Priloga 3), kjer so zajete trditve o splošnem vzdušju na Ekonomski fakulteti. Postopek izračuna povprečnih vrednosti je enak kot pri hipotezi 1. Največjo povprečno vrednost odgovorov za prvi sklop trditve ima ekonomski oddelk in znaša 3,22 (sd=0,52), najmanjše povprečje pa imajo študentje zajeti v vzorec, ki obiskujejo poslovni oddelk (povprečje=3,14; sd=0,55) (Priloga 7, tabela 42).

F test ni odkril značilnih razlik pri stopnji tveganja $\alpha=0,05$, to pomeni, da povprečja niso statistično različna (Priloga 8). Hipotezo na podlagi rezultatov analize zavrnamo.

Hipoteza 3:**Študentje različnih letnikov imajo različno mnenje o predmetih na Ekonomski fakulteti**

Hipotezo sem preverila z analizo odgovorov na drugi sklop trditve v vprašalniku (Priloga 3), v katerem sem spraševala o predmetih na Ekonomski fakulteti. Zanimalo me je, ali so študentje zadovoljni s kvaliteto študijskega programa, ali si želijo več izbirnih predmetov, ali so predavanja zanimiva in ali je preveč poudarka na teoretičnih in premalo na praktičnih znanjih.

Povprečno vrednost odgovorov na trditve za drugi sklop glede na letnik sem dobila tako, da sem izračunala aritmetično sredino odgovorov. V povprečje nisem vključila tretje trditve »Želim si več izbirnih predmetov«, ker so na to trditev odgovarjali le študentje tretjega in četrtega letnika. Povprečne vrednosti glede na letnik se ne razlikujejo veliko. S trditvami se v povprečju najbolj strinjajo vprašani iz četrtega letnika, katerih povprečje znaša 3,35 (sd=0,36), najmanj pa se s trditvami strinjajo študentje prvega letnika. Njihovo povprečje znaša 3,26 (sd=0,40) (Priloga 7, tabela 43).

F test ni odkril značilnih razlik pri stopnji tveganja $\alpha=0,05$, to pomeni, da povprečja niso statistično različna (Priloga 8). Hipotezo na podlagi rezultatov analize zavrnamo.

Hipoteza 4:

Študentje različnih oddelkov imajo različno mnenje o predmetih na Ekonomski fakulteti

Hipotezo sem preverila z analizo odgovorov na drugi sklop trditev v vprašalniku (Priloga 3), kjer so zajete trditve o predmetih na Ekonomski fakulteti. Postopek izračuna povprečnih vrednosti je enak kot pri hipotezi 3. Največjo povprečno vrednost odgovorov za drugi sklop trditev ima poslovni oddelek in znaša 3,33 (sd=0,38), najmanjše povprečje pa imajo študentje, zajeti v vzorec, ki obiskujejo ekonomski oddelek (povprečje=3,30; sd=0,34) (Priloga 7, tabela 43).

F test ni odkril značilnih razlik pri stopnji tveganja $\alpha=0,05$, to pomeni, da povprečja niso statistično različna (Priloga 8). Hipotezo na podlagi rezultatov analize zavrnamo.

Hipoteza 5:

Študentje različnih letnikov imajo različno mnenje o pedagoških delavcih na Ekonomski fakulteti

Hipotezo sem preverila z analizo odgovorov na tretji sklop trditev v vprašalniku (Priloga 3), v katerem sem spraševala o pedagoških delavcih na Ekonomski fakulteti. Zanimalo me je, kako študentje ocenjujejo odnos profesorjev do študentov, kakšno je zaupanje med profesorji in študenti in ali profesorji učinkovito in kreativno uporabljajo učno opremo in multimedijske pripomočke.

Povprečno vrednost odgovorov na trditve za tretji sklop glede na letnik sem dobila tako, da sem izračunala aritmetično sredino vseh odgovorov. Povprečne vrednosti glede na letnik se ne razlikujejo veliko. Največjo povprečno vrednost odgovorov za tretji sklop trditev ima prvi letnik in znaša 3,26 (sd=0,40), najmanjše povprečje pa imajo študentje zajeti v vzorec, iz tretjega letnika. Povprečje znaša 3,09 (sd=0,45) (Priloga 7, tabela 44).

F test je pokazal značilne razlike pri stopnji tveganja $\alpha=0,05$ (Priloga 8), kar pomeni, da je vsaj eno povprečje različno. Hipoteze na podlagi rezultatov analize ne zavrnamo.

Hipoteza 6:

Študentje različnih oddelkov imajo različno mnenje o pedagoških delavcih na Ekonomski fakulteti

Hipotezo sem preverila z analizo odgovorov na tretji sklop trditve v vprašalniku (Priloga 3), kjer so zajete trditve o pedagoških delavcih na Ekonomski fakulteti. Postopek izračuna povprečnih vrednosti je enak kot pri hipotezi 5. Največjo povprečno vrednost odgovorov za tretji sklop trditve ima ekonomski oddelek in znaša 3,15 (sd=0,45), najmanjše povprečje pa imajo študentje zajeti v vzorec, ki obiskujejo poslovni oddelek (povprečje=3,11; sd=0,43) (Priloga 7, tabela 44).

F test ni odkril značilnih razlik pri stopnji tveganja $\alpha=0,05$, to pomeni, da povprečja niso statistično različna (Priloga 8). Hipotezo na podlagi rezultatov analize zavrnamo.

Hipoteza 7:

Študentje različnih letnikov imajo različno mnenje o odnosu študentov do študija

Hipotezo sem preverila z analizo odgovorov na četrti sklop trditve v vprašalniku (Priloga 3), v katerem sem spraševala o odnosu študentov do študija. Želela sem izvedeti, ali so študentje, zajeti v vzorec ob vpisu na Ekonomsko fakulteto vedeli, kakšen poklic želijo opravljati po končanem študiju, ali z veseljem hodijo na fakulteto, ali jih zanimajo znanja s področja ekonomije in poslovnih ved in kakšen pogled imajo na oceno diplome.

Povprečno vrednost odgovorov na trditve za četrti sklop glede na letnik sem dobila tako, da sem izračunala aritmetično sredino vseh odgovorov na trditve. Povprečne vrednosti glede na letnik se ne razlikujejo veliko. Največjo povprečno vrednost odgovorov za četrti sklop trditve ima drugi letnik in znaša 3,44 (sd=0,53), najmanjše povprečje pa imajo študentje, ki so zajeti v vzorec in obiskujejo četrti letnik. Povprečje znaša 3,37 (sd=0,53) (Priloga 7, tabela 45).

F test ni odkril značilnih razlik pri stopnji tveganja $\alpha=0,05$, to pomeni, da povprečja niso statistično različna (Priloga 8). Hipotezo na podlagi rezultatov analize zavrnamo.

Hipoteza 8:

Študentje različnih oddelkov imajo različno mnenje o odnosu študentov do študija

Hipotezo sem preverila z analizo odgovorov na četrti sklop trditve v vprašalniku (Priloga 3), kjer so zajete trditve o odnosu študentov do študija. Postopek izračuna povprečnih vrednosti je enak kot pri hipotezi 7. Največjo povprečno vrednost odgovorov za četrti sklop trditve ima

ekonomski oddelek in znaša 3,44 (sd=0,47), najmanjše povprečje pa imajo študentje, zajeti v vzorec, ki obiskujejo poslovni oddelek (povprečje=3,38, sd=0,53) (Priloga 7, tabela 45).

F test ni odkril značilnih razlik pri stopnji tveganja $\alpha=0,05$, to pomeni, da povprečja niso statistično različna (Priloga 8). Hipotezo na podlagi rezultatov analize zavrnamo.

Hipoteza 9:

Študentje različnih letnikov imajo različno mnenje o medsebojnih odnosih na Ekonomski fakulteti

Hipotezo sem preverila z analizo odgovorov na peti sklop trditev v vprašalniku (Priloga 3), v katerem sem spraševala o medsebojnih odnosih na Ekonomski fakulteti. Zanimalo me je, ali si želijo študentje več individualnih stikov s profesorji, ali dovolj spoštujejo profesorje in ali se med kolegi dobro počutijo.

Povprečno vrednost odgovorov na trditve za peti sklop glede na letnik sem dobila tako, da sem izračunala aritmetično sredino vseh odgovorov na trditve. Povprečne vrednosti glede na letnik se ne razlikujejo veliko. Največjo povprečno vrednost odgovorov za peti sklop trditev imata drugi letnik, povprečje je 3,17 (sd=0,36) in četrti letnik s povprečno vrednostjo 3,17 (sd=0,33), najmanjše povprečje pa imajo študentje, ki so zajeti v vzorec in obiskujejo prvi letnik. Povprečje znaša 3,14 (sd=0,39) (Priloga 7, tabela 46).

Test ni odkril značilnih razlik, to pomeni, da povprečja niso statistično različna (Priloga 8). Hipotezo na podlagi rezultatov analize zavrnamo.

Hipoteza 10:

Študentje različnih oddelkov imajo različno mnenje o medsebojnih odnosih na Ekonomski fakulteti

Hipotezo sem preverila z analizo odgovorov na peti sklop trditev v vprašalniku (Priloga 3), kjer so zajete trditve o medsebojnih odnosih na Ekonomski fakulteti. Postopek izračuna povprečnih vrednosti je enak kot pri hipotezi 9. Največjo povprečno vrednost odgovorov na peti sklop trditev ima ekonomski oddelek in znaša 3,21 (sd=0,34), najmanjše povprečje pa imajo študentje, zajeti v vzorec, obiskujejo poslovni oddelek (povprečje=3,15; sd=0,36) (Priloga 7, tabela 46).

F test ni odkril značilnih razlik pri stopnji tveganja $\alpha=0,05$, to pomeni, da povprečja niso statistično različna (Priloga 8). Hipotezo na podlagi rezultatov analize zavrnamo.

Hipoteza 11:**Študentje različnih letnikov imajo različno mnenje o izpitih na Ekonomski fakulteti**

Hipotezo sem preverila z analizo odgovorov na šesti sklop trditev v vprašalniku (Priloga 3), v katerem sem spraševala o izpitih na Ekonomski fakulteti. Želela sem izvedeti, ali se študentje učijo za izpite iz obvezne/predpisane literature ali s pomočjo izpitnih vprašanj iz prejšnjih let. Zanimalo me je, ali se študentje prijavijo na izpit le v primeru, ko so nanj dobro pripravljeni in ali pri pisanju izpita prepisujejo od soseda ali s »plonk listka«.

Povprečno vrednost odgovorov na trditve za šesti sklop glede na letnik sem dobila tako, da sem izračunala aritmetično sredino vseh odgovorov. Največjo povprečno vrednost odgovorov za šesti sklop trditev ima četrti letnik in znaša 2,95 (sd=0,54), najmanjše povprečje pa imajo študentje, ki so zajeti v vzorec in obiskujejo prvi letnik. Povprečje znaša 2,79 (sd=0,46) (Priloga 7, tabela 47).

F test je pokazal značilne razlike pri stopnji tveganja $\alpha=0,05$ (Priloga 8), kar pomeni, da je vsaj eno povprečje različno. Hipoteze na podlagi rezultatov analize ne zavrnamo.

Hipoteza 12:**Študentje različnih oddelkov imajo različno mnenje o izpitih na Ekonomski fakulteti**

Hipotezo sem preverila z analizo odgovorov na šesti sklop trditev v vprašalniku (Priloga 3), kjer so zajete trditve o izpitih na Ekonomski fakulteti. Postopek izračuna povprečnih vrednosti je enak kot pri hipotezi 11. Največjo povprečno vrednost odgovorov za šesti sklop trditev ima poslovni oddelek in znaša 2,92 (sd=0,50), najmanjše povprečje pa imajo študentje zajeti v vzorec, obiskujejo ekonomski oddelek (povprečje=2,87; sd=0,49) (Priloga 7, tabela 47).

F test ni odkril značilnih razlik pri stopnji tveganja $\alpha=0,05$, to pomeni, da povprečja niso statistično različna (Priloga 8). Hipotezo na podlagi rezultatov analize zavrnamo.

Hipoteza 13:**Študentje različnih letnikov imajo različno mnenje o študiju doma**

Hipotezo sem preverila z analizo odgovorov na sedmi sklop trditev v vprašalniku (Priloga 3), v katerem sem spraševala študente o študiju doma. Zanimalo me je, ali so študentje motivirani za sprotno delo, ali si znajo razporediti študijske obveznosti preko celega semestra in ali so preobremenjeni s sprotim delom. Pomembno mi je bilo izvedeti, ali imajo študentje raje, da je ocena pri predmetu sestavljena iz več dejavnosti preko celega semestra ali da je ocena pri predmetu odvisna le od enega izpita.

Povprečno vrednost odgovorov na trditve za sedmi sklop glede na letnik sem dobila tako, da sem izračunala aritmetično sredino vseh odgovorov. Največjo povprečno vrednost odgovorov za sedmi sklop trditev ima četrti letnik in znaša 3,31 (sd=0,53), najmanjše povprečje pa imajo študentje zajeti v vzorec in obiskujejo tretji letnik. Povprečje znaša 3,17 (sd=0,53) (Priloga 7, tabela 48).

F test je pokazal značilne razlike pri stopnji tveganja $\alpha=0,05$ (Priloga 8), kar pomeni, da je vsaj eno povprečje različno. Hipoteze na podlagi rezultatov analize ne zavrnemo.

Hipoteza 14:

Študentje različnih oddelkov imajo različno mnenje o splošnem vzdušju na Ekonomski fakulteti

Hipotezo sem preverila z analizo odgovorov na sedmi sklop trditev v vprašalniku (Priloga 3), kjer so zajete trditve študiju doma. Postopek izračuna povprečnih vrednosti je enak kot pri hipotezi 13. Največjo povprečno vrednost odgovorov za sedmi sklop trditev ima poslovni oddelek in znaša 3,25 (sd=0,54), najmanjše povprečje pa imajo študentje, ki so bili zajeti v vzorec in obiskujejo ekonomski oddelek (povprečje=3,22; sd=0,46) (Priloga 7, tabela 48).

F test ni odkril značilnih razlik pri stopnji tveganja $\alpha=0,05$, to pomeni, da povprečja niso statistično različna (Priloga 8). Hipotezo na podlagi rezultatov analize zavrnemo.

4.11 Omejitve raziskave

Prva omejitev, s katero sem se srečala pri raziskovanju, je, da nisem dobila že izdelanega vprašalnika za anketiranje. Zato sem naredila nekaj globinskih intervjujev, s pomočjo katerih sem dobro spoznala problematiko. Sledilo je sestavljanje in testiranje vprašalnika, pri čemer mi je pomagala mentorica prof. dr. Irena Vida. Anketirala sem v okviru posameznih predavanj. Bila sem v veliki dilemi, v okviru katerih predavanj naj anketiram, da bom zajela pravo razmerje študentov glede na letnik in spol študentov v primerjavi z dejanskim stanjem. Ker ne vem, koliko študentov je bilo prisotnih na posameznem predavanju, ne morem izračunati stopnje odziva. Ne izključujem možnosti, da je prišlo do napak zaradi nepoštenih odgovorov anketirancev. Temu sem se poskušala izogniti tako, da je bila anketa anonimna. Zato verjamem, da je večina anketirancev odgovarjala pošteno, saj je bila to za njih dobra priložnost, da so izrazili svoje mnenje. Nekateri anketiranci so odgovarjali počez, drugi so odgovorili le na nekaj vprašanj. Zaradi omenjenih napak sem enajst vprašalnikov izločila. Anketiranja v okviru predavanj nisem mogla vključiti v noben okvir vzorčenja. Zato le verjamem, da se vzorec po svojih lastnostih približuje vzorcu, ki bi bil izbran slučajno.

5. SKLEP

Raziskava z naslovom Vzdušje na Ekonomski fakulteti 2003, v kateri je sodelovalo 842 študentov, je podala odgovore na različna tematska vprašanja: o pripravi na izpit, študiju doma, o pedagoških delavcih, o predmetih, o odnosu študentov do študija in o medsebojnih odnosih.

V raziskavi je bilo ugotovljeno, da bi se 63,6% vprašanih ponovno vpisalo na Ekonomsko fakulteto. To naj bi pomenilo, da so se jim izpolnila pričakovanja, ki so jih imeli ob vpisu. Le 32,9% študentov, zajetih v vzorec, z veseljem hodi na Ekonomsko fakulteto in se počuti kot del skupnosti. Zastavlja se mi vprašanje, kaj je razlog, da bi se ponovno vpisali na fakulteto tisti, ki ne hodijo z veseljem na izbrano fakulteto. Ker je 54,7% študentov in študentk, zajetih v vzorec, zapisalo, da si želijo več individualnih stikov s profesorji, menim, da bi bilo dobro, da bi se profesorji bolj približali študentom. Rezultati raziskave kažejo, da 42,5% študentov, vključenih v raziskavo, meni, da si profesorji želijo biti čim bolj objektivni in nepristranski pri ocenjevanju, 73,2% vprašanih pravi, da se profesorji ne trudijo spoznati svoje študente.

Če povežemo teorijo in rezultate raziskave, ugotovimo, da se na Ekonomski fakulteti prepletata tradicionalna in kontrolna teorija kakovosti izobraževanja. Prisotnost kontrolne teorije potrjuje odgovor na trditev, da gre pri šolanju za veliko več kot le narediti diplomo, saj se 47,9% vprašanih s to trditvijo strinja. Pomembno je znanje, ki si ga študentje pridobijo v času študija. Da si študentje, zajeti v raziskavo, želijo dodatno znanje in boljše ocene, kaže podatek, da je 72,1% vprašanim všeč, da si lahko izboljšajo oceno z dodatnim delom, kar pomeni, da sprejmejo neobvezne seminarske naloge in druge bonusne dejavnosti. Tradicionalna teorija pa se kaže v odgovoru na trditev »Veliko študentov na preizkušnjah in izpitih prepisuje od soseda ali s »plonk listka«, saj se s trditvijo strinja 27,6% vprašanih. To pomeni, da tem vprašanim ni pomembno znanje, pomembno je le to, da izpit naredijo.

Po mojem mnenju sta na Ekonomski fakulteti prisotni tako tradicionalna kultura kot tudi kultura medsebojnih odnosov. V zadnjem letniku na smeri trženje sem opazila, da se visoka pričakovanja iz tradicionalne kulture prepletajo z zaupanjem, spoštovanjem in prijaznostjo profesorjev do študentov, kar po teoriji uvrščamo v kulturo medsebojnih odnosov. Tudi na Ekonomski fakulteti velja, da imajo različne smeri različno kulturo. Na smeri trženje imajo vsi profesorji enak način ocenjevanja izpitov, pri vseh predmetih je veliko sprotnega dela, enaki so pogoji za pridobitev mentorja za diplomo in profesorji si želijo spoznati svoje študente.

Rezultati raziskave kažejo, da v povprečju polovica študentov, zajetih v vzorec, ob študiju ne dela, 43,2% jih dela občasno, drugi pa redno. Največ ur (15,41, sd=9,88) na teden delajo študentje četrtega letnika. Delo dobijo na različne načine. Preko lastnih zvez dobi delo 63,3% vprašanih, preko študentskega servisa pa 48,4% študentov, zajetih v vzorec. Glede na to, da

študentje ob študiju delajo in se ukvarjajo z izvenšolskimi dejavnostmi, je pomembno, da si le-ti znajo dobro razporediti študijske obveznosti. Kar 41,2% študentov, zajetih v raziskavo, se strinja s trditvijo, da so uspešni pri razporejanju študijskih obveznosti, kar pomeni, da znajo racionalno izkoristiti razpoložljivi čas, ki ga namenijo študiju. Marenčič (1980, str. 64-67) opozarja, da ni pomembna količina dnevnega učenja, ampak njegova kvaliteta.

Le 38,3% vprašanih študentov Ekonomske fakultete je zadovoljnih s kvaliteto študijskega programa, in kar 77,2% vprašanih je mnenja, da je pri predmetih velik poudarek na teoretičnih in premajhen na praktičnih znanjih. Ti dve številki sta me presenetili, saj kažeta, da študentje niso zadovoljni z bistvom-s kvaliteto študijskega programa. Rezultati raziskave kažejo, da se je 71,8% študentov, zajetih v vzorec, vpisalo na Ekonomsko fakulteto zato, ker jih zanimajo znanja s področja ekonomije in poslovnih ved. Skoraj polovica jih je že ob vpisu vedela, kakšen poklic želi opravljati.

Na podlagi rezultatov raziskave lahko zaključim, da študenti Ekonomske fakultete zelo slabo poznajo Center za svetovanje in razvoj študentov Ekonomske fakultete (CERŠ). Kar 68,6% vprašanih ne pozna omenjenega centra. Predlagam, da bi vpeljali več komunikacije med centrom in študenti z namenom, da se mu poveča prepoznavnost. V splošnem je 47,5% študentov, zajetih v vzorec, zadovoljnih z organizacijo študijskih in obštudijskih dejavnosti na Ekonomski fakulteti.

Rezultati analize podatkov v povezavi z osnovno tezo naloge, t. j., da bodo obstajale med oddelki in letniki razlike o mnenju študentov o vzdušju na Ekonomski fakulteti, kažejo sledeče: razlike so le med študenti različnih letnikov o mnenju študentov o splošnem vzdušju na Ekonomski fakulteti, o mnenju glede pedagoških delavcev, o mnenju glede izpitov in o študiju doma. Glede na oddelek pa po sklopih ni značilnih razlik. Menim, da bi v primerih, kjer obstajajo razlike, morali imeti drugačen pristop do študentov različnih letnikov. Več pozornosti bi morali nameniti tistim študentom, ki imajo težave z razumevanjem snovi ali s samo organizacijo učenja.

Ob zaključku ugotavljam, da kljub temu, da bi se večina študentov ponovno vpisala na Ekonomsko fakulteto, jih samo dobrih 30% z veseljem obiskuje fakulteto in se počuti kot del njene skupnosti. Vzrok bi lahko iskali v pomanjkanju osebnega stika, v zaznavanju profesorjev kot neobjektivnih in v njihovem pomanjkanju interesa za osebno spoznavanje študentov. Nezadovoljstvo študentje izražajo tudi na področju študijskega programa zaradi prevelikega poudarka na teoretičnih in manjšega na praktičnih vidikih obravnavanja tematike, hkrati pa skoraj polovici študentov ni cilj diploma, temveč znanje. Poudariti je potrebno, da se vzdušje in zadovoljstvo študentov s preходом v višje letnike izboljšuje, kajti tam je več osebnega stika s profesorji in več praktičnega dela.

Želim, da bi bili z rezultati raziskave vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003 seznanjeni vsi profesorji in sodelavci fakultete, ki so na kakršen koli način povezani z delom le te. Tako bi videli, kakšen pogled imajo na Ekonomsko fakulteto študentje in na podlagi tega bi lahko uvedli določene spremembe.

LITERATURA

1. Bečaj Janez: Razrednik in šolska kultura. *Sodobna pedagogika*, Ljubljana, 1(2001), str. 32-44.
2. Bošnjak Branko: Merjenje psihosocialnega okolja visokošolskih študijskih skupin: prispevek k adaptaciji raziskovalnega instrumentarija. *Vzgoja in izobraževanje*, Ljubljana, 22(1991), 5, str. 8-14.
3. Čagran Branka: Metodološke smernice koncipiranja in verificiranja kakovosti izobraževanja. *Kakovost preduniverzitetnega izobraževanja*. Maribor: Zavod Republike Slovenije za šolstvo, 1996, str. 43-47.
4. Domović Vladka: Šolska klima-kako in zakaj jo meriti? *Psihološka obzorja*, Ljubljana, 8(1999), 2-3, str. 167-190.
5. Družbeni profil študentov Univerze v Mariboru: vprašalnik za izpolnjevanje. Maribor: Š. O. U. M. , 2002. 36 str.
6. Ferjan Marko: Kako do kakovosti izobraževanja? *Vzgoja in izobraževanje*, Ljubljana, 28(1997), 2, str. 8-14
7. Ferligoj Anuška, Ograjenšek Irena, Rogelj Roman: Motivacija za študij in delovno kariero študentov Ekonomske fakultete in Fakultete za družbene vede = Achievement and power motivation among students at the Faculty of Economics and Faculty of Social Sciences. Ljubljana: Ekonomska fakulteta, 1997.11, 11 str.
8. Flere Sergej, Fištravec Andrej: Družbeni profil študentov in študentk Univerze v Mariboru: poročilo o rezultatih raziskave. Maribor: Študentska organizacija Univerze: Pedagoška fakulteta, 2002. 96 str.
9. Glasser William: *Dobra šola*. Radovljica: Didakta, 1991. 96 str.
10. Howard Eugene, Howell Bruce, Brainard Edward: *Handbook for conducting school climate improvement projects*. Bloomington, Indiana: Phi Delta Kappa Educational Foundation, 1987. 110 str.
11. Kovač Bogomir: *Kakovost v izobraževalni dejavnosti: uvajanje in obvladovanje sistema kakovosti*. Andragoška spoznanja, Ljubljana, (1997), 3-4, str. 26-33.

12. Malovrh Milena: Psihologija v trgovini. Ljubljana: Center za tehnološko usposabljanja, 1996. 162 str.
13. Marentič-Požarnik Barica: Dejavniki in metode uspešnega učenja. Ljubljana: DDU univerzum, 1980. 221 str.
14. Možina Stane: Management nova znanja za uspeh. Radovljica: Didakta, 2002, 872 str.
15. Pečjak Vid: Poti do znanja, metode uspešnega učenja. Ljubljana: Cankarjeva založba, 1977. 114 str.
16. The IEA classroom environment study. Oxford: Published for the International Association for the Evaluation of Educational Achievement by Pergamon Press, 1989. XI, 340 str.
17. Zabukovec Vlasta: Merjenje razredne klime: priročnik za učitelje. Ljubljana: Produktivnost, Center za psihodiagnostične sredstva, 1998. 75 str.

VIRI

1. Classroom Climate in Singapore Higher Education: A Learning Environment Study. [URL:<http://edtech.connect.msu.edu/searchaera2002/viewproposaltext.asp?propID=1852>] 16.12.2002.
2. Education at a glance. Paris: Organization for economic co-operation and development., 2001. 406 str.
3. Pušnik Mojca, mag., višja svetovalka za srednje šole na zavodu za šolstvo. 18.2.2003.
4. Slovar slovenskega knjižnega jezika. Ljubljana: DZS d.d., 1994. 1714str.
5. Stanje vpisa za Ekonomijo 2002/2003, 13.4.2003.

PRILOGA

PRILOGA 1: GLOBINSKI INTERVJUJI S ŠTUDENTI EKONOMSKE FAKULTETE	1
PRILOGA 2: GLOBINSKI INTERVJU S STROKOVNJAKINJO MAG. MOJCO PUŠNIK.....	5
PRILOGA 3: Anketa RAZISKAVA VZDUŠJA NA EKONOMSKI FAKULTETI 2003	7
PRILOGA 4: STANJE VPISA ZA EKONOMIJO 2002/2003.....	13
PRILOGA 5: REZULTATI RAZISKAVE VZDUŠJA NA EKONOMSKI FAKULTETI 2003.....	14
PRILOGA 6: REZULTATI RAZISKAVE ZA PRVIH SEDEM SKLOPOV	29
PRILOGA 7: POVPREČNE VREDNOSTI ODGOVOROV NA TRDITVE OD PRVEGA DO SEDMEGA SKLOPA	34
PRILOGA 8: TESTIRANJE HIPOTEZ.....	41
PRILOGA 9: POVZETEK ODPRTEGA VPRAŠANJA.....	55

PRILOGA 1: GLOBINSKI INTERVJUJI S ŠTUDENTI EKONOMSKE FAKULTETE

Globinski intervju 1

V soboto, 8.2.2003, sem ob 10.10 naredila polurni intervju s študentko prvega letnika ekonomije, ki ne želi biti imenovana. Za vpis na Ekonomsko fakulteto (EF) se je odločila zaradi mami, ki se kot samostojna podjetnica ukvarja z računovodstvom. Če bi imela boljšo idejo, bi se odločila drugače. Študij ji je nezanimiv, izpiti so pretežki. V primeru, da bi še enkrat izbirala, bi se odločila za drugo fakulteto, vendar ne ve katero.

V zimskem semestru 2002/2003 je obiskovala prvič prvi letnik. Imela je več sprotnega dela, kot ga je pričakovala. Vsak ponedeljek je pisala kolokvij pri predmetu Temelji ekonomije 1 in jih pozitivno opravila. Veliko se je učila, k dobremu rezultatu je pripomogla tudi sreča. Od tretjega tedna predavanj naprej se je učila za predmete, pri katerih je imela kolokvije. Načrtovala je, da se bo sproti učila vse predmete, vendar ni zmogla.

V preteklem semestru je poslušala pet predmetov. Vaje in predavanja je obiskovala redno, le na Gospodarsko pravo ni hodila. Pri predmetu Temelji ekonomije 1 je uspešno opravila vse kolokvije. Vsakemu od njih je namenila približno šest ur učenja. Odločila se je, da bo naredila neobvezno seminarsko nalogo pri predmetu Organizacija podjetja in jo tudi javno zagovarjala. Izdelava naloge ji je vzela deset ur. Dva kolokvija pri Ekonomiki podjetja je opravila pozitivno. Za vsakega od njiju se je učila po dvajset ur. Neobvezne seminarske naloge pri predmetu Gospodarsko pravo ni naredila, kar je potem obžalovala, saj bi ji dodatne točke pomagale pri oceni. Kolokvij pri Matematiki 1 je naredila v tretje. Zelo kritična je do profesorja Bogataja, saj kolokvijev ni smela videti. Želela je vedeti, kaj je naredila narobe.

V celem semestru je imela eno predstavitev. Poleg 22 ur obveznosti na fakulteti se je doma učila po osem ur tedensko. Žalostna pravi, da je v zimskem izpitnem obdobju (januar 2003) opravljala vseh pet izpitov, a nobenega naredila. Razlog poskuša najti v napačni porazdelitvi izpitnih rokov in v napačnem načinu učenja. Želi si kolokvije, s katerimi bi v celoti lahko opravila izpit. Ocena ji ni pomembna. Rajši bi imela narejenih več izpitov s šest kot enega z deset. Uči se iz knjig in lastnih zapiskov, le pri Ekonomiki podjetja je mislila, da so zapiski dovolj. Prepisovala ni nikoli, ker si ne upa.

Odločena je, da bo prihodnje leto nadaljevala na poslovnem oddelku. Želi si izbrati smer management in organizacija, a je prepričana, da bo šla na računovodstvo in po končanem študiju doma prevzela posel. Diplomsko bo poskušala narediti v načrtovanem roku (5 let). Le-ta ji pomeni dober izhodiščni položaj za pridobitev službe v javnem sektorju. Pri privatnikih je bolj pomembno znanje kot papir. Diploma je papir, ki ga človek pridobi z veliko truda.

Na EF čuti dobro vzdušje, ker so kolegi do nje prijazni. Želi si osebni odnos s profesorjem, saj bi se tako počutila bolj odgovorna in bi več naredila. Edino prednost v neosebnem odnosu vidi v tem, da je ne more imeti nobeden na piki. Z nobenim profesorjem še ni spregovorila, tudi vpisa ocen še ni imela.

Globinski intervju 2

Dne 7.2.2003 sem v času od 12.15 do 12.55 naredila intervju s študentko četrtega letnika ekonomije – smer trženje. Sogovornica ne želi biti imenovana, ker je govorila resnico in povedala tudi dejstva, ki mogoče niso zaželena.

Na Ekonomsko fakulteto (EF) se je vpisala zato, ker ni vedela, kam naj gre. To je bila edina možnost, ki jo je vpisala v prijavnico. Pravi, da ljudje brez domišljije gredo na EF, ker naj bi bilo lahko najti službo. V splošnem lahko diplomiran ekonomist dela, kar hoče. Čeprav je na EF po naključju, bi se še enkrat odločila za njo, ker je lahka in lahko poleg nje dela še veliko stvari. Fakulteta ji je na tretjem mestu v življenju, poleg potovanj in druženja s prijatelji. Redno obiskuje predavanja in vaje, od katerih pa ne odnese veliko. Naredi si zapiske, iz katerih se uči za izpit. Diploma je za njo formalnost, papir, da se lažje dobi boljšo službo.

Študij ji ne vzame preveč časa. Koliko napora vложи v posamezno domačo nalogo, je odvisno od tega, kako koristna se ji zdi. Včasih naredi nalogo bolj na hitro, pravi, da se je potrebno znajti. V zimskem izpitnem obdobju (januar 2003) je odpisala 7 izpitov, od tega je naredila vse. Pri nekaterih izpiti tudi prepisuje, vendar je pri tem niso nikoli našli. Tudi v prejšnjih letih je nekajkrat prepisovala.

V zimskem semestru 2002/2003 je poslušala šest predmetov. Obiskovala je vsa predavanja in vaje, le na Mednarodno pravo ni redno hodila. Pri Poslovnem okolju podjetja so imeli vsak teden domačo nalogo, za izdelavo posamezne je potrebovala približno 1,5 ure. Sproti je predelala gradivo za na predavanje, za kar je porabila le malo časa. Več obveznosti je imela s skupinsko seminarsko nalogo, ki ji je vzela približno 25 ur. Seminarsko nalogo so zagovarjali v kabinetu. Pri Mednarodnem poslovanju 1 so imeli dve domači nalogi. Za prvo je potrebovala dve uri, za drugo pet ur. Dve predstavitvi je imela pri Poslovnemu komuniciranju za managerje (v angleščini). Na teden se je doma na vaje pripravljala po eno uro. Seminarska naloga pri predmetu Mednarodno pravo, ki je ni bilo potrebno zagovarjati, ji je vzela 10 ur. Pri predmetu Tržne poti je za dve domači nalogi potrebovala skupaj 16 ur. Domače naloge so predstavljale skupine, ki so bile izžrebane. Imela je srečo, da njena skupina ni bila nikoli na vrsti. Skupinski nalogi pri tem predmetu je namenila 8 ur dela in jo tudi javno zagovarjala. Domače naloge pri predmetu Mednarodna ekonomika je naredila že v šoli, za opcijski seminar je potrebovala 4 ure dela (ni bilo predstavitve).

Omenjene ure dela niso točen podatek, ker se ne spomni natančno. Vajam in predavanjem je vsak teden namenila 25 šolskih ur, doma pa je v povprečju delala 5 ur tedensko. To je le povprečje, saj so ji seminarske naloge vzele kdaj cel dan, naslednjih nekaj dni pa ji ni bilo potrebno nič delati. Seminarske naloge je zagovarjala štirikrat. Prepričana je, da drugi porabijo veliko več časa za domače delo. Njej ocena ni važna, zato se ne spušča v podrobnosti in ne komplicira.

Pod besedo šolsko vzdušje si predstavlja le odnose med študenti ter študenti in profesorji. Odnosi se ji zdijo zelo formalni, vendar tudi sama noče, da bi bila zelo povezana s študenti, ker ima dobre prijatelje. To pa ne pomeni, da so odnosi slabi. Pravi, da se dobro počuti in je deležna spoštovanja tako s strani profesorjev kot tudi študentov. Največjo prednost EF vidi v neosebni odnosih s profesorji. Ne želi si vpeljave ameriškega sistema, kjer se vsi poznajo.

Za trženje se je odločila, ker je slišala, da je ta smer najlažja. Sedaj, ko gre proti koncu študija se ji zdi, da je res tako. Snov tretjega in četrtega letnika bo potrebovala v praksi, teme prvega in drugega letnika pa je že skoraj pozabila in se ji zdijo neuporabne. Če bi še enkrat izbrala smer, bi šla na trženje, ker je malo učenja na pamet. Vesela je seminarских nalog, da se ji ni potrebno samo učiti. Dobro se ji zdi, da lahko teme iz realnega življenja poveže s pridobljenim znanjem. Dobro je, da so le pisni izpiti, brez ustnih zagovorov. Izpiti v tretjem in četrtem letniku ni težko narediti. Ob študiju še veliko dela, da zasluži denar za potovanja.

Globinski intervju 3

Globinski intervju z 22-letno študentko ekonomije, ki je ponovno vpisana v drugi letnik, sem opravila v soboto, 8.2.2003, v času od 13.15 do 13.40. Prosi, naj je ne poimenujem imensko, ker ima pred seboj še veliko študija in bi se ji lahko kdo maščeval.

Vpis na Ekonomsko fakulteto (EF) je bil naključen, saj ni vedela, kaj naj študira. Glede na to, da je ekonomija zelo splošen študij, meni, da ima človek s to izobrazbo veliko možnosti za zaposlitev. Če bi še enkrat izbirala, bi šla na pedagoško fakulteto, gotovo pa ne na ekonomsko. Čeprav ji ne gre najbolje, bo vztrajala. Zadovoljna je, ker ji stanje, v katerega je zašla, predstavlja izziv. V sebi čuti, da se spreminja in postaja vse manj lena. Spoznala je, da se je za uspeh potrebno zelo truditi. Prepričana je, da bo zmogla narediti diplomu, ki človeku pomaga do dobre službe. Diploma je dokazilo, da je človek sposoben. Veliko se je potrebno truditi in naučiti, preden se naredi diplomu. To pa še ne pomeni, da je oseba zrela za poklic. Diplomirati namerava v treh letih, za pisanje diplomske naloge je po njenem mnenju pol leta dovolj.

Razlog za dosedanji neuspeh vidi v lenobi in drugih interesih. Želela si je delati še druge reči, a ji ni uspelo. Ni ji vseeno, da je stara 22 let in še vedno v drugem letniku. Žal ji je, da je izgubila stik s svojo generacijo. V prvem letniku je imela dobre odnose s sošolci in je še kar

rada hodila na predavanja. Ima občutek, da profesorji spoštujejo ljudi, ki so v življenju že nekaj dosegli. Študentom, ki mirno sedijo v predavalnici, ne posvečajo veliko pozornosti.

V zimskem izpitnem obdobju (januar 2003) je odpisala tri izpite, od katerih je dva uspešno opravila. V prvem letniku je veliko prepisovala. Enkrat so jo dobili in to jo je izučilo. Bil je tako grozen občutek, da ga ne more opisati. Prepričana je, da tega ne bo ponovila. Za kazen ni smela na naslednji rok, zato je morala ponavljati prvi letnik. Lansko leto je v predavalnici presedela približno 20 ur tedensko, domače delo je opravila v treh urah. Na mnoga predavanja ni hodila, ker je od starejših kolegov slišala, da ni smisla in da so dolgočasna.

Sogovornica je zelo komunikativna oseba in to je po njenem tudi razlog, da si bo izbrala smer management in organizacija. Zanimajo jo odnosi med ljudmi. Pogreša predmete, ki učijo o medsebojnih odnosih, o pogledu na sebe in na druge ljudi. Preveč je zastarelih predmetov, pri katerih se je potrebno učiti snov, ki študentom ne bo koristila. Moti jo, da je pri Statistiki potrebno toliko računati, kar bi lahko naredil računalnik. Nikoli ni sprejela neobveznega projekta, ki bi ji izboljšal oceno. V osnovi ji ocena ni važna, ko pa ima izpit narejen, si zaželi višjo oceno. Želi si kolokvije, s katerimi bi bilo možno narediti izpit. Ko je čas za delo, delaj, med počitnicami uživaj.

Na EF se počuti kot številka indeksa. Prednost vidi v tem, da se človek lahko skriva in je neopazen. Tudi, če narediš napako, se ne bo hitro izvedelo. Če bi imela v obdobju, ko ji ni šlo dobro, zaupen pogovor vsaj z enim profesorjem, je prepričana, da ne bi zgrešila. Ne pozna vizije in poslanstva EF. Spomnila se je, da sta zapisana na steni pred recepcijo. Lansko leto je poleg študija vsak petek delala osem ur.

Globinski intervju 4

Več o odnosu med profesorji in študenti na Ekonomski fakulteti (EF) sem izvedela iz globinskega intervjuja, ki je bil dne 13.2.2003 opravljen s 23-letno študentko četrtega letnika ekonomije, smer trženje.

V štirih letih na EF sogovornica ni doživela nobene situacije, ki bi zaostila odnos med njo in profesorjem. Čeprav so odnosi med profesorji in študenti zelo neosebni (komunikacija preko elektronske pošte), je bila v četrtem letniku pri profesorjih nekajkrat tako lepo sprejeta, da teh srečanj ne bo nikoli pozabila. Nekateri profesorji se ji zdijo teko prijazni in dobri, da bi lahko bila z njimi celo prijateljica.

Moti jo, da nekateri profesorji niso dosegljivi na govorilnih urah. Oprostila bi jim v primeru, da bi v recepcijo ali na internet dali obvestilo, da govorilne ure odpadejo. Od profesorjev, ki nimajo svoje knjige v slovenskem jeziku, pričakuje, da jo bodo kmalu napisali. Ne zdi se ji prav, da se morajo študenti učiti iz različnih tujih virov, ki jih je po možnosti težko dobiti.

Velikokrat se zgodi, da pride do nesoglasja med profesorji in študenti. V primeru, da bi po njenem mnenju imeli prav študentje, bi stopila na njihovo stran. Če bi se strinjala z mnenjem profesorja, bi se iz pogovora odmaknila. Drugačno ravnanje bi lahko pripeljalo do slabših odnosov s študenti.

Največja kritika je namenjena profesorjem, ki poleg dela na EF opravljajo še veliko drugih stvari. Logično, da se ne morejo dobro posvetiti delu s študenti, kar lahko vodi v nezadovoljstvo in slabe odnose. Študentje, še posebej tisti, ki pišejo diplomu, morajo zaupati svojemu mentorju, drugače uspeh ni mogoč.

Vsi profesorji imajo zelo veliko znanja s področja svojega učnega predmeta. Način podajanja snovi je pri nekaterih slab. Zaveda se, da bi se bilo veliko lažje učiti v boljših delovnih pogojih npr. v majhnih delovnih skupinah. Dokler omenjeni pogoj ni izpolnjen, ne sme kriviti profesorjev, ampak sistem. Zelo spoštuje profesorja dr. Puhariča, ki je velik strokovnjak. Njegova predavanja pa se ji ne zdijo dobra. Občutek ima, da si profesor želi resnega pogovora na temo, ki jo študentje še po opravljenem izpitu ne poznajo dobro.

PRILOGA 2: GLOBINSKI INTERVJU S STROKOVNJAKINJO MAG. MOJCO PUŠNIK

Z željo, da bi si razjasnila pojem šolsko vzdušje in njemu sorodne pojme sem opravila intervju s strokovnjakinjo s tega področja. Gospa mag. Mojca Pušnik je zaposlena kot višja svetovalka za srednje šole na zavodu za šolstvo.

Na začetku je potrebno opredeliti pojme, kot so šolska kultura, šolska klima in šolsko vzdušje. Kulturo predstavljajo vrednote, ki so dolgotrajne in jih je težko spreminjati. Šolska klima oz. šolsko vzdušje, kar je iz vsebinskega vidika isto, nam kaže, kako se ljudje v neki instituciji počutijo. Šolsko vzdušje je vezano na stališča in pričakovanja udeležencev.

Povedala sem, da je cilj naloge ugotoviti zaznavno in dejansko obremenjenost študentov. Glede na to je podala svoje mnenje. Vsi študentje in profesorji na Ekonomski fakulteti (EF) prisostvujemo istemu šolskemu vzdušju, katerega pa sprejema vsak drugače. V istem vzdušju se nekateri počutijo dobro, drugi slabo. Način zaznave je odvisen od pričakovanj. Tisti študentje, ki so prišli na fakulteto z določenim namenom, ponavadi pozitivno sprejemajo obveznosti in so pripravljeni veliko delati. Drugi študentje, ki so prišli na fakulteto le zaradi diplome, ki jo vidijo kot papir, da se lažje dobi službo, bodo v delo vložili manj navora in vse se jim bo zdelo težko. Obremenjenost študentov se ne meri le po številu kolokvijev, domačih in seminarskih nalog, času, potrebnem za obisk predavanj, ter delu za študij doma, ampak je povezana tudi s tem, kako si študent zna razporediti delo. Neracionalna porazdelitev nalog je velikokrat razlog, da ljudje ne naredijo tega, kar so zmožni. Ločimo psihično in fizično obremenjenost, ki sta vezani na individualnost človeka. Študentje so obremenjeni tudi z deli

doma, kot so gospodinjska opravila, skrb za starše, izvenšolske dejavnosti. Strokovnjakinja je dodala, da zdravniki pravijo, da je študent preobremenjen, če poleg vaj in predavanj posveti šolskemu delu doma več kot dve uri na dan. Ali več sprotnega dela predstavlja študentu obremenitev, ali mu je to v pomoč? Mnogi so mnenja, da sprotno delo za študente ni primerno, vendar svetovalka pravi, da je to študentom v pomoč, a se tega ne zavedajo. Delati sproti je bolje kot štiri mesece počivati in potem v izpitnem obdobju pretiravati s študijem. Študentje ne morejo vedeti, kako bi bilo, če ne bi imeli sprotnega dela. Mogoče je dobro, da je veliko sprotnega dela, saj jih bo lahko posledično več napredovalo v naslednji letnik? Nekoga nič ne moti, da se mora naučiti tristo strani, zelo velik strah pa ima pred predstavitvijo projekta. To je lahko za nekoga zelo velika psihična obremenitev, čeprav njena izvedba ne traja več kot petnajst minut. Svetovalka primerja obremenjenost študentov in srednješolcev in zaključuje, da so srednješolci gotovo bolj obremenjeni in poleg tega manj zreli. Predlaga, da v vprašalnik poleg vprašanj o študiju vključim tudi vprašanja, s katerimi bi izmerili psihična obremenitev.

Na izobraževalni instituciji je vzdušje dobro, kadar je vsak posameznik svoboden, ima občutek varnosti in je brez strahu, kako bodo na njegove odločitve reagirali drugi. Problem vidi v študentih prvega letnika, ki najbolj občutijo proces spreminjanja klime. V srednji šoli so bili del razreda, sedaj pa je vse drugače. Pomembno je, da se študentje zavedajo vloge znanja.

Opozorila me je, da vzdušja ne sestavlja le učenje (kar je v zvezi s profesorji, predmeti, nalogami), ampak vse, kar obsega stavbo fakultete in ljudi v njej. Na vzdušje vplivajo bankomat, delo v knjižnici, referatu, dobra hrana v restavraciji in pripravljenost profesorjev, da se osebno posvetijo študentu, ki jih prosi za pomoč.

Vprašala sem, če ve za kakšen vprašalnik, katerega bi lahko uporabila pri svojem delu. Odgovarja, da takega vprašalnika ne bom našla, še posebno ne za fakulteto. Zavod za šolstvo pri raziskavah sodeluje z dr. Vlasto Zabukovec in dr. Janezom Bečajem s Filozofske fakultete, oddelek za psihologijo, ki jim pomagata tudi pri sestavljanju vprašalnikov za osnovno in srednjo šolo. Ko so delali raziskavo o vrednotah, so kupili vprašalnik na Kitajskem in ga po potrebi prilagodili našim razmeram. Predlaga mi, da dobro spoznam omenjeno področje, ki vključuje veliko psihologije, in sama sestavim vprašalnik.

PRILOGA 3: Anketa RAZISKAVA VZDUŠJA NA EKONOMSKI FAKULTETI 2003

Univerza v Ljubljani
Ekonomski fakulteta

RAZISKAVA VZDUŠJA NA EKONOMSKI FAKULTETI 2003

Na Ekonomski fakulteti je bilo opravljenih v okviru posameznih predmetov že kar nekaj raziskav o zadovoljstvu študentov. Mogoče ste pri kateri sodelovali tudi vi. V okviru diplomske naloge bom raziskala vzdušje na Ekonomski fakulteti. Rezultati bodo prispevali k analizi trenutnega stanja, ki bo služila kot osnova za vpeljavo sprememb. Prosim vas, da izpolnite vprašalnik, ki je pred vami in mi tako pomagate, da zberem verodostojne podatke. Anketa je seveda anonimna. Pomembno je, v odgovorih izrazite le svoje iskreno mnenje – pri vprašanjih NI pravih oz. napačnih odgovorov.

1. Prosim, da malo razmislite o Ekonomski fakulteti. Verjetno imate dobro izoblikovano mnenje na to temo. Prosim, da odgovorite na ta sklop vprašanj tako, da označite do kakšne mere se v splošnem strinjate s spodnjimi trditvami na lestvici od 1 do 5, pri čemer »1« pomeni »sploh se ne strinjam« in »5« pomeni »zelo se strinjam«.

TRDITVE	1 sploh se ne strinjam	2 ne strinjam se	3 niti se strinjam, niti se ne strinjam	4 strinjam se	5 zelo se strinjam
1. Pravila dela na fakulteti so za študente jasno določena in za vse veljajo v enaki meri.	1	2	3	4	5
2. Na splošno sem zadovoljen/na z organizacijo študijskih in obštudijskih dejavnosti na Ekonomski fakulteti.	1	2	3	4	5
3. Zadovoljen/na sem z razpoložljivostjo literature v CEK-u.	1	2	3	4	5
4. Rekel/rekla bi, da je organizacija izposoje knjig /literature v CEK kar dobra, sodelavci pa pripravljeni pomagati.	1	2	3	4	5
5. Menim, da sta razpoložljivost in kakovost računalniške opreme na Ekonomski fakulteti razmeroma ustrezni.	1	2	3	4	5
6. Z delom/storitvami študentskega referata na EF sem v splošnem zadovoljen/na.	1	2	3	4	5
7. V glavnem so v učilnicah na EF kar dobri pogoji za delo.	1	2	3	4	5

2. Sledi nekaj vprašanj o predmetih na Ekonomski fakulteti. Prosim, preberite spodnje trditve in izrazite svoje mnenje tako, da označite do kakšne mere se (v splošnem, v povprečju) strinjate s spodnjimi trditvami na lestvici od 1 do 5, pri čemer »1« pomeni »sploh se ne strinjam« in »5« pomeni »zelo se strinjam«.

TRDITVE	1 sploh se ne strinjam	2 ne strinjam se	3 niti se strinjam, niti se ne strinjam	4 strinjam se	5 zelo se strinjam
1. V splošnem je pri predmetih na EF prevelik poudarek na teoretičnih in premalo na praktičnih znanjih.	1	2	3	4	5
2. Malo je predmetov, za katere bi lahko trdil/a, da me res zanimajo.	1	2	3	4	5
3. Želim si več izbirnih predmetov. (odgovarja samo 3. in 4. letnik!)	1	2	3	4	5
4. Všeč mi je, da si lahko izboljšam oceno z dodatnim delom pri predmetih (npr. neobvezne seminarske naloge, bonusne dejavnosti/naloge...).	1	2	3	4	5
5. V splošnem vsebine predavanja pritegnejo mojo pozornost in so zanimiva.	1	2	3	4	5
6. Občutek imam, da se pri predmetih učimo snov, ki mi bo dejansko koristila v poklicnem življenju.	1	2	3	4	5
7. Rad/a se udeležujem delavnic, ki jih organizira CERŠ - (odgovarjajo samo tisti, ki poznajo omenjeni center!).	1	2	3	4	5
8. Na splošno sem zadovoljen/a s kvaliteto študijskih programov na Ekonomski fakulteti.	1	2	3	4	5

3. Spodaj je navedenih nekaj trditev o profesorjih na EF. Prosim, da izrazite vaše iskreno mnenje in označite do kakšne mere se v splošnem, v povprečju, strinjate s spodnjimi trditvami na lestvici od 1 do 5.

TRDITVE	1 sploh se ne strinjam	2 ne strinjam se	3 niti se strinjam, niti se ne strinjam	4 strinjam se	5 zelo se strinjam
1. Zdi se mi, da profesorji na EF opravljajo svoje delo z zadovoljstvom.	1	2	3	4	5
2. V glavnem bi lahko trdil/a, da so profesorji na EF pozitivno naravnani do študentov.	1	2	3	4	5
3. NI videti, da bi nam študentom profesorji res zaupali.	1	2	3	4	5
4. Profesorji se trudijo, da so do nas čimbolj objektivni in nepristranski.	1	2	3	4	5
5. Profesorji na EF učinkovito in kreativno uporabljajo učno opremo in multimedijske pripomočke.	1	2	3	4	5
6. V splošnem bi rekel/a, da profesorji na EF vzpodbujajo študente, da razširijo svoja obzorja in pridobijo čimveč znanja.	1	2	3	4	5
7. Zdi se, da so profesorji na naši fakulteti ponosni na svoj poklic.	1	2	3	4	5
8. Menim, da profesorji na EF želijo in se trudijo spoznati svoje študente.	1	2	3	4	5

4. Zanima me, kakšen je vaš odnos do študija. Prosim, da **iskreno odgovorite** na spodnje trditve tako, da označite odgovor na lestvici od 1 do 5, pri čemer »1« pomeni »sploh se ne strinjam« in »5« pomeni »zelo se strinjam«.

TRDITVE	1 sploh se ne strinjam	2 ne strinjam se	3 niti se strinjam, niti se ne strinjam	4 strinjam se	5 zelo se strinjam
1. Ko sem se odločil/a za Ekonomsko fakulteto sem vedel/a, kakšen poklic želim opravljati.	1	2	3	4	5
2. Z veseljem hodim na Ekonomsko fakulteto – počutim se kot del neke skupnosti.	1	2	3	4	5
3. Za študij na Ekonomski fakulteti sem se odločil/a zato, ker me zanimajo znanja s področja ekonomije in poslovnih ved.	1	2	3	4	5
4. Pri šolanju na Ekonomski fakulteti gre za veliko več, kot samo to, da narediš diplomo.	1	2	3	4	5
5. Menim, da je ocena diplome v splošnem dober pokazatelj, koliko se je študent res naučil.	1	2	3	4	5
6. Moji starši pričakujejo, da bom končal/a fakulteto v načrtovanem roku (4 leta predavanj + 1 leto za diplomo).	1	2	3	4	5
7. Znanje je za študente najboljša popotnica v svet.	1	2	3	4	5
8. Menim, da je EF glede na druge fakultete na Univerzi v Ljubljani nekaj posebnega, saj ima jasno identiteto.	1	2	3	4	5
9. Dandanes imajo mladi brez fakultetne izobrazbe bistveno slabše možnosti za dobro zaposlitev.	1	2	3	4	5

5. K dobremu vzdušju na fakulteti veliko pripomorejo tudi medsebojni odnosi. Prosim, da razmislite o svojih odnosih s kolegi in profesorji na EF, in odgovorite na spodnje trditve tako, da označite odgovor od 1 do 5, pri čemer »1« pomeni »sploh se ne strinjam« in »5« pomeni »zelo se strinjam«.

TRDITVE	1 sploh se ne strinjam	2 ne strinjam se	3 niti se strinjam, niti se ne strinjam	4 strinjam se	5 zelo se strinjam
1. Želim si več individualnih stikov s profesorji.	1	2	3	4	5
2. Na predavanjih imam kar nekaj vprašanj, a se jih profesorjem NE upam zastaviti.	1	2	3	4	5
3. Med kolegi na Ekonomski fakulteti se dobro počutim.	1	2	3	4	5
4. Občutek imam, da študentje ne spoštujejo dovolj profesorjev.	1	2	3	4	5
5. Profesorji na EF imajo enak odnos do študentov z višjimi ocenami kot do tistih z nižjimi ocenami.	1	2	3	4	5
6. Rekel/rekla bi, da so študentje, ki dobivajo nižje ocene enako spoštovani pri kolegih kot tisti z višjimi ocenami.	1	2	3	4	5
7. V primeru, da se z določeno oceno, načinom dela ali s profesorjevim mnenjem ne strinjam, IMAM možnost izraziti svoje mnenje.	1	2	3	4	5
8. V primeru, da pride do nesporazuma med profesorjem in študenti, pomagam tistemu, ki ima po mojem mnenju prav.	1	2	3	4	5

6. Uspešno opravljen izpit je običajno pogoj, da zaključimo s predmetom in ga vpišemo v indeks. Prosim, če si preberete spodnje trditve o vaši pripravi na preizkušnje in izpite na EF. Označite, do kakšne mere se strinjate s spodnjimi trditvami na lestvici od 1 do 5, pri čemer »1« pomeni »sploh se ne strinjam« in »5« pomeni »zelo se strinjam«.

TRDITVE	1 sploh se ne strinjam	2 ne strinjam se	3 niti se strinjam, niti se ne strinjam	4 strinjam se	5 zelo se strinjam
1. Tudi če se NE učim iz obvezne/predpisane literature za predmete lahko brez težav naredim izpit.	1	2	3	4	5
2. Pri pripravi na izpit se v glavnem učim s pomočjo izpitov iz prejšnjih letnikov.	1	2	3	4	5
3. Veliko študentov na preizkušnjah in izpiti prepisuje od sosed ali iz »plonk listka«.	1	2	3	4	5
4. Menim, da samo znanje ni dovolj, da študent/ka uspešno opravi preizkušnje/ izpit pri predmetih na EF.	1	2	3	4	5
5. Na izpit se prijavim le v primeru, da se nanj dobro pripravim.	1	2	3	4	5

7. Poleg vaj in predavanj na EF morajo študenti opraviti tudi precej dela za študij doma oz. izven rednih obveznosti na predavanjih in vajah (seminarji, domače naloge, skupinske in individualne seminarske naloge). Prosim, da si preberete spodnje trditve in izrazite do kakšne mere se strinjate z njimi na lestvici od 1 do 5, pri čemer »1« pomeni »sploh se ne strinjam« in »5« pomeni »zelo se strinjam«.

TRDITVE	1 sploh se ne strinjam	2 ne strinjam se	3 niti se strinjam, niti se ne strinjam	4 strinjam se	5 zelo se strinjam
1. Na splošno sem kar motiviran/a za sprotno delo med semestrom.	1	2	3	4	5
2. Lahko bi rekel/rekla, da si znam dobro razporediti študijske obveznosti preko celega semestra.	1	2	3	4	5
3. Menim, da smo študentje na EF med semestrom preobremenjeni s sprotim delom (domače naloge, seminarji).	1	2	3	4	5
4. V splošnem se udeležujem vseh predavanj - zamudim jih le v primeru, ko imam za to tehten razlog.	1	2	3	4	5
5. Zaradi vseh obveznosti izven predavanj/vaj se pogosto počutim psihično preobremenjen/a.	1	2	3	4	5
6. Veliko imam zunaj šolskih dejavnosti, zaradi katerih se ne morem toliko posvetiti študiju kot bi se želel/a.	1	2	3	4	5
7. Raje imam, da je končna ocena pri predmetu sestavljena iz več dejavnosti/nalog preko celega semestra kot pa, da je uspeh pri predmetu odvisen le od enega samega izpita.	1	2	3	4	5

8. Če bi lahko še enkrat izbral/a fakulteto, bi ponovno izbral/a Ekonomsko fakulteto. (obkroži)

DA

NE

NE VEM

9. Vsaj v splošnem poznam vizijo in poslanstvo Ekonomske fakultete. (obkroži) DA

NE

10. Prosim, ocenite, **koliko ur na teden** ste pretekli semester (zima 2002) v povprečju preživeli **na vajah in predavanjih?** (dopolni)

povprečno _____ (število) ur/teden

11. V preteklem semestru (zimski semester 2002) sem **za šolske obveznosti**, kot so domače naloge, individualne ter skupinske seminarske naloge, v povprečju porabil/a (približno oceni) _____ (število) ur/teden.

12. V preteklem semestru (zimski semester 2002) sem naredil/a v povprečju (približno oceni) _____ (število) **domačih nalog na teden**.

13. V prejšnjem semestru sem naredil/a _____ (število) **skupinskih ali individualnih seminarskih nalog**.

14. V zimskem izpitnem obdobju sem šla/šel **pisat** _____ (število) **izpitov**, od tega sem **uspešno opravil/a** _____ (število) **izpitov**.

15. Poleg študija se ukvarjam še z naslednjimi dejavnostmi: (obkroži oz. dopiši)

- športom
- učenjem tujih jezikov
- glasbo/kulturo
- ničimer
- drugim _____

16. **Za izvenšolske dejavnosti** iz prejšnjega vprašanja sem v zimskem semestru 2002 v povprečju porabil/a (približno oceni) _____ (število) **ur na teden**.

17. Ali ob študiju tudi delate? (obkroži) DA redno NE (nadaljujte z vprašanjem 18 na drugi strani) občasno

17 A). V primeru, da ste na prejšnje vprašanje odgovorili z da, prosim, povejte, **kako dobite študentske zaposlitve?**

- preko študentskega servisa
- preko lastnih zvez
- drugo _____

17 B) Ob študiju **delam približno** _____ (število) **ur na teden**.

18. Prosim, da na koncu odgovorite še na nekaj vprašanj, ki bodo pomagala razumeti kako študenti različnih letnikov, smeri in spola gledajo na študij na EF.

DEMOGRAFIJA	
Spol	☐ Ženski ☐ Moški
Starost	_____ let
Letnik študija	☐ 1. letnik ☐ 2. letnik ☐ 3. letnik ☐ 4. Letnik
Oddelek (<i>odgovarja 2., 3., 4., letnik</i>)	☐ Ekonomski oddelek ☐ Poslovni oddelek
Smer študija (<i>odgovarja 3., 4.letnik poslovnega oddelka in 4. Letnik ekonomskega oddelka</i>)	☐ Trženje ☐ Poslovno-informacijska smer ☐ Finančna smer ☐ Narodnogospodarska smer ☐ Računovodstvo in revizija ☐ Bančno-finančna smer ☐ Management in organizacija ☐ Smer za mednarodno menjavo
Regija, iz katere prihajate	☐ Štajerska ☐ Gorenjska ☐ Dolenjska ☐ Primorska ☐ Prekmurje ☐ Osrednje-slovenska
V moji družini je ____ družinskih članov, od tega se jih šola _____.	
V času študija živim	☐ Doma s starši ☐ Pri partnerju ☐ V študentskem domu ☐ Pri sorodnikih ali znancih ☐ V najemniški sobi ☐ drugo _____ (dopolni)
Kako bi opredelili mesečni dohodek vaših staršev (družine, gospodinjstva) v primerjavi s slovenskim povprečjem?	☐ Nadpovprečen ☐ Povprečen ☐ Podpovprečen
Najvišja stopnja izobrazbe v družini ali gospodinjstvu	☐ OŠ ali manj ☐ Gimnazija ☐ 3-letna ali 4- letna poklicna SŠ ☐ Univerzitetna izobrazba in več ☐ Višja šola

19. Če bi imeli možnost karkoli spremeniti na Ekonomski fakulteti, česa bi se naprej lotili?

Hvala za vaše sodelovanje!

Želim vam veliko uspehov na Ekonomski fakulteti!

PRILOGA 4: STANJE VPISA ZA EKONOMIJO 2002/2003

Tabela 1: Način študija: redni

Letnik, smer, izbirna skupina	Skupaj	Prvi vpis	Pon. vpis	Evid. vpis
1. letnik				
EKONOMIJA –UN	773	618	155	0
Skupaj	773	618	155	0
2. letnik				
EKONOMIJA –UN	0	0	0	0
POSLOVNI ODDELEK -UN	661	514	110	37
EKONOMSKI ODDELEK -UN	93	73	16	4
Skupaj	754	587	126	41
3. letnik				
EKONOMSKI ODDELEK -UN	103	99	1	3
PO TRŽENJE –UN	83	76	2	5
PO FINANČNA SMER -UN	175	168	4	3
PO RAČUNOVODSTVO IN REVIZ. -UN	60	58	0	2
PO MANAGEMENT IN ORGANIZAC.-UN	96	89	5	2
PO POSLOVNOINFORMACIJSKA S.-UN	60	53	6	1
Skupaj	577	543	18	16
4. letnik				
E-NARODNOGOSPODARSKA SMER -UN	8	8	0	0
E-BANČNOFINANČNA SMER -UN	53	53	0	0
PO FINANČNA SMER -UN	169	168	0	1
PO POSLOVNOINFORMACIJSKA S.-UN	59	59	0	0
PO MANAGEMENT IN ORGANIZAC.-UN	113	112	0	1
PO RAČUNOVODSTVO IN REVIZ. -UN	56	55	0	1
PO TRŽENJE –UN	96	95	0	1
E-SMER MEDNARODNA MENJAVA -UN	35	35	0	0
Skupaj	589	585	0	4
VSI LETNIKI SKUPAJ	2693			

Vir: Ekonomska fakulteta 2003.

PRILOGA 5: REZULTATI RAZISKAVE VZDUŠJA NA EKONOMSKI FAKULTETI 2003

Tabela 2: Spolna struktura anketirancev

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ženski spol	517	61,5	62,4	62,4
	moški spol	311	37,0	37,6	100,0
	Total	828	98,5	100,0	
Missing	System	13	1,5		
Total		841	100,0		

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

Tabela 3: Starostna struktura anketirancev

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	18 let	2	,2	,2	,2
	19 let	150	17,8	18,3	18,5
	20 let	140	16,6	17,1	35,6
	21 let	153	18,2	18,7	54,3
	22 let	179	21,3	21,8	76,1
	23 let	104	12,4	12,7	88,8
	24 let	60	7,1	7,3	96,1
	25 let	19	2,3	2,3	98,4
	26 let	6	,7	,7	99,1
	27 let	4	,5	,5	99,6
	28 let	1	,1	,1	99,8
	29 let	1	,1	,1	99,9
	30 let	1	,1	,1	100,0
	Total	820	97,5	100,0	
Missing	System	21	2,5		
Total		841	100,0		

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

Tabela 4: Letnik študija

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	prvi letnik	208	24,7	25,0	25,0
	drugi letnik	165	19,6	19,8	44,8
	tretji letnik	216	25,7	26,0	70,8
	četrti letnik	243	28,9	29,2	100,0
	Total	832	98,9	100,0	
Missing	System	9	1,1		
Total		841	100,0		

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

Tabela 5: Oddelek študija

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Ekonomski oddelek	110	13,1	17,5	17,5
	Poslovni oddelek	517	61,5	82,5	100,0
	Total	627	74,6	100,0	
Missing	System	214	25,4		
Total		841	100,0		

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

Tabela 6: Smer študija

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Trženje	90	10,7	19,8	19,8
	Finančna smer	159	18,9	34,9	54,7
	Računovodstvo in revizija	45	5,4	9,9	64,6
	Management in organizacija	97	11,5	21,3	85,9
	Poslovni-informacijska smer	21	2,5	4,6	90,5
	Narodnogospodarska smer	2	,2	,4	91,0
	Bančno-finančna smer	20	2,4	4,4	95,4
	Smer za mednarodno menjavo	21	2,5	4,6	100,0
	Total	455	54,1	100,0	
Missing	System	386	45,9		
Total		841	100,0		

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

Tabela 7: Regije, iz katere prihajajo študentje

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Štajerska	73	8,7	8,9	8,9
	Dolenjska	121	14,4	14,8	23,7
	Prekmurje	13	1,5	1,6	25,3
	Gorenjska	144	17,1	17,6	42,9
	Primorska	133	15,8	16,3	59,2
	Osrednje-slovenska	334	39,7	40,8	100,0
	Total	818	97,3	100,0	
Missing	System	23	2,7		
Total		841	100,0		

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

Tabela 8: Število vseh članov v družini

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 član	1	,1	,1	,1
	2 člana	36	4,3	4,3	4,4
	3 člani	183	21,8	22,0	26,4
	4 člani	461	54,8	55,3	81,8
	5 članov	119	14,1	14,3	96,0
	6 članov	27	3,2	3,2	99,3
	7 članov	3	,4	,4	99,6
	8 članov	2	,2	,2	99,9
	9 članov	1	,1	,1	100,0
	Total	833	99,0	100,0	
Missing	System	8	1,0		
Total		841	100,0		

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

Tabela 9: Število družinskih članov, ki se še šolajo

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 član	278	33,1	33,8	33,8
	2 člana	436	51,8	53,0	86,9
	3 člani	93	11,1	11,3	98,2
	4 članov	13	1,5	1,6	99,8
	5 članov	1	,1	,1	99,9
	6 članov	1	,1	,1	100,0
	Total	822	97,7	100,0	
Missing	System	19	2,3		
Total		841	100,0		

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

Tabela 10: Kje živijo študentje v času študija

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Doma s starši	470	55,9	56,0	56,0
	V študentskem domu	78	9,3	9,3	65,2
	V najmeniški sobi	231	27,5	27,5	92,7
	Pri partnerju	14	1,7	1,7	94,4
	Pri sorodnikih ali znancih	20	2,4	2,4	96,8
	Drugo	27	3,2	3,2	100,0
	Total	840	99,9	100,0	
Missing	System	1	,1		
Total		841	100,0		

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

Tabela 11: Mesečni dohodek staršev študentov v primerjavi s slovenskim povprečjem

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Nadpovprečen	172	20,5	20,6	20,6
	Povprečen	566	67,3	67,8	88,4
	Podpovprečen	97	11,5	11,6	100,0
	Total	835	99,3	100,0	
Missing	System	6	,7		
Total		841	100,0		

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

Tabela 12: Najvišja stopnja izobrazbe v družini ali gospodinjstvu

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	OŠ ali manj	9	1,1	1,1	1,1
	3-letna ali 4-letna poklicna SŠ	228	27,1	27,1	28,2
	Gimnazija	76	9,0	9,0	37,2
	Višja šola	178	21,2	21,2	58,4
	Univerzitetna izobrazba ali več	349	41,5	41,5	100,0
	Total	840	99,9	100,0	
Missing	System	1	,1		
Total		841	100,0		

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

Tabela 13: Ponovna izbira EF

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	da	532	63,3	63,6	63,6
	ne	106	12,6	12,7	76,3
	ne vem	198	23,5	23,7	100,0
	Total	836	99,4	100,0	
Missing	System	5	,6		
Total		841	100,0		

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

Tabela 14: Ponovna izbira EF glede na letnik študija (v %)

	1. letnik	2. letnik	3. letnik	4. letnik	Vsi
DA	58,5	63,1	71,6	60,7	63,6
NE	13,7	12,1	9,3	14,9	14,9
NE VEM	27,8	24,8	19,1	24,4	24,4

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

Tabela 15: Poznavanje vizije in poslanstva

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	da	673	80,0	80,8	80,8
	ne	160	19,0	19,2	100,0
	Total	833	99,0	100,0	
Missing	System	8	1,0		
Total		841	100,0		

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

Tabela 16: Poznavanje vizije in poslanstva glede na letnik študija (v %)

	1. letnik	2. letnik	3. letnik	4. letnik	vsi
DA	81,5	81,7	85,5	75,9	80,8
NE	18,5	18,3	14,4	24,1	19,2

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

Tabela 17: Število ur na teden na predavanjih in vajah glede na letnik študija

Letnik študija	Mean	n	Std. Deviation	Range	Minimum	Maximum	Modus	Std. Error of Mean
prvi letnik	18,58	203	8,02	49	1	50	20	,56
drugi letnik	19,31	162	8,09	40	0	40	20	,64
tretji letnik	16,02	206	6,79	39	1	40	15	,47
četrti letnik	16,63	236	7,09	35	0	35	10	,46
Total	17,50	807	7,57	50	0	50		,27

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

Tabela 18: Število ur na teden za šolske obveznosti doma glede na letnik

Letnik študija	Mean	n	Std. Deviation	Range	Minimum	Maximum	Modus	Std. Error of Mean
prvi letnik	7,04	195	8,33	50	0	50	2	,60
drugi letnik	9,78	153	8,69	50	0	50	10	,70
tretji letnik	5,46	205	5,45	40	0	40	3	,38
četrti letnik	9,59	225	7,19	40	0	40	5	,48
Total	7,90	778	7,62	50	0	50		,27

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

Tabela 19: Število domačih nalog na teden glede na letnik

Letnik študija	Mean	n	Std. Deviation	Range	Minimum	Maximum	Modus	Std. Error of Mean
prvi letnik	1,53	188	1,88	10	0	10	0	,14
drugi letnik	1,73	146	1,28	7	0	7	1	,11
tretji letnik	1,59	203	,77	5	0	5	2	5,39E-02
četrti letnik	1,81	234	1,15	7	0	7	2	7,49E-02
Total	1,67	771	1,32	10	0	10		4,74E-02

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

Tabela 20: Število seminarских nalog glede na letnik

Letnik študija	Mean	n	Std. Deviation	Range	Minimum	Maximum	Modus	Std. Error of Mean
prvi letnik	1,01	202	,73	4	0	4	1	5,16E-02
drugi letnik	2,11	160	1,12	7	0	7	2	8,82E-02
tretji letnik	1,77	206	1,06	6	0	6	1	7,39E-02
četrti letnik	4,08	230	1,94	9	0	9	3	,13
Total	2,31	798	1,78	9	0	9		6,30E-02

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

Tabela 21: Število seminarских nalog za vse anketirance glede na letnik

	DOMAČE NALOGE	SEMINARSKÉ NALOGE
1. letnik	1,53	1,01
2. letnik	1,73	2,11
3. letnik	1,59	1,77
4. letnik	1,81	4,08

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

Tabela 22: Število odpisanih izpitov glede na letnik

Letnik študija	Mean	n	Std. Deviation	Range	Minimum	Maximum	Modus	Std. Error of Mean
prvi letnik	3,60	207	1,02	6	0	6	4	7,08E-02
drugi letnik	3,56	162	1,14	6	0	6	4	8,93E-02
tretji letnik	3,01	214	1,07	6	0	6	3	7,30E-02
četrti letnik	3,57	241	1,27	9	0	9	4	8,18E-02
Total	3,43	824	1,16	9	0	9		4,03E-02

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

Tabela 23: Število narejenih izpitov glede na letnik

Letnik študija	Mean	n	Std. Deviation	Range	Minimum	Maximum	Modus	Std. Error of Mean
prvi letnik	2,20	207	1,25	5	0	5	1	8,70E-02
drugi letnik	2,25	161	1,27	5	0	5	2	,10
tretji letnik	2,26	213	1,18	5	0	5	3	8,09E-02
četrti letnik	3,31	241	1,30	8	0	8	3	8,37E-02
Total	2,55	822	1,34	8	0	8		4,68E-02

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

Tabela 24: Število odpisanih in narejenih izpitov za vse anketirance glede na letnik

	Število pristopov k izpitu	Število uspešno opravljenih izpitov
1. letnik	3,6	2,2
2. letnik	3,56	2,25
3. letnik	3,01	2,26
4. letnik	3,57	3,31

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

Tabela 25: Poleg študija se študentje ukvarjajo s športom

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	NE	278	33,1	33,4	33,4
	DA	555	66,0	66,6	100,0
	Total	833	99,0	100,0	
Missing	System	8	1,0		
Total		841	100,0		

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

Tabela 26: Poleg študija se študentje ukvarjajo z učenjem tujih jezikov

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	NE	694	82,5	83,3	83,3
	DA	139	16,5	16,7	100,0
	Total	833	99,0	100,0	
Missing	System	8	1,0		
Total		841	100,0		

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

Tabela 27: Poleg študija se študentje ukvarjajo s kulturo in glasbo

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	NE	613	72,9	73,6	73,6
	DA	220	26,2	26,4	100,0
	Total	833	99,0	100,0	
Missing	System	8	1,0		
Total		841	100,0		

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

Tabela 28: Poleg študija se študentje ne ukvarjajo z ničimer

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	NE	732	87,0	87,9	87,9
	DA	101	12,0	12,1	100,0
	Total	833	99,0	100,0	
Missing	System	8	1,0		
Total		841	100,0		

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

Tabela 29: Poleg študija se študentje ukvarjajo z drugimi stvarmi

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	NE	699	83,1	84,0	84,0
	DA	133	15,8	16,0	100,0
	Total	832	98,9	100,0	
Missing	System	9	1,1		
Total		841	100,0		

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

Tabela 30: Število ur za izvenšolske dejavnosti glede na letnik

Letnik študija	Mean	n	Std. Deviation	Std. Error of Mean	Minimum	Maximum	Modus	Range
prvi letnik	8,93	153	6,40	,52	1	30	5	29
drugi letnik	8,67	127	6,15	,55	0	30	10	30
tretji letnik	9,68	168	7,62	,59	0	40	10	40
četrti letnik	7,65	171	5,67	,43	0	50	10	50
Total	8,73	619	6,55	,26	0	50		50

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

Tabela 31: Delo ob študiju

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	DA redno	60	7,1	7,2	7,2
	DA občasno	361	42,9	43,2	50,4
	NE	415	49,3	49,6	100,0
	Total	836	99,4	100,0	
Missing	System	5	,6		
Total		841	100,0		

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

Tabela 32: Delo ob študiju glede na letnik (v %)

	vsi	1. letnik	2. letnik	3. letnik	4. letnik
DA redno	7,2	1,9	3,6	10,7	11,3
DA občasno	43,2	32,7	39,4	52,1	47,3
NE	49,6	65,4	57,0	37,2	41,4

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

Tabela 33: Pridobitev dela

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ne preko študentskega servisa	215	25,6	51,6	51,6
	preko študentskega servisa	202	24,0	48,4	100,0
	Total	417	49,6	100,0	
Missing	System	424	50,4		
Total		841	100,0		

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

Tabela 34: Pridobitev dela preko lastnih zvez

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ne preko lastnih vez	152	18,1	36,7	36,7
	preko lastnih vez	262	31,2	63,3	100,0
	Total	414	49,2	100,0	
Missing	System	427	50,8		
Total		841	100,0		

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

Tabela 35: Pridobitev dela drugače

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ne drugo	395	47,0	95,4	95,4
	drugo	19	2,3	4,6	100,0
	Total	414	49,2	100,0	
Missing	System	427	50,8		
Total		841	100,0		

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

Tabela 36: Število ur dela na teden

Letnik študija	Mean	n	Std. Deviation	Range	Minimum	Maximum	Modus	Std. Error of Mean
prvi letnik	12,05	66	8,28	39	1	40	10	1,02
drugi letnik	11,50	62	8,61	39	1	40	20	1,09
tretji letnik	13,39	123	9,42	44	1	45	10	,85
četrti letnik	15,41	126	9,88	49	1	50	20	,88
Total	13,52	377	9,35	49	1	50		,48

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

PRILOGA 6: REZULTATI RAZISKAVE ZA PRVIH SEDEM SKLOPOV

Tabela 37: Odstotek študentov, ki so odgovorili na trditve o predmetih na Ekonomski fakulteti s strinjam se, niti se strinjam, niti se ne strinjam in ne strinjam se

TRDITVE o predmetih na Ekonomski fakulteti	% se strinjam	% niti se strinjam, niti se ne strinjam	% ne strinjam se
1. V splošnem je pri predmetih na EF prevelik poudarek na teoretičnih in premajhen na praktičnih znanjih.	77,2	15,9	6,9
2. Malo je predmetov, za katere bi lahko trdil/a, da me res zanimajo.	47,5	23,8	28,7
3. Želim si več izbirnih predmetov. (odgovarja samo 3. in 4. letnik!)	80,5	12,7	6,8
4. Všeč mi je, da si lahko izboljšam oceno z dodatnim delom pri predmetih (npr. neobvezne seminarske naloge, bonusne dejavnosti/naloge...).	72,1	14,8	13,1
5. V splošnem vsebine predavanja pritegnejo mojo pozornost in so zanimiva.	23,5	43,1	33,4
6. Občutek imam, da se pri predmetih učimo snov, ki mi bo dejansko koristila v poklicnem življenju.	19,4	37,6	43
7. Rad/a se udeležujem delavnic, ki jih organizira CERŠ - (odgovarjajo samo tisti, ki poznajo omenjeni center!).	21,2	31,1	47,7
8. Na splošno sem zadovoljen/a s kvaliteto študijskih programov na Ekonomski fakulteti.	38,3	46,1	15,6

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

Tabela 38: Odstotek študentov, ki so odgovorili na trditve o pedagoških delavcih na Ekonomski fakulteti s strinjam se, niti se strinjam, niti se ne strinjam in ne strinjam se

TRDITVE o pedagoških delavcih na Ekonomski fakulteti	% se strinjam	% niti se strinjam, niti se ne strinjam	% ne strinjam se
1. Zdi se mi, da profesorji na EF opravljajo svoje delo z zadovoljstvom.	34,8	45	20,2
2. V glavnem bi lahko trdil/a, da so profesorji na EF pozitivno naravnani do študentov.	38,7	40,4	20,9
3. NI videti, da bi nam študentom profesorji res zaupali.	41,6	44,6	13,8
4. Profesorji se trudijo, da so do nas čim bolj objektivni in nepristranski.	42,5	38,9	18,6
5. Profesorji na EF učinkovito in kreativno uporabljajo učno opremo in multimedijske pripomočke.	55,8	27,2	17
6. V splošnem bi rekel/a, da profesorji na EF vzpodbujajo študente, da razširijo svoja obzorja in pridobijo čim več znanja.	39,2	37,3	23,5
7. Zdi se, da so profesorji na naši fakulteti ponosni na svoj poklic.	65	27,7	7,3
8. Menim, da profesorji na EF želijo in se trudijo spoznati svoje študente.	3,8	23	73,2

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

Tabela 39: Odstotek študentov, ki so odgovorili na trditve o odnosu študentov do študija s strinjam se, niti se strinjam, niti se ne strinjam in ne strinjam se

TRDITVE o odnosu študentov do študija	% se strinjam	% niti se strinjam, niti se ne strinjam	% ne strinjam se
1. Ko sem se odločil/a za Ekonomsko fakulteto, sem vedel/a, kakšen poklic želim opravljati.	45,3	19,4	35,3
2. Z veseljem hodim na Ekonomsko fakulteto – počutim se kot del neke skupnosti.	32,9	36,9	30,2
3. Za študij na Ekonomski fakulteti sem se odločil/a zato, ker me zanimajo znanja s področja ekonomije in poslovnih ved.	71,8	18,1	10,1
4. Pri šolanju na Ekonomski fakulteti gre za veliko več kot samo to, da narediš diplomo.	47,9	30,8	21,3
5. Menim, da je ocena diplome v splošnem dober pokazatelj, koliko se je študent res naučil.	10,9	24,4	64,7
6. Moji starši pričakujejo, da bom končal/a fakulteto v načrtovanem roku (4 leta predavanj + 1 leto za diplomo).	51,7	18,2	30,1
7. Znanje je za študente najboljša popotnica v svet.	84,7	12,1	3,2
8. Menim, da je EF glede na druge fakultete na Univerzi v Ljubljani nekaj posebnega, saj ima jasno identiteto.	34,6	42,7	22,7
9. Dandanes imajo mladi brez fakultetne izobrazbe bistveno slabše možnosti za dobro zaposlitev.	86,3	8,6	5,1

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

Tabela 40: Odstotek študentov, ki so odgovorili na trditve o izpitih na Ekonomski fakulteti s strinjam se, niti se strinjam, niti se ne strinjam in ne strinjam se

TRDITVE o izpitih na Ekonomski fakulteti	% se strinjam	% niti se strinjam, niti se ne strinjam	% ne strinjam se
1. Tudi če se NE učim iz obvezne/predpisane literature za predmete, lahko brez težav naredim izpit.	16,3	23	60,7
2. Pri pripravi na izpit se v glavnem učim s pomočjo izpitov iz prejšnjih letnikov.	22,4	32,5	45,1
3. Veliko študentov na preizkušnjah in izpitih prepisuje od soseda ali s »plonk listka«.	27,6	33,1	39,3
4. Menim, da samo znanje ni dovolj, da študent/ka uspešno opravi preizkušnje/ izpit pri predmetih na EF.	47	21,5	31,5
5. Na izpit se prijavim le v primeru, da se nanj dobro pripravim.	48,6	22,8	28,6

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

Tabela 41: Odstotek študentov, ki so odgovorili na trditve o študiju doma s strinjam se, niti se strinjam, niti se ne strinjam in ne strinjam se

TRDITVE o študiju doma	% se strinjam	% niti se strinjam, niti se ne strinjam	% ne strinjam se
1. Na splošno sem kar motiviran/a za sprotno delo med semestrom.	34,6	25,6	39,8
2. Lahko bi rekel/rekla, da si znam dobro razporediti študijske obveznosti preko celega semestra.	41,2	26,3	32,5
3. Menim, da smo študentje na EF med semestrom <u>preobremenjeni</u> s sprotnim delom (domače naloge, seminarji).	55,6	27,9	16,5
4. V splošnem se udeležujem vseh predavanj - zamudim jih le v primeru, ko imam za to tehten razlog.	47,6	22,2	30,2
5. Zaradi vseh obveznosti izven predavanj/vaj se pogosto počutim psihično preobremenjen/a.	47,3	25,8	26,9
6. Veliko imam zunaj šolskih dejavnosti, zaradi katerih se ne morem toliko posvetiti študiju, kot bi si želel/a.	32,2	26,7	41,1
7. Raje imam, da je končna ocena pri predmetu sestavljena iz več dejavnosti/nalog preko celega semestra kot pa, da je uspeh pri predmetu odvisen le od enega samega izpita.	62,3	18,3	19,4

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

PRILOGA 7: POVPREČNE VREDNOSTI ODGOVOROV NA TRDITVE OD PRVEGA DO SEDMEGA SKLOPA

Tabela 42: Izračun aritmetične sredine ($\bar{x}$), standardnega odklona (sd) in standardne napake aritmetične sredine (er) za vse anketirance in povprečje aritmetične sredine, povprečje standardnega odklona in povprečje standardne napake aritmetične sredine za vse anketirance, za prvi, drugi, tretji in četrti letnik ter za ekonomski in poslovni oddelek za sklop trditve o splošnem vzdušju na Ekonomski fakulteti

TRDITVE o splošnem vzdušju na Ekonomski fakulteti	n	$\bar{x}$	sd	er
1. Pravila dela na fakulteti so za študente jasno določena in za vse veljajo v enaki meri.	839	3,34	0,95	0,0327
2. Na splošno sem zadovoljen z organizacijo študijskih in obštudijskih dejavnosti na Ekonomski fakulteti.	840	3,27	0,91	0,0313
3. Zadovoljen/na sem z razpoložljivostjo literature v CEK-u.	837	3,06	1,08	0,0374
4. Rekel/rekla bi, da je organizacija izposoje knjig /literature v CEK-u kar dobra, sodelavci pa pripravljeni pomagati.	833	3,04	1,01	0,0351
5. Menim, da sta razpoložljivost in kakovost računalniške opreme na Ekonomski fakulteti razmeroma ustrezni.	838	2,90	1,14	0,0394
6. Z delom/storitvami študentskega referata na EF sem v splošnem zadovoljen/na.	835	3,17	1,04	0,0360
7. V glavnem so v učilnicah na EF kar dobri pogoji za delo.	839	3,57	0,87	0,0300
POVPREČNE VREDNOSTI ZA VSE ANKETIRANCE	809	3,20	0,55	0,0193
POVPREČNE VPREDNOSTI ZA 1. LETNIK	199	3,32	0,54	0,0386
POVPREČNE VREDNOSTI ZA 2. LETNIK	160	3,10	0,55	0,0433
POVPREČNE VREDNOSTI ZA 3. LETNIK	210	3,25	0,53	0,0367
POVPREČNE VPREDNOSTI ZA 4. LETNIK	240	3,12	0,55	0,0352
POVPREČNE VREDNOSTI ZA EKONOMSKI ODDELEK	108	3,22	0,52	0,0503
POVPREČNE VREDNOSTI ZA POSLOVNI ODDELEK	505	3,14	0,55	0,0245

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

Tabela 43: Izračun aritmetične sredine ($\bar{x}$), standardnega odklona (sd) in standardne napake aritmetične sredine (er) za vse anketirance in povprečje aritmetične sredine, povprečje standardnega odklona in povprečje standardne napake aritmetične sredine za vse anketirance, za prvi, drugi, tretji in četrti letnik ter za ekonomski in poslovni oddelek za sklop trditev o predmetih na Ekonomski fakulteti

TRDITVE o predmetih na Ekonomski fakulteti	n	($\bar{x}$)	sd	er
1. V splošnem je pri predmetih na EF prevelik poudarek na teoretičnih in premajhen na praktičnih znanjih.	841	4,01	0,90	0,0311
2. Malo je predmetov, za katere bi lahko trdil/a, da me res zanimajo.	839	3,26	1,08	0,0372
3. Želim si več izbirnih predmetov. (odgovarja samo 3. in 4. Letnik!)	534	4,11	0,90	0,0391
4. Všeč mi je, da si lahko izboljšam oceno z dodatnim delom pri predmetih (npr. neobvezne seminarske naloge, bonusne dejavnosti/naloge...).	839	3,84	1,09	0,0377
5. V splošnem vsebine predavanja pritegnejo mojo pozornost in so zanimiva.	838	2,88	0,83	0,0287
6. Občutek imam, da se pri predmetih učimo snov, ki mi bo dejansko koristila v poklicnem življenju.	838	2,67	0,94	0,0325
7. Rad/a se udeležujem delavnic, ki jih organizira CERŠ - (odgovarjajo samo tisti, ki poznajo omenjeni center!).	264	2,61	1,14	0,0700
8. Na splošno sem zadovoljen/a s kvaliteto študijskih programov na Ekonomski fakulteti.	837	3,23	0,74	0,0255
POVPREČNE VREDNOSTI ZA VSE ANKETIRANCE	818	3,31	0,38	0,0134
POVPREČNE VREDNOSTI ZA 1. LETNIK	205	3,26	0,40	0,0282
POVPREČNE VREDNOSTI ZA 2. LETNIK	161	3,29	0,35	0,0277
POVPREČNE VREDNOSTI ZA 3. LETNIK	211	3,34	0,41	0,0279
POVPREČNE VREDNOSTI ZA 4. LETNIK	241	3,35	0,36	0,0234
POVPREČNE VREDNOSTI ZA EKONOMSKI ODDELEK	106	3,30	0,34	0,0327
POVPREČNE VREDNOSTI ZA POSLOVNI ODDELEK	510	3,33	0,38	0,0169

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

Tabela 44: Izračun aritmetične sredine ($\bar{x}$), standardnega odklona (sd) in standardne napake aritmetične sredine (er) za vse anketirance in povprečje aritmetične sredine, povprečje standardnega odklona in povprečje standardne napake aritmetične sredine za vse anketirance, za prvi, drugi, tretji in četrti letnik ter za ekonomski in poslovni oddelek za sklop trditev o pedagoških delavcih na Ekonomski fakulteti

TRDITVE o pedagoških delavcih na Ekonomski fakulteti	n	($\bar{x}$)	sd	er
1. Zdi se mi, da profesorji na EF opravljajo svoje delo z zadovoljstvom.	840	3,12	0,83	0,0285
2. V glavnem bi lahko trdil/a, da so profesorji na EF pozitivno naravnani do študentov.	840	3,16	0,84	0,0290
3. NI videti, da bi nam študentom profesorji res zaupali.	838	3,32	0,79	0,0274
4. Profesorji se trudijo, da so do nas čim bolj objektivni in nepristranski.	825	3,23	0,86	0,0299
5. Profesorji na EF učinkovito in kreativno uporabljajo učno opremo in multimedijske pripomočke.	839	3,43	0,91	0,0313
6. V splošnem bi rekel/a, da profesorji na EF vzpodbujajo študente, da razširijo svoja obzorja in pridobijo čim več znanja.	839	3,15	0,91	0,0315
7. Zdi se, da so profesorji na naši fakulteti ponosni na svoj poklic.	838	3,79	0,90	0,0310
8. Menim, da profesorji na EF želijo in se trudijo spoznati svoje študente.	840	2,05	0,82	0,0284
POVPREČNE VREDNOSTI ZA VSE ANKETIRANCE	811	3,15	0,43	0,0151
POVPREČNE VPREDNOSTI ZA 1. LETNIK	199	3,26	0,40	0,0287
POVPREČNE VREDNOSTI ZA 2. LETNIK	161	3,16	0,39	0,0305
POVPREČNE VREDNOSTI ZA 3. LETNIK	213	3,09	0,45	0,0311
POVPREČNE VREDNOSTI ZA 4. LETNIK	238	3,13	0,45	0,0289
POVPREČNE VREDNOSTI ZA EKONOMSKI ODDELEK	106	3,15	0,45	0,0432
POVPREČNE VREDNOSTI ZA POSLOVNI ODDELEK	507	3,11	0,43	0,0192

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

Tabela 45: Izračun aritmetične sredine ($\bar{x}$), standardnega odklona (sd) in standardne napake aritmetične sredine (er) za vse anketirance in povprečje aritmetične sredine, povprečje standardnega odklona in povprečje standardne napake aritmetične sredine za vse anketirance, za prvi, drugi, tretji in četrti letnik ter za ekonomski in poslovni oddelek za sklop trditev o odnosu študentov do študija

TRDITVE o odnosu študentov do študija	N	$\bar{x}$	sd	er
1. Ko sem se odločil/a za Ekonomsko fakulteto sem vedel/a, kakšen poklic želim opravljati.	840	3,12	1,24	0,0428
2. Z veseljem hodim na Ekonomsko fakulteto – počutim se kot del neke skupnosti.	837	3,00	0,96	0,0333
3. Za študij na Ekonomski fakulteti sem se odločil/a zato, ker me zanimajo znanja s področja ekonomije in poslovnih ved.	839	3,81	0,97	0,0334
4. Pri šolanju na Ekonomski fakulteti gre za veliko več kot samo za to, da narediš diplomu.	840	3,33	1,04	0,0360
5. Menim, da je ocena diplome v splošnem dober pokazatelj, koliko se je študent res naučil.	835	2,26	0,96	0,0332
6. Moji starši pričakujejo, da bom končal/a fakulteto v načrtovanem roku (4 leta predavanj + 1 leto za diplomu)	835	3,30	1,30	0,0451
7. Znanje je za študente najboljša popotnica v svet.	837	4,28	0,83	0,0287
8. Menim, da je EF glede na druge fakultete na Univerzi v Ljubljani nekaj posebnega, saj ima jasno identiteto.	837	3,14	0,98	0,0339
9. Dandanes imajo mladi brez fakultetne izobrazbe bistveno slabše možnosti za dobro zaposlitev.	839	4,33	0,86	0,0298
POVPREČNE VREDNOSTI ZA VSE ANKETIRANCE	811	3,40	0,51	0,0180
POVPREČNE VREDNOSTI ZA 1. LETNIK	205	3,43	0,49	0,0341
POVPREČNE VREDNOSTI ZA 2.LETNIK	159	3,44	0,53	0,0422
POVPREČNE VREDNOSTI ZA 3. LETNIK	211	3,38	0,51	0,0350
POVPREČNE VREDNOSTI ZA 4. LETNIK	236	3,37	0,53	0,0343
POVPREČNE VREDNOSTI ZA EKONOMSKI ODDELEK	104	3,44	0,47	0,0464
POVPREČNE VREDNOSTI ZA POSLOVNI ODDELEK	504	3,38	0,53	0,0236

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

Tabela 46: Izračun aritmetične sredine ($\bar{x}$), standardnega odklona (sd) in standardne napake aritmetične sredine (er) za vse anketirance in povprečje aritmetične sredine, povprečje standardnega odklona in povprečje standardne napake aritmetične sredine za vse anketirance, za prvi, drugi, tretji in četrti letnik ter za ekonomski in poslovni oddelek za trditve o medsebojnih odnosih na Ekonomski fakulteti

TRDITVE o medsebojnih odnosih na Ekonomski fakulteti	n	($\bar{x}$)	sd	er
1. Želim si več individualnih stikov s profesorji.	837	3,46	1,03	0,0355
2. Na predavanjih imam kar nekaj vprašanj, a se jih profesorjem NE upam zastaviti.	838	3,01	1,00	0,0347
3. Med kolegi na Ekonomski fakulteti se dobro počutim.	839	3,91	0,78	0,0271
4. Občutek imam, da študentje ne spoštujejo dovolj profesorjev.	829	2,71	0,90	0,0311
5. Profesorji na EF imajo enak odnos do študentov z višjimi ocenami kot do tistih z nižjimi ocenami.	833	2,70	0,96	0,0333
6. Rekel/rekla bi, da so študentje, ki dobivajo nižje ocene enako spoštovani pri kolegih kot tisti z višjimi ocenami.	838	3,14	0,96	0,0333
7. V primeru, da se z določeno oceno, načinom dela ali s profesorjevim mnenjem ne strinjam, IMAM možnost izraziti svoje mnenje.	837	2,89	1,02	0,0351
8. V primeru, da pride do nesporazuma med profesorjem in študenti, pomagam tistemu, ki ima po mojem mnenju prav.	829	3,48	0,89	0,0310
POVPREČNE VREDNOSTI ZA VSE ANKETIRANCE	799	3,16	0,37	0,0129
POVPREČNE VREDNOSTI ZA 1. LETNIK	199	3,14	0,39	0,0274
POVPREČNE VREDNOSTI ZA 2. LETNIK	158	3,17	0,36	0,0290
POVPREČNE VREDNOSTI ZA 3. LETNIK	209	3,16	0,38	0,0265
POVPREČNE VREDNOSTI ZA 4. LETNIK	233	3,17	0,33	0,0217
POVPREČNE VREDNOSTI ZA EKONOMSKI ODDELEK	107	3,21	0,34	0,0326
POVPREČNE VREDNOSTI ZA POSLOVNI ODDELEK	496	3,15	0,36	0,0163

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

Tabela 47: Izračun aritmetične sredine ($\bar{x}$), standardnega odklona (sd) in standardne napake aritmetične sredine (er) za vse anketirance in povprečje aritmetične sredine, povprečje standardnega odklona in povprečje standardne napake aritmetične sredine za vse anketirance, za prvi, drugi, tretji in četrti letnik ter za ekonomski in poslovni oddelek za sklop trditev o izpiti na Ekonomski fakulteti

TRDITVE o izpiti na Ekonomski fakulteti	n	($\bar{x}$)	sd	er
1. Tudi če se NE učim iz obvezne/predpisane literature za predmete lahko brez težav naredim izpit.	838	2,39	1,01	0,0348
2. Pri pripravi na izpit se v glavnem učim s pomočjo izpitov iz prejšnjih letnikov.	839	2,71	0,96	0,0331
3. Veliko študentov na preizkušnjah in izpiti prepisuje od soseda ali iz »plonk listka«.	837	2,84	1,03	0,0355
4. Menim, da samo znanje ni dovolj, da študent/ka uspešno opravi preizkušnje/ izpit pri predmetih na EF.	839	3,21	1,16	0,0400
5. Na izpit se prijavim le v primeru, da se nanj dobro pripravim.	838	3,29	1,11	0,0384
POVPREČNE VREDNOSTI ZA VSE ANKETIRANCE	826	2,88	0,49	0,0172
POVPREČNE VREDNOSTI ZA 1. LETNIK	206	2,79	0,46	0,0321
POVPREČNE VREDNOSTI ZA 2. LETNIK	161	2,87	0,47	0,0372
POVPREČNE VREDNOSTI ZA 3. LETNIK	216	2,91	0,48	0,0327
POVPREČNE VREDNOSTI ZA 4. LETNIK	243	2,95	0,54	0,0344
POVPREČNE VREDNOSTI ZA EKONOMSKI ODDELEK	108	2,87	0,49	0,0468
POVPREČNE VREDNOSTI ZA POSLOVNI ODDELEK	515	2,92	0,50	0,0222

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

Tabela 48: Izračun aritmetične sredine ($\bar{x}$), standardnega odklona (sd) in standardne napake aritmetične sredine (er) za vse anketirance in povprečje aritmetične sredine, povprečje standardnega odklona in povprečje standardne napake aritmetične sredine za vse anketirance, za prvi, drugi, tretji in četrti letnik ter za ekonomski in poslovni oddelek za trditve o študiju doma

TRDITVE o študiju doma	n	($\bar{x}$)	sd	er
1. Na splošno sem kar motiviran/a za sprotno delo med semestrom.	839	2,90	1,06	0,0366
2. Lahko bi rekel/rekla, da si znam dobro razporediti študijske obveznosti preko celega semestra.	839	3,10	1,03	0,0357
3. Menim, da smo študentje na EF med semestrom <u>preobremenjeni</u> s sprotnim delom (domače naloge, seminarji).	839	3,60	1,02	0,0354
4. V splošnem se udeležujem vseh predavanj - zamudim jih le v primeru, ko imam za to tehten razlog.	835	3,25	1,16	0,0325
5. Zaradi vseh obveznosti izven predavanj/vaj se pogosto počutim psihično preobremenjen/a.	837	3,30	1,11	0,0330
6. Veliko imam zunaj šolskih dejavnosti, zaradi katerih se ne morem toliko posvetiti študiju, kot bi si želel/a.	838	2,95	1,10	0,0295
7. Raje imam, da je končna ocena pri predmetu sestavljena iz več dejavnosti/nalog preko celega semestra kot pa, da je uspeh pri predmetu odvisen le od enega samega izpita.	839	3,65	1,21	0,0365
POVPREČNE VREDNOSTI ZA VSE ANKETIRANCE	821	3,25	0,53	0,0183
POVPREČNE VREDNOSTI ZA 1. LETNIK	205	3,27	0,52	0,0361
POVPREČNE VREDNOSTI ZA 2.LETNIK	161	3,23	0,47	0,0372
POVPREČNE VREDNOSTI ZA 3. LETNIK	213	3,17	0,56	0,0386
POVPREČNE VREDNOSTI ZA 4.LETNIK	242	3,31	0,53	0,0336
POVPREČNE VREDNOSTI ZA EKONOMSKI ODDELEK	108	3,22	0,46	0,0442
POVPREČNE VREDNOSTI ZA POSLOVNI ODDELEK	511	3,25	0,54	0,0237

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

PRILOGA 8: TESTIRANJE HIPOTEZ

S pomočjo računalniške obdelave podatkov v SPSS sem za prvih sedem sklopov trditev testirala hipoteze, s katerimi sem skušala ugotoviti, ali so aritmetične sredine za posamezen sklop značilne ali ne. Enak postopek sem uporabila tudi za testiranje hipotez o enakosti aritmetičnih sredin za oddelek študija. Postopek sem izvedla s pomočjo F testa.

V vseh primerih, ko sem preizkušala domneve, sem postavila sledeče hipoteze:

Preizkušanje domnev glede na letnik študija

$H_0: \mu_1 = \mu_2 = \mu_3 = \mu_4$ $H_1: \mu_1 \neq \mu_2 \neq \mu_3 \neq \mu_4$

Rezultat: V primeru, da je Sig. (v tabeli Anova) manjši od $\alpha=0,05$, potem so razlike znančilne. Če je Sig. (v tabeli Anova) večji od $\alpha=0,05$, potem razlike niso značilne.

Preizkušanje domnev glede na oddelek študija

$H_0: \mu_1 = \mu_2$ $H_1: \mu_1 \neq \mu_2$

Rezultat: V primeru, da je Sig. (v tabeli Anova) manjši od $\alpha=0,05$, potem so razlike znančilne. Če je Sig. (v tabeli Anova) večji od $\alpha=0,05$, potem razlike niso značilne.

Hipoteza 1: Študentje različnih letnikov imajo različno mnenje o splošnem vzdušju na Ekonomski fakulteti

Descriptives

Tabela 49: Splošno vzdušje na Ekonomski fakulteti – prvi sklop trditev (glede na letnik)

	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	Minimum	Maximum
prvi letnik	199	3,3202	,5445	3,860E-02	1,71	4,71
drugi letnik	160	3,1000	,5487	4,338E-02	2,00	4,43
tretji letnik	210	3,2544	,5329	3,677E-02	1,57	4,43
četrti letnik	240	3,1202	,5448	3,517E-02	1,71	4,43
Total	809	3,2002	,5489	1,930E-02	1,57	4,71

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

ANOVA

Tabela 50: Splošno vzdušje na Ekonomski fakulteti – prvi sklop trditev (glede na letnik)

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	6,623	3	2,208	7,503	,000
Within Groups	236,856	805	,294		
Total	243,478	808			

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

F test je pokazal značilne razlike pri stopnji tveganja $\alpha=0,05$.

Hipoteza 2: Študentje različnih oddelkov imajo različno mnenje o splošnem vzdušju na Ekonomski fakulteti

Descriptives

Tabela 51: Splošno vzdušje na Ekonomski fakulteti – prvi sklop trditev (glede na oddelek)

	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	Minimum	Maximum
Ekonomski oddelek	108	3,2183	,5231	5,034E-02	1,86	4,14
Poslovni oddelek	505	3,1443	,5494	2,445E-02	1,57	4,43
Total	613	3,1573	,5451	2,202E-02	1,57	4,43

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

ANOVA

Tabela 52: Splošno vzdušje na Ekonomski fakulteti – prvi sklop trditev (glede na oddelek)

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	,487	1	,487	1,640	,201
Within Groups	181,385	611	,297		
Total	181,872	612			

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

F test ni odkril značilnih razlik pri stopnji tveganja $\alpha=0,05$.

Hipoteza 3: Študentje različnih letnikov imajo različno mnenje o predmetih na Ekonomski fakulteti

Descriptives

Tabela 53: Predmeti na Ekonomski fakulteti – drugi sklop trditev (glede na letnik)

	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	Minimum	Maximum
prvi letnik	205	3,2642	,4035	2,818E-02	2,17	4,50
drugi letnik	161	3,2930	,3515	2,770E-02	2,00	4,17
tretji letnik	211	3,3420	,4057	2,793E-02	2,00	4,33
četrti letnik	241	3,3444	,3637	2,343E-02	2,17	4,17
Total	818	3,3136	,3837	1,341E-02	2,00	4,50

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

ANOVA

Tabela 54: Predmeti na Ekonomski fakulteti – drugi sklop trditev (glede na letnik)

	Sum of Squares	Df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	,967	3	,322	2,200	,087
Within Groups	119,296	814	,147		
Total	120,264	817			

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

F test ni odkril značilnih razlik pri stopnji tveganja $\alpha=0,05$.

Hipoteza 4: Študentje različnih oddelkov imajo različno mnenje o predmetih na Ekonomski fakulteti

Descriptives

Tabela 55: Predmeti na Ekonomski fakulteti – drugi sklop trditev (glede na oddelek študija)

	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	Minimum	Maximum
Ekonomski oddelek	106	3,3050	,3369	3,272E-02	2,00	4,00
Poslovni oddelek	510	3,3366	,3823	1,693E-02	2,00	4,33
Total	616	3,3312	,3748	1,510E-02	2,00	4,33

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

ANOVA

Tabela 56: Predmeti na Ekonomski fakulteti – drugi sklop trditev (glede na oddelek študija)

	Sum of Squares	Df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	8,747E-02	1	8,747E-02	,622	,430
Within Groups	86,299	614	,141		
Total	86,386	615			

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

F test ni odkril značilnih razlik pri stopnji tveganja $\alpha=0,05$.

Hipoteza 5 : Študentje različnih letnikov imajo različno mneje o pedagoških delavcih na Ekonomski fakulteti

Descriptives

Tabela 57: Pedagoški delavci na Ekonomski fakulteti – tretji sklop trditev (glede na letnik)

	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	Minimum	Maximum
prvi letnik	199	3,2613	,4042	2,865E-02	2,00	4,63
drugi letnik	161	3,1568	,3869	3,049E-02	2,13	4,38
tretji letnik	213	3,0851	,4532	3,105E-02	1,63	4,50
četrti letnik	238	3,1234	,4458	2,890E-02	1,38	4,13
Total	811	3,1538	,4310	1,513E-02	1,38	4,63

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

ANOVA

Tabela 58: Pedagoški delavci na Ekonomski fakulteti – tretji sklop trditev (glede na letnik)

	Sum of Squares	Df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	3,527	3	1,176	6,456	,000
Within Groups	146,940	807	,182		
Total	150,467	810			

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

F test je pokazal značilne razlike pri stopnji tveganja $\alpha=0,05$.

Hipoteza 6 : Študentje različnih oddelkov imajo različno mnenje o pedagoških delavcih na Ekonomski fakulteti

Descriptives

Tabela 59: Pedagoški delavci na Ekonomski fakulteti - tretji sklop trditev (glede na oddelek študija)

	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	Minimum	Maximum
Ekonomski oddelek	106	3,1474	,4448	4,320E-02	1,38	4,38
Poslovni oddelek	507	3,1151	,4328	1,922E-02	1,63	4,50
Total	613	3,1207	,4347	1,756E-02	1,38	4,50

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

ANOVA

Tabela 60: Pedagoški delavci na Ekonomski fakulteti - tretji sklop trditev (glede na oddelek študija)

	Sum of Squares	Df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	9,128E-02	1	9,128E-02	,483	,487
Within Groups	115,538	611	,189		
Total	115,629	612			

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

F test ni odkril značilnih razlik pri stopnji tveganja $\alpha=0,05$.

Hipoteza 7: Študentje različnih letnikov imajo različno mnenje o odnosu študentov do študija

Descriptives

Tabela 61: Odnos študentov do študija – četrti sklop trditev (glede na letnik)

	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	Minimum	Maximum
prvi letnik	205	3,4304	,4877	3,406E-02	1,89	4,78
drugi letnik	159	3,4354	,5320	4,219E-02	1,11	4,78
tretji letnik	211	3,3791	,5082	3,499E-02	1,67	4,78
četrti letnik	236	3,3719	,5263	3,426E-02	2,00	5,00
Total	811	3,4010	,5131	1,802E-02	1,11	5,00

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

ANOVA

Tabela 62: Odnos študentov do študija – četrti sklop trditev (glede na letnik)

	Sum of Squares	Df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	,664	3	,221	,841	,472
Within Groups	212,584	807	,263		
Total	213,248	810			

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

F test ni odkril značilnih razlik pri stopnji tveganja $\alpha=0,05$.

Hipoteza 8: Študentje različnih oddelkov imajo različno mnenje o odnosu študentov do študija

Descriptives

Tabela 63: Odnos študentov do študija - četrti sklop trditev (glede na oddelek študija)

	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	Minimum	Maximum
Ekonomski oddelek	104	3,4359	,4734	4,642E-02	2,11	4,44
Poslovni oddelek	504	3,3818	,5303	2,362E-02	1,11	5,00
Total	608	3,3911	,5210	2,113E-02	1,11	5,00

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

ANOVA

Tabela 64: Odnos študentov do študija – četrti sklop trditev (glede na oddelek študija)

	Sum of Squares	Df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	,252	1	,252	,928	,336
Within Groups	164,535	606	,272		
Total	164,787	607			

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

F test ni odkril značilnih razlik pri stopnji tveganja $\alpha=0,05$.

Hipoteza 9: Študentje različnih letnikov imajo različno mnenje o medsebojnih odnosih na Ekonomski fakulteti

Descriptives

Tabela 65: Medsebojni odnosi na fakulteti – peti sklop trditev (glede na letnik)

	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	Minimum	Maximum
prvi letnik	199	3,1413	,3869	2,742E-02	2,00	4,50
drugi letnik	158	3,1733	,3648	2,902E-02	2,25	4,13
tretji letnik	209	3,1609	,3828	2,648E-02	1,88	4,38
četrti letnik	233	3,1668	,3307	2,167E-02	2,38	4,25
Total	799	3,1602	,3653	1,292E-02	1,88	4,50

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

ANOVA

Tabela 66: Medsebojni odnosi na fakulteti – peti sklop trditev (glede na letnik)

	Sum of Squares	Df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	,108	3	3,606E-02	,269	,847
Within Groups	106,386	795	,134		
Total	106,494	798			

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

F test ni odkril značilnih razlik pri stopnji tveganja $\alpha=0,05$.

Hipoteza 10: Študentje različnih oddelkov imajo različno mnenje o medsebojnih odnosih na Ekonomski fakulteti

Descriptives

Tabela 67: Medsebojni odnosi na fakulteti – peti sklop trditev (glede na oddelek študija)

	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	Minimum	Maximum
Ekonomski oddelek	107	3,2068	,3369	3,257E-02	2,38	4,00
Poslovni oddelek	496	3,1547	,3620	1,626E-02	1,88	4,38
Total	603	3,1640	,3580	1,458E-02	1,88	4,38

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

ANOVA

Tabela 68: Medsebojni odnosi na fakulteti – peti sklop trditev (glede na oddelek študija)

	Sum of Squares	Df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	,238	1	,238	1,862	,173
Within Groups	76,908	601	,128		
Total	77,147	602			

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

F test ni odkril značilnih razlik pri stopnji tveganja $\alpha=0,05$.

Hipoteza 11: Študentje različnih letnikov imajo različno mnenje o izpitih na Ekonomski fakulteti

Descriptives

Tabela 69: Izpiti na Ekonomski fakulteti – šesti sklop trditev (glede na letnik)

	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	Minimum	Maximum
prvi letnik	206	2,7981	,4607	3,210E-02	1,60	4,00
drugi letnik	161	2,8720	,4725	3,724E-02	1,80	4,00
tretji letnik	216	2,9056	,4799	3,265E-02	1,60	4,20
četrti letnik	243	2,9514	,5367	3,443E-02	1,00	4,60
Total	826	2,8857	,4939	1,718E-02	1,00	4,60

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

ANOVA

Tabela 70: Izpiti na Ekonomski fakulteti – šesti sklop trditev (glede na letnik)

	Sum of Squares	Df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	2,748	3	,916	3,793	,010
Within Groups	198,464	822	,241		
Total	201,211	825			

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

F test je pokazal značilne razlike pri stopnji tveganja $\alpha=0,05$.

Hipoteza 12: Študentje različnih oddelkov imajo različno mnenje o izpitih na Ekonomski fakulteti

Descriptives

Tabela 71: Izpiti na Ekonomski fakulteti – šesti sklop trditev (glede na oddelek študija)

	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	Minimum	Maximum
Ekonomski oddelek	108	2,8722	,4864	4,681E-02	1,80	4,40
Poslovni oddelek	515	2,9235	,5040	2,221E-02	1,00	4,60
Total	623	2,9146	,5010	2,007E-02	1,00	4,60

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

ANOVA

Tabela 72: Izpiti na Ekonomski fakulteti – šesti sklop trditev (glede na oddelek študija)

	Sum of Squares	Df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	,235	1	,235	,935	,334
Within Groups	155,862	621	,251		
Total	156,097	622			

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

F test ni odkril značilnih razlik pri stopnji tveganja $\alpha=0,05$.

Hipoteza 13: Študentje različnih letnikov imajo različno mnenje o študiju doma

Descriptives

Tabela 73: Študij doma – sedmi sklop trditev (glede na letnik)

	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	Minimum	Maximum
prvi letnik	205	3,2746	,5213	3,641E-02	1,43	4,29
drugi letnik	161	3,2280	,4717	3,718E-02	1,86	4,57
tretji letnik	213	3,1717	,5626	3,855E-02	1,71	4,71
četrti letnik	242	3,3093	,5228	3,361E-02	2,14	4,71
Total	821	3,2490	,5254	1,834E-02	1,43	4,71

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

ANOVA

Tabela 74: Študij doma – sedmi sklop trditev (glede na letnik)

	Sum of Squares	Df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	2,358	3	,786	2,867	,036
Within Groups	224,025	817	,274		
Total	226,383	820			

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

F test je pokazal značilne razlike pri stopnji tveganja $\alpha=0,05$.

Hipoteza 14: Študentje različnih oddelkov imajo različno mnenje o študiju doma

Descriptives

Tabela 75: Študij doma – sedmi sklop trditev (glede na oddelek študija)

	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	Minimum	Maximum
Ekonomski oddelek	108	3,2183	,4595	4,421E-02	2,14	4,14
Poslovni oddelek	511	3,2460	,5364	2,373E-02	1,71	4,71
Total	619	3,2412	,5236	2,104E-02	1,71	4,71

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

ANOVA

Tabela 76: Študij doma – sedmi sklop trditev (glede na oddelek študija)

	Sum of Squares	Df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	6,872E-02	1	6,872E-02	,250	,617
Within Groups	169,336	617	,274		
Total	169,405	618			

Vir: Raziskava vzdušja na Ekonomski fakulteti 2003.

F test ni odkril značilnih razlik pri stopnji tveganja $\alpha=0,05$.

PRILOGA 9: POVZETEK ODPRTEGA VPRAŠANJA

Od 842 anketirancev jih je 417 odgovorilo na zadnje vprašanje, ki se glasi: «Če bi imeli možnost karkoli spremeniti na Ekonomski fakulteti, česa bi se najprej lotili?»

S spremembo študijskega programa bi začelo 22,3% vprašanih. To pomeni, da bi delo pri predmetih organizirali tako, da bi bilo med predavatelji več gostov iz prakse, da bi študentje dobili realističen pogled na dejansko dogajanje v gospodarstvu. Manj bi bilo učenja različnih teorij, ki jim ne bodo pomagale pri poklicnem delu. Razlike med študenti pa se pojavljajo v odgovorih glede načina dela med semestrom. Šest odstotkov vprašanih je odgovorilo na odprto vprašanje, da si želijo delo preko celega semestra, saj se zavedajo, da je sprotno delo bolj učinkovito. Hočejo kolokvije in seminarske naloge, kar bi prispevalo velik delež k izpitu ali pa celo končno oceno izpita. Zagovarjajo mnenje, da izpit ne da realne ocene, ker ima lahko nekdo na dan izpita slab dan in zaradi tega ni uspešen. Osem odstotkov študentov si želi manj sprotnega dela in seminarских nalog, kar pomeni, da bi ob koncu semestra odpisali 100% izpit. Takega mnenja je študentka četrtega letnika, ki pravi, da je zaradi sprotnega dela psihično obremenjena. Cel semester je delala naloge, ob koncu ji je ostalo le nekaj dni in začelo se je izpitno obdobje. Študent iz prvega letnika pravi, da ne mara skupinskih seminarских nalog, ker je težko pridobiti primerne člane za delo, kolege, ki jih poznaš in jim zaupaš. Več izbirnih predmetov si želi 4,6% vprašanih, ki so odgovorili na odprto vprašanje, in predlagajo, da bi lahko kot izbirni predmet poslušali tudi predmete na drugih fakultetah. Študentka iz četrtega letnika, smer trženje, bi se lotila spremembe predmetnika zato, ker je sama v štirih letih poslušala ene in iste stvari petkrat. To se ji zdi izguba časa in denarja. Študent tretjega letnika je zapisal, da ima v tretjem in četrtem letniku precej več sprotnih obveznosti kot v prvem in drugem letniku, ko ni imel kaj početi. Zdaj, ko je starejši in pametnejši, mu fakulteta z mnogimi zahtevami jemlje dragocen čas, namesto da bi delal in se naučil kaj praktičnega. 27 letna študentka četrtega letnika poleg študija dela že vsa štiri leta na področju ekonomije in pravi, da Ekonomska fakulteta ne ponuja znanj, ki jih potrebuje v službi. Vsak diplomant Ekonomske fakultete, ki je prišel k njim, je bil zaradi nepoznavanja prakse zelo neuspešen in nekoristen. Kar 22,3% vprašanih, ki so odgovorili na odprto vprašanje, predlaga, da bi se na vajah morala analizirati aktualna ekonomska dogajanja po svetu in doma. Tako bi pridobili več praktičnih znanj.

Druga pomembna tema, ki so se je študentje velikokrat dotaknili v odgovorih, je odnos profesor - študent. Bolj osebni odnos med profesorji in študenti si želi 18% vprašanih, ki so odgovorili na odprto vprašanje. Študentka četrtega letnika je zapisala, da študent ne bi smel biti le številka. Tako se je počutila v prvem in drugem letniku. V tretjem in četrtem letniku na smeri za trženje je bila vesela, ker je spoznala nekaj profesorjev, s katerimi ima bolj osebni odnos in celo občutek, da ji želijo pomagati in posredovati dobro znanje. Pomemben je dober odnos med profesorji in študenti. Dejstvo je, da profesorji nimajo časa za vsakega posameznega študenta, kar je posledica velikega števila razpisanih mest. Kar 10,8% študentov

je prepričanih, da bi bilo bolje omejiti vpis in sprejeti manj študentov v prvi letnik. Predlagajo pa milejše pogoje za napredovanje v višji letnik in lažji prehod z Visoke poslovne šole na Ekonomijo. Nasprotno je študentka tretjega letnika mnenja, da naj poostrijo pogoje za prehod iz enega letnika v drugega, saj mnogi zlahka dobijo opravičila za neuspeh. Ena študentka pa je pripomnila, da bi morali študentje bolj spoštovati profesorje. Ena od prvih stvari, s katerimi bi pokazali spoštovanje, bi bila, da ne bi klepetali med predavanji. Študentka prvega letnika je zapisala, da bi morali biti profesorji bolj odločni in take poslati ven. Želi se veliko naučiti, vendar nima možnosti za sodelovanje, ker se ne more zbrati. Druga stvar je prepisovanje. »Močno bi poostiril nadzor na izpitih, ki je sedaj nezadosten«, je dejal študent četrtega letnika poslovno informacijske smeri. Šest odstotkov študentov, ki je odgovorilo na odprto vprašanje, je izpostavilo problem urnika. Najbolj jih moti, da imajo pouk ves dan. Študentka prvega letnika je zapisala, da ima njena skupina že drugi semester nemogoč urnik, ki zahteva stanovanje v bližini fakultete in močne živce, česar pa ona nima. Prostor na fakulteti, kjer bi se študentje lahko zadrževali v času prostih ur, si želi 4,6% vprašanih, ki je odgovorilo na odprto vprašanje. Glede na to, da je parkirišče potrebno plačati za cel dan, je nesmiselno, da se ne sme iti z avtom ven in potem spet parkirati na isti listek.

Izpitno obdobje je za študente zelo stresno. Ni dobro, da nekateri profesorji nimajo svoje knjige in se morajo študentje učiti iz tuje literature, ki je zelo draga. V knjižnici pa si tudi ni možno izposoditi vsega, ker so nekatere knjige izposojene za nedoločen čas. Izpitne roke si želi imeti razporejene preko celega izpitnega obdobja 4,6% vprašanih študentov, ki so odgovorili na odprto vprašanje, ne npr. dva izpita isti dan. Študent prvega letnika bi ukinit vse predroke, ker so z zakonom prepovedani. Drugi bi dodali še več izpitnih rokov. Ker so študentje med čakanjem na rezultate izpitov napeti in v negotovosti, predlagajo, da bi bili izpiti popravljeni vsaj v roku štirinajstih dni. Vsi rezultati naj bi bili objavljeni na internetu. Študentka iz Prekmurja se pritožuje, da mora priti na vpis ocen ne glede na to, ali je izpit naredila ali ne. Za prevoz porabi sedem ur. Nekateri, ki jim gre slabo pri določenih predmetih, bi uvedli dodatno pomoč. Kje naj se študent nauči, če ne razume, nobeden od prijateljev pa mu ne zna razložiti? Želijo si, da bi se v izpitih začelo iskati znanje kot je to na podiplomskem študiju, in ne neznanje. Pomembno je objektivno ocenjevanje vseh po istem kriteriju.

Poleg omenjenega so imeli študentje še nekaj zamisli, kaj bi spremenili. Lepo bi bilo, da bi na začetku prvega letnika dekan pozdravil študente in jim povedal, kaj se na Ekonomski fakulteti pričakuje od njih, kaj je pomembno in kako naj študirajo. Pet odstotkov vprašanih, ki so odgovorili na odprto vprašanje, je zapisalo, da bi še povečali računalnico, ena študentka pa je zadovoljna, da sedaj računalniki tako hitro delajo. Odpravili bi indekse. Študentka tretjega letnika je zelo kritična in piše, da bi nekatere profesorje in asistente poslala na pedagoški in andragoški študij, ker po njenem mnenju nimajo pojma o poučevanju. Če bi imela študentka četrtega letnika kaj vpliva na spremembe, bi dala prednost za podiplomski študij kandidatom, ki so diplomirali na Ekonomski fakulteti. Začetek predavanj naj bo po deveti uri, ob petkih popoldne pa naj ne bi bilo predavanj. Hrana v restavraciji 3,2% vprašanim, ki so odgovorili na

odprto vprašanje, ni dobra. Nekdo je omenil, da bi dal večji poudarek na retoriko, ki je zelo pomembna. Nekateri bolj malo znajo, a lepo govorijo in dobro opravijo svoj posel.